

Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Błonie do roku 2023

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Gmina Błonie

ul. Rynek 6
05-870 Błonie

Wykonawca:

EU-Consult Sp. z o.o.

ul. Wały Piastowskie 1
80-855 Gdańsk

Gdańsk, 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania	4
2. Powiązanie z dokumentami strategicznymi na poziomie Gminy, powiatu, województwa i kraju	7
3. Charakterystyka Gminy miejsko-wiejskiej Błonie	11
3.1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego	11
3.2. Sfera społeczna	20
3.3. Sfera gospodarcza	29
3.4. Infrastruktura techniczna	38
3.5. Infrastruktura społeczna	46
4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych na podstawie badań własnych	54
4.1. Wyniki badań ankietowych	54
4.2. Wyniki konsultacji społecznych	77
5. Analiza SWOT	82
6. Identyfikacja obszarów kryzysowych	85
6.1. Problemy społeczne	86
6.2. Problemy gospodarcze	100
6.3. Problemy środowiskowe	106
6.4. Problemy przestrzenno-funkcjonalne	111
6.5. Podsumowanie: obszary kryzysowe	115
7. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji określony w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych	119
8. Charakterystyka obszaru rewitalizacji	120

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania

Powołując się na Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020 rewitalizacja stanowi kompleksowy proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy wraz we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- Uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju Gminy;
- Pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe;
 - Ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
 - Właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
 - Zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- Koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowania i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- Realizacji wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być

on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego.

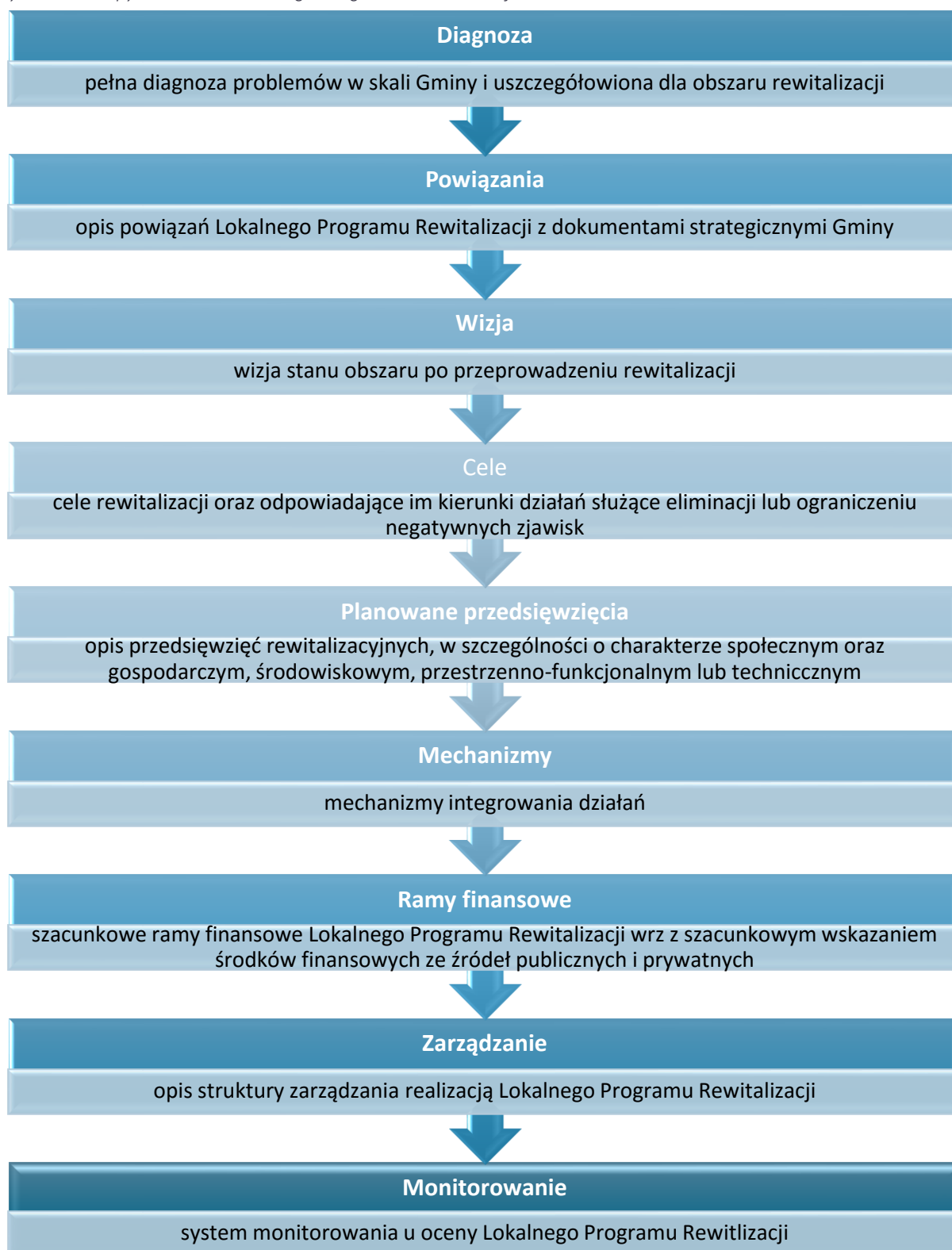
Lokalny Program Rewitalizacji natomiast został zdefiniowany, jako inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę Gminy, wieloletni program działań w takich sferach jak: społeczna, ekonomiczna, przestrzenna, infrastrukturalna, środowiskowa, kulturowa. Celem niniejszego programu jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Stanowi on narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny to zaplanowany oraz ukierunkowany plan na osiągnięcie celów programu rewitalizacji.

Należy zaznaczyć, że głównym źródłem sfinansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy europejskich są środki RPO (EFS i EFR). Komplementarnym źródłem ich współfinansowania są także środki KPO (EFS, EFRR, FS). Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych mogą być również środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałe np. prywatne.

W celu stworzenia kompleksowego programu rewitalizacji, w niniejszym dokumencie szczególna uwaga została zwrócona na dokładną diagnozę, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, cele rewitalizacji oraz opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rysunek 1 Etapy tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dz. U. rok 2015, poz. 1777.

2. Powiązanie z dokumentami strategicznymi na poziomie Gminy, powiatu, województwa i kraju

Niniejszy dokument pt. „ LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY BŁONIE” jest spójny z ustaleniami dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Powiązanie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Błonie z dokumentem krajowym:

- ✚ ***Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju*** –Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki: Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna:
 - Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; Kapitał Ludzki;
 - Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”; Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny;
 - Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny;
 - Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

- ✚ ***Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) – Strategia Rozwoju Kraju 2020***
 - Cel główny: Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.
 - Cele rozwojowe:
 - Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb aktywności obywatela.
 - Rozwój kapitału ludzkiego.

- o Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

 Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna

- o *Cel 1: Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych. Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo*
- o *Cel 3: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka*
- o *Cel 4: Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.*

 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

- o Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.
- o Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Błonie z dokumentem regionalnym:

 Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030

- o Cel priorytetowy: Przemysł i Produkcja – wzrost zdolności konkurencyjnej przemysłu w regionie poprzez stymulowanie zmian strukturalnych, pobudzanie aktywności innowacyjnej oraz efektywne wykorzystanie zasobów
- o Cele strategiczne: Gospodarka – wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności produkcyjnej oraz transfer i wykorzystanie nowych

technologij; Społeczeństwo – poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki; Transport i przestrzeń – trwałe i zrównoważony rozwój regionu oparty o endogeniczne czynniki rozwoju oraz wzrost dostępności;

- o Cele ramowe: Środowisko i Energetyka – zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska; Kultura i Dziedzictwo – wykorzystanie kultury i dziedzictwa kulturowego do rozwoju przemysłów kreatywnych

✚ **Strategia Rozwoju powiatu warszawsko-zachodniego na lata 2016-2025**– Cele strategiczne:

1. Usługi społeczne wysokiej jakości,
2. Zagospodarowanie przestrzenne i ochrona środowiska,
3. Dostępność komunikacyjna,
4. Potencjał przyrodniczy, kulturalny i historyczny dla rozwoju Powiatu,
5. Warunki do rozwijania przedsiębiorczości oraz lokowania inwestycji zwłaszcza w obszarach innowacyjnych.

Powiązanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Błonie z dokumentem lokalnym:

✚ **Strategia Rozwoju Gminy Błonie 2014-2020** – Wizja: Gmina Błonie to wspólnota otwarta i dostępna, o wysokiej jakości życia i dobrze zorganizowanej przestrzeni publicznej Gmina, w której chce się żyć i pracować. Nadrzędnym celem i koncepcją jest zrównoważony rozwój Gminy Błonie przy jednoczesnej ochronie dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego.

✚ **Program Ochrony Środowiska Gminy Błonie na lata 2009-2016** – Cele i zadania z zakresu ochrony środowiska:

Priorytet 1 – Ochrona jakościowa wód powierzchniowych i podziemnych oraz racjonalne wykorzystanie ich zasobów.

Priorytet 2 – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska, szczególnie w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenach wiejskich.

Priorytet 3 – Ochrona istniejących walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Priorytet 4 – Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa Gminy.

 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na 2016 rok w Gminie Błonie na lata 2009-2016

- Cel główny – nazwanie zagrożeń, określenie adresatów i poszukiwanie odpowiednich rozwiązań.
- Cel strategiczny – rozwijanie zintegrowanego wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.
- Kierunki działań:
 1. Integracja osób niepełnosprawnych i starszych ze środowiskiem w celu pełnego uczestnictwa w życiu społecznym – imprezy okolicznościowe np. wigilia integracyjna, dzień seniora.
 2. Zapewnienie usług opiekuńczych osobom wymagającym pomocy.
 3. Pomoc w dofinansowaniu i zakupie sprzętu rehabilitacyjnego we współpracy z PCPR i PFRON.
 4. Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych i starszych.
 5. Utworzenie ośrodka wsparcia dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych.

3. Charakterystyka Gminy miejsko-wiejskiej Błonie

3.1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego

POŁOŻENIE I STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Gmina Błonie jest obszarem miejsko-wiejskim o powierzchni 8584 ha (86 km²), z czego 909 ha stanowią grunty Miasta Błonie. W układzie administracyjnym kraju, jednostka ta położona jest w zachodniej części województwa mazowieckiego oraz w południowej części powiatu warszawskiego zachodniego, odpowiednio zajmując ich powierzchnie: 0,24% i 16,08%. Obszar analizowanej Gminy graniczy (Rysunek 3):

- ✚ od północy z gminą Leszno (powiat warszawski zachodni),
- ✚ od wschodu z gminą Ożarów Mazowiecki (powiat warszawski zachodni),
- ✚ od południa z gminą Brwinów (powiat pruszkowski), gminą Grodzisk Mazowiecki (powiat grodziski), gminą Baranów (powiat grodziski),
- ✚ od zachodu z gminą Teresin (powiat sochaczewski).

Rysunek 2. Gminy graniczące z Gminą Błonie

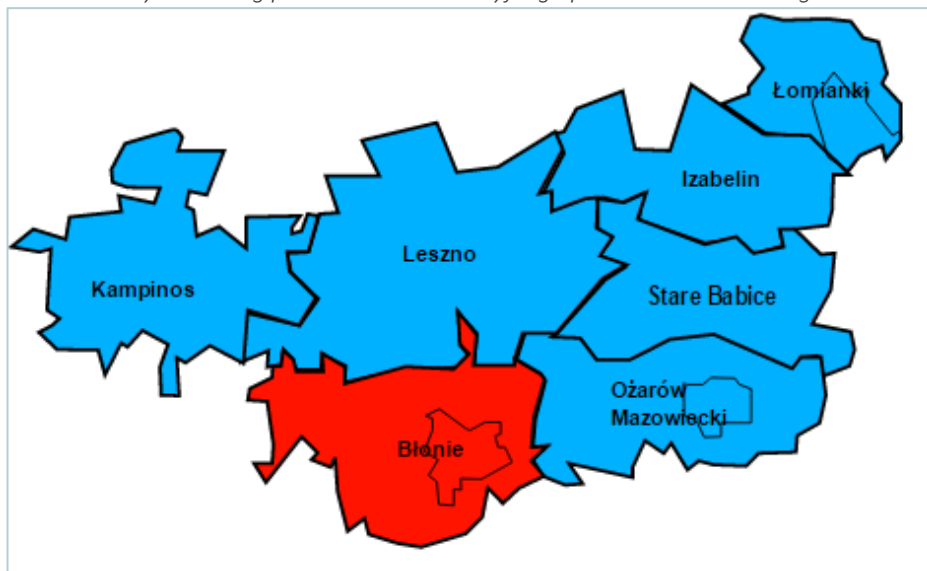
Źródło: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bf/Mazowieckie-administracja.png>

W obrębie Gminy Błonie wyodrębnionych jest 35 obrębów ewidencyjnych – wsi, które położone są na terenie 32 sołectw:

1. Białutki,	12. Kopytów,	23. Radzików Wieś,
2. Białuty,	13. Łązniew,	24. Rochaliki,
3. Bieniewice,	14. Łązniewek,	25. Rokitno
4. Bieniewo Parcela,	15. Łąki	26. Stare Faszczycze,
5. Bieniewo Wieś,	16. Marysinek,	27. Stary Łuszczewek,
6. Błonie Wieś,	17. Nowa Górna,	28. Wawrzyszew
7. Bramki,	18. Nowa Wieś,	29. Witanów,
8. Cholewy,	19. Nowe Faszczycze,	30. Witki,
9. Dębówka,	20. Nowy Łuszczewek,	31. Wola Łuszczewska,
10. Górna Wieś,	21. Piorunów,	32. Żukówka,
11. Konstantów,	22. Radonice,	

Siedzibą omawianej Gminy jest miejscowość Błonie. Wśród pozostałych gmin powiatu warszawskiego zachodniego (Izabelin, Kampinos, Leszno, Łomianki, Ożarów Mazowiecki, Stare Babice), jest drugą, co do wielkości zajmowanej powierzchni. Większą powierzchnię ma tylko Gmina wiejska Leszno (12 508 ha).

Rysunek 3. Położenie Gminy Błonie wg podziału administracyjnego powiatu warszawskiego zachodniego

Źródło:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/96/POL_powiat_warszawski_zachodni_map_Gmina_B%C5%82onie.svg

Centralnym ośrodkiem Gminy miejsko-wiejskiej jest Miasto Błonie, pełniące nadrzędne funkcje usługowo-społeczne w stosunku do 32 struktur osadniczych. Jednakże, cały obszar omawianej jednostki wykazuje ścisłe powiązanie z najbliższym otoczeniem powiatu, zwłaszcza z Grodziskiem Mazowieckim, Milanówkiem, Brwinowem, Ożarowem Mazowieckim, Sochaczewem. Szczególne zależności zaznaczają się na płaszczyźnie administracyjnej, usługowej, infrastrukturalnej, a także komunikacyjnej.

Silne powiązanie zachodzi między Gminą, a aglomeracją warszawską. Dla mieszkańców Gminy Błonie, Warszawa stanowi przede wszystkim ważny rynek pracy. Dodatkowo, miasto stołeczne dla społeczności gminnej pełni funkcję ośrodka administracji wojewódzkiej i centralnej, ośrodka skupiającego usługi na wysokim poziomie specjalistycznym w zakresie ochrony zdrowia, kultury, oświaty oraz handlu. Z kolei dla Warszawy, Gmina Błonie coraz częściej pełni funkcję tzw. „sypialni”. Wzajemna relacja możliwa jest m.in. dzięki korzystnym powiązaniom kolejowym i drogowym z Warszawą oraz atrakcyjnością terenową Gminy miejsko-wiejskiej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Pod względem położenia geograficznego Gmina Błonie zlokalizowana jest w granicach mezoregionu Równiny Łowicko-Błońskiej leżącej w południowo-zachodniej części makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej. Równina ta charakteryzuje się płaską powierzchnią erozyjno-denudacyjną.

W obrębie obszaru Gminy Błonie wyróżnić można jeszcze kilka mniejszych jednostek geomorfologicznych, na które składają się:

- system dolinny rzek Utrata, Rokitnica, Korytnica wraz z tarasem zalewowym rzeki Utraty,
- płaska powierzchnia równinna,
- formy antropogeniczne (np. nasypy komunikacyjne).

Teren omawianej jednostki miejsko-wiejskiej rozcięty jest z południowego wschodu na północny zachód doliną rzeki Utraty oraz jej dopływami rzeki Rokitnicy i Korytnicy. Na tym obszarze deniwelacja terenu występuje sporadycznie, tylko w obrębie rzeki Utraty wynosi do ok. 8%. Doliny rzeczne zbudowane są przez osady czwartorzędowe okresu holoceni. Z tych osadów wykształciły się utwory pochodzenia organiczno-mineralnego – mady oraz organicznego – torfy.

Obszar Równiny Łowicko-Błońskiej w obrębie Gminy, posiada łagodne ukształtowanie ziemi pochylającej się z południa ku kierunku północno-zachodnim. Równina ta wypełniona jest piaszczystymi osadami akumulacji rzecznej i fluwioglacjalnej cechująca się dużą miąższością. Mezonegion ten przykryty jest peryglacjalnymi utworami pochodzenia czwartorzędowego i trzeciorzędowego piaszczysto-pyłowymi i pyłowymi, które zostały naniesione przez lodowiec stadiału Warty.

Ze względu na występowanie gleb o dobrych i bardzo dobrych klasach, Gmina Błonie charakteryzuje się korzystnymi warunkami do produkcji rolnej. Do najlepszych gleb zaliczają się czarne ziemie, gleby brunatne i płowe zbudowane na podłożu pyłowym oraz gleby gliniasto-iłowe pochodzenia mineralnego. Na podstawie klasyfikacji botanicznej gleb na terenie Gminy Błonie wyróżnia się gleby chronione klasy I – III stanowiące ok. 55% powierzchni Gminy. Wśród nich:

- ✚ gleby klasy I stanowią ok. 200 ha (2,6% powierzchni gminy), w północno-wschodniej, południowej i centralnej części jednostki;
- ✚ gleby klasy II – ok. 900 ha (11,7%), w północno-wschodniej, południowej i częściowo centralnej części jednostki;
- ✚ gleby klasy III – ok. 3130 ha (40,8%), w południowej i północno-wschodniej części jednostki,
- ✚ grunty klasy IV – ok. 2148 ha (28%), w zachodniej i częściowo centralnej części jednostki.

Jednakże, z przyczyn intensywnego procesu urbanizacyjnego oraz uwarunkowań społeczno-ekonomicznych, coraz częściej obszary rolnicze ulegają pomniejszeniu. Przestrzenie, które uzyskały już zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz grunty klas IV, V lub VI, obejmują razem około 45% powierzchni Gminy Błonie. Głównie są to tereny położone w centralnej części jednostki wiejsko-miejskiej.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE¹

Wody powierzchniowe Gminy Błonie tworzą przede wszystkim ciek dorzecza rzeki Bzury, która stanowi bezpośredni lewy dopływ Wisły. Głównym i największym ciekim przepływającym przez analizowany obszar jest rzeka Utrata (prawobrzeżny dopływ rzeki Bzury). Mniejszymi ciekami są rzeki Rokitnica i Korytnica, stanowiące lewostronne dopływy rzeki Utraty. Dzięki tym rzekom oraz istniejącej gęstej sieci rowów melioracyjnych (prawie w 100% Gmina jest zmeliorowana i zdrenowana) zachodzi odwodnienie terenów. Wody niniejszych rzek zaliczają się do wód poza klasowych.

Ponadto, wodami powierzchniowymi na terenie jednostki miejsko-wiejskiej są nieliczne naturalne i przydomowe oczka wodne i stawy.

Wody podziemne w obrębie Gminy Błonie pochodzą z utworów o zasobach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Ze względu na powszechnie eksploatowane wód z poziomu czwartorzędowego, stanowią one obecnie największe znaczenie gospodarcze. Podczas gdy, zasoby trzeciorzędowe wykorzystywane są w mniejszym stopniu i znacznie częściej w lokalnych ujęciach wodnych.

Na poziom czwartorzędowy składają się dwie warstwy wodonośne. Głębszy poziom zbudowany z drobnych piasków wodnolodowcowych, zalega na głębokości od 8,0 do 22,0 m p.p.t., natomiast płytszy poziom – cechujący się słabą filtracją, tworzą piaski rzeczne i eluwalne położone na nieprzepuszczalnych osadach morenowych i zastoiskowych, zalega na głębokości od 0,0 do kilku metrów p.p.t. Jednakże, wzmożony proces urbanizacji na terenie Gminy, wpływa na sukcesywne obniżanie się poziomu zasobów wód podziemnych.

Z powodu rolniczego charakteru terenu opracowania, nie występują na nim zwarte kompleksy leśne. Lasy zajmują około 15 ha, czyli jedyne 0,17 % powierzchni Gminy. Większe przestrzenie zajmują zadrzewienia i zakrzaczenia, występujące lokalnie głównie w parkach (największym terenem zieleni parkowej jest obszar o powierzchni ok. 15 ha położony w miejscowości Pass) oraz w dolinie rzeki Utraty. Drzewostan zieleni urządzonej tworzą takie

¹ Opracowano na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Błonie na lata 2009-2016” – aktualizacja z 2009 r. oraz „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie” z 2011 r.

gatunki, jak: klon jesionolistny, wiąz, topola biała, dąb szypułkowy, lipa, olcha, wierzba (obszar przy rzece).

Omawiając strukturę przestrzenną Gminy Błonie, warto również wspomnieć o terenach objętych formami ochrony przyrody. Wśród nich wyróżnia się fragment Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego Nr 3 z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 42, poz. 870). Warszawski OChK rozprzestrzenia się na terenach ponad 50 gmin, zajmując przy tym ponad 148 tys. ha. Między innymi obejmuje on wąski obszar doliny rzeki Utraty zlokalizowanej w granicach omawianej jednostki. Jedną z najważniejszych zadań pełnionych przez Warszawski OChK jest funkcja korytarza ekologicznego. Umożliwia on migrację roślin, zwierząt i grzybów oraz łączy cenne przyrodniczo obszary, jak np. Kampinoski Park Narodowy z unikatową przyrodniczo doliną Wisły, gdzie znajdują się obszary Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły (PLB140004) i Kampinoska Dolina Wisły (PLH140029)².

Do form ochrony przyrody występujących w Gminie Błonie, zalicza się również pomniki przyrody. W granicach niniejszej jednostki obecnie ustalonych jest ich 134. Pomniki przyrody stanowią pojedyncze drzewa z gatunków takich, jak: lipa szypułkowa, lipa drobnolistna, jesion wyniosły, dąb szypułkowy, wiąz szypułkowy, topola biała, grab zwyczajny, świerk pospolity, modrzew polski i modrzew europejski.

DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI³

Na terenie Gminy Błonie zlokalizowane są obiekty zabytkowe o różnej wartości i skali ochrony – od pojedynczych obiektów do zespołów. W granicach jednostki miejsko-wiejskiej zauważyć można liczne świadectwa wczesnego osadnictwa, które zostały określone jako stanowiska archeologiczne. Niemniej jednak, zabytki archeologiczne często narażone są na

² Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, <http://www.gdos.gov.pl/warszawski-obszar-chronionego-krajobrazu>

³ Opracowano na podstawie „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie” z 2011 r.

zniszczenie, dlatego wszelka działalność prowadzona na terenie ich występowania powinna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na stan prawny ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w Gminie Błonie, składają się:

- ❖ obiekty wpisane do rejestru zabytków:
 - ✚ park dworski we wsi Stare Faszczycze,
 - ✚ pałac klasycystyczny z XIX w. i park krajobrazowy we wsi Pass,
 - ✚ park krajobrazowy z ok. połowy XIX w. we wsi Piorunów,
 - ✚ dworek z ogrodem z ok. 1930 r. we wsi Radonice,
 - ✚ Kościół p.w. Św. Jakuba i Wniebowzięcia NMP oraz cmentarz we wsi Rokitno,
 - ✚ Park dworski we wsi Bieniewo Parcele,
 - ✚ Park dworski oraz dwór we wsi Nowy Łuszczewek;
- ❖ obiekty znajdujące się w ewidencji konserwatorskiej:
 - ✚ park dworski we wsi Bramki Ludne,
 - ✚ park dworski krajobrazowy we wsi Cholewy,
 - ✚ park dworski krajobrazowy we wsi Łązniew,
 - ✚ cmentarz parafialny we wsi Łązniew,
 - ✚ stajnia (wozownia) z I poł. XIX w. i oficyna we wsi Pass,
 - ✚ czworak z końca XVIII w. we wsi Pass,
 - ✚ spichlerz z lat 20- tych XIX w. we wsi Piorunów,
 - ✚ park dworski we wsi Radzików,
 - ✚ park dworski i dwór we wsi Rochaliki,
 - ✚ plebania, dzwonnica cmentarz wojenny z I wojny światowej oraz pozostałości parku we wsi Rokitno;
- ❖ 8 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków (nr ew. AZP: 58-63/25, 57-63/23, 57-63/14, 57-63/24, 57-61/23, 5761/13, 57-62/9, 57-62/56);
- ❖ 117 zabytków archeologicznych znajdujących się w ewidencji Konserwatora Zabytków Województwa Mazowieckiego (nr ew. AZP: 58-62/51; 58-62/14; 58-62/49; 58-62/44; 58-62/45; 58-62/47; 58-62/28; 58-62/30; 5862/36; 58-62/46; 58-62/32; 58-62/17; 58-62/34; 58-62/33; 58-62/19; 58-62/37; 58-62/26; 58-62/16; 58-62/48; 58-62/10; 58-62/50; 58-62/35; 58-62/39; 58-62/27; 58-62/29; 5862/15; 58-62/31; 58-62/13; 58-62/38; 58-62/8; 58-62/20; 58-62/25; 58-62/23; 58-62/22; 58-62/24; 58-

62/21; 58-62/18; 58-63/1; 57-63/30; 57-63/45; 57-63/22; 57-63/29; 5763/31; 57-63/32; 57-63/43; 57-63/8; 57-63/52; 57-63/34; 57-63/28; 57-63/6; 57-63/35; 5762/35; 57-62/19; 57-62/1; 57-62/3; 57-62/20; 57-62/26; 57-62/43; 57-62/45; 57-62/31; 57-62/15; 57-62/13; 57-62/34; 57-62/14; 57-62/2; 57-62/12; 57-62/11; 57-62/27; 57-62/29; 57-62/28; 57-62/32; 57-62/30; 57-62/36; 57-62/25; 57-62/18; 57-62/8; 57-62/44; 57-61/17; 57-61/21; 57-61/22; 57-61/19; 57-61/20; 57-61/14; 57-61/15; 57-61/16; 5761/18; 57-62/42; 57-62/22; 57-62/5; 57-62/39; 57-62/46; 57-62/37; 57-62/50; 57-62/49; 57-62/52; 57-62/48; 57-62/57; 57-62/58; 57-62/47; 57-61/24; 57-61/25; 57-62/10; 5762/16; 57-62/24; 57-62/33; 57-62/51; 57-63/2; 57-63/3; 57-63/33; 57-63/51; 58-63/30; 5863/4; 58-63/68; 58-63/4; 58-63/73).

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Użytkowanie gruntów w Gminie Błonie jest stosunkowo mało urozmaicone, co potwierdzają dane przedstawione w poniższym zestawieniu [Tabela 1]. Największy teren w 2014 r. zajmowały użytki rolne (7 570 ha, tj. 88,46%), w tym grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska razem. O wiele mniej przypadło na grunty zabudowane oraz zurbanizowane (843 ha, tj. 9,85%). Natomiast, najmniejszy odsetek (poniżej 1%) stanowiły grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione ogółem, a także grunty pod wodami. W obszarze Gminy nie wyróżniono nieużytków i tzw. terenów różnych.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Błonie w 2014 r.

Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni Gminy [%]
Użytki rolne razem, w tym m.in.:	7570	88,46
–grunty orne	6447	
–sady	170	
–łąki i pastwiska trwałe	541	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	62	0,72
Grunty pod wodami razem	46	0,54
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w tym m.in.:	843	9,85
–tereny mieszkaniowe	197	
–tereny przemysłowe	194	
Użytki ekologiczne	0	0
Nieużytki	37	0,43
Tereny różne	0	0

OGÓŁEM

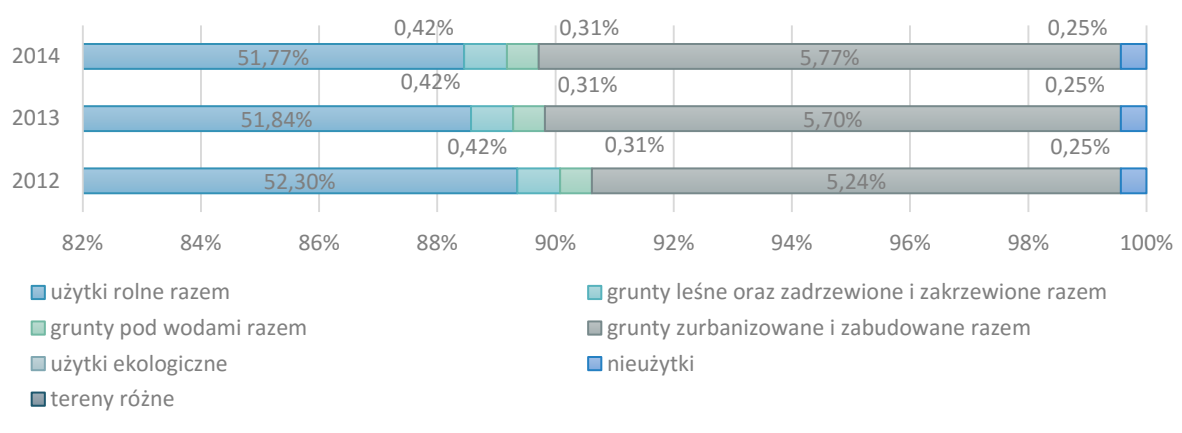
8558

100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2012-2014 powierzchnia Gminy nie uległa zmianie i pozostaje na stałym poziomie 8584 ha. Jedyne zauważalne zmiany zaszły w strukturze gruntów zurbanizowanych i zabudowanych oraz użytków rolnych. A mianowicie, o 77 ha zmniejszyła się powierzchnia gruntów użytków rolnych, które zostały zagospodarowane pod grunty zurbanizowane i zabudowane. Pozostałe powierzchnie użytkowania gruntów nie uległy zmianie.

Wykres 1. Zmiany struktury użytkowania terenów Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W strukturze urbanistycznej jednostki miejsko-wiejskiej dominuje obecnie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Przede wszystkim jest ona zlokalizowana przy ciągach komunikacyjnych. Tereny zabudowy mieszkaniowej powiązane są zwłaszcza z terenami:

- ✚ o zabudowie usługowej, gdzie mogą być realizowane obiekty użyteczności publicznej, usługi świadczone na rzecz ludzi oraz inne usługi o podobnym charakterze,
- ✚ zieleni urządzonej z obiektami małej architektury, infrastruktury technicznej, urządzeniami służącymi rekreacji.

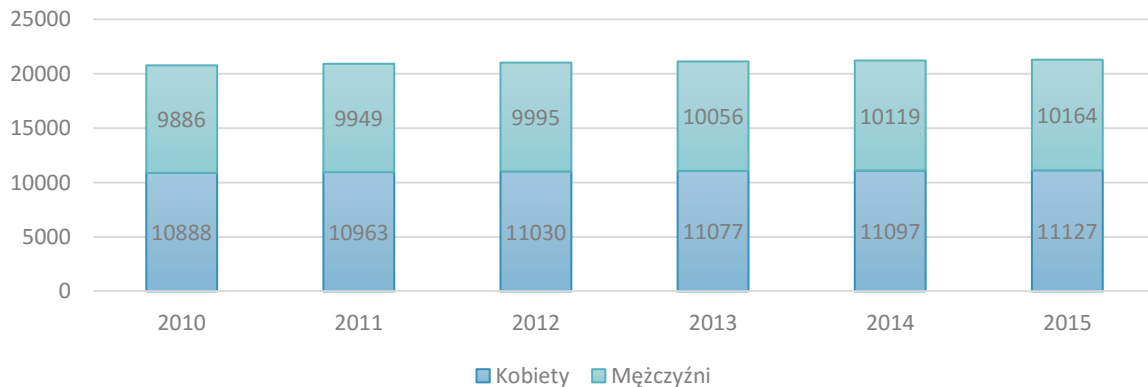
3.2. Sfera społeczna

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY

Liczba ludności zamieszkująca Gminę Błonie w 2015 roku wskazywała na 21 291 osób, w tym 10 164 mężczyzn (47,74%) oraz 11 127 kobiety (52,26%) [Wykres 2]. Jednocześnie zaznaczyć należy, że w analizowanym okresie odnotowano wzrost ludności o 2,43%. Między 2010 a 2015 rokiem na obszar wiejski przybyło o 635 osób, podczas gdy z terenu Miasta Błonie ubyło 118 mieszkańców. Współczynnik feminizacji w 2015 roku kształtował się na poziomie 109, czyli na 100 mężczyzn przypadało 109 kobiet.

Z powyższej interpretacji danych, można wywnioskować, iż struktura ludności pod względem płci w przeciągu pięciu lat utrzymywała się na dość równomiernym poziomie. Największa przewaga między liczebnością kobiet, a mężczyzn była w 2012 r., a najmniejsza w 2015 r.

Wykres 2. Liczba ludności Gminy Błonie w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gęstość zaludnienia w 2010 r. w Gminie wiejsko-miejskiej Błonie wynosiła 243 osoby na km² i wzrosła do 249 osób na km² w 2015 r. Wahania gęstości zaludnienia były adekwatne do zauważalnej w latach 2010-2015 zmienności liczby ludności. Porównując gęstość zaludnienia Miasta Błonie z obszarami wiejskimi Gminy w badanym okresie, to spadek omawianego współczynnika nastąpił na terenie miejskim, a wzrost na obszarze wiejskim.

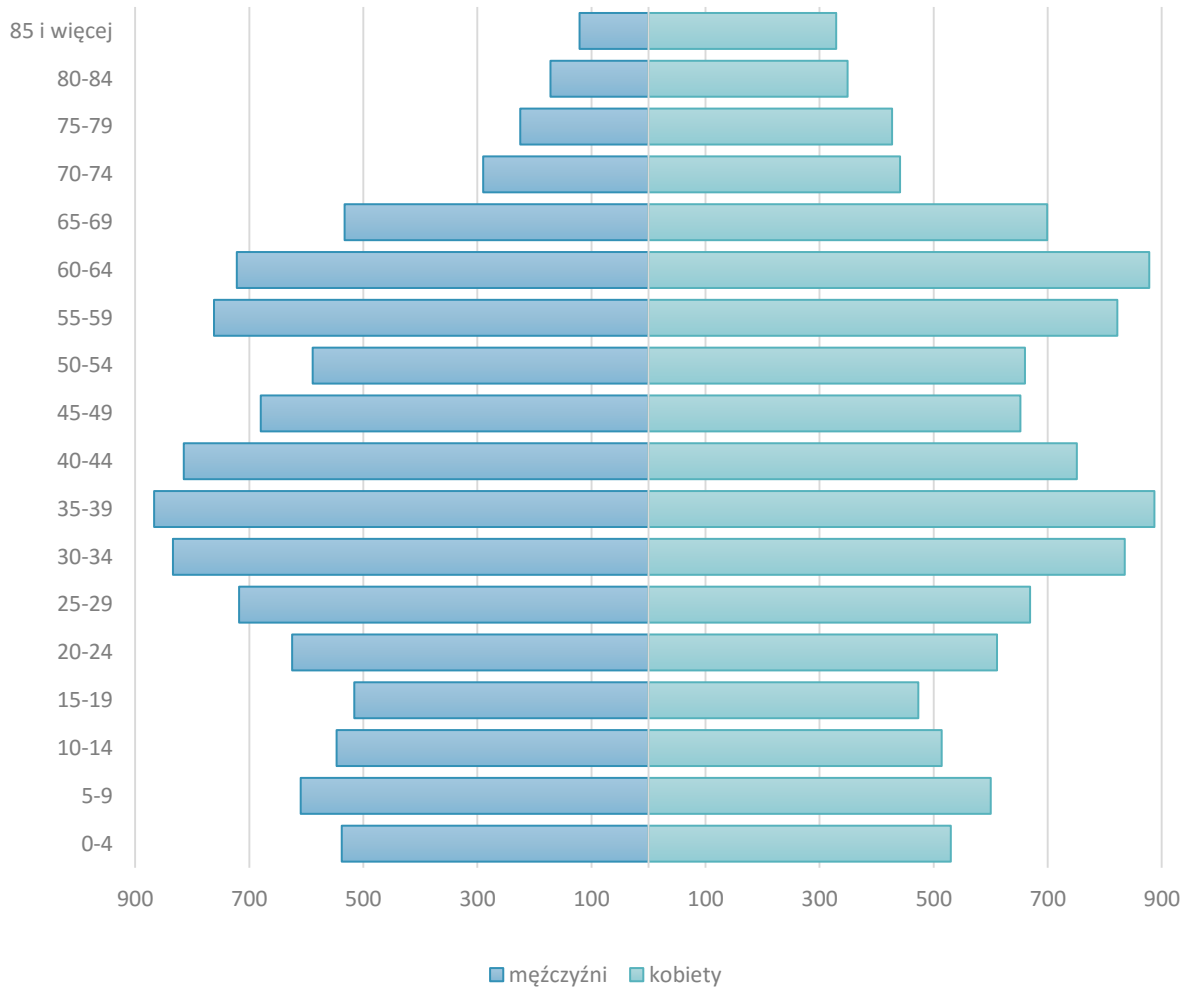
Tabela 2. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015

Jednostka terenu Gminy Błonie	Ludność na 1 km ²					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
obszar miejsko-wiejski	243	244	246	247	248	249
obszar Miasta	1 379	1 381	1 386	1 383	1 373	1 366
obszar wiejski	108	109	110	112	114	116

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Dane z roku 2015, dotyczące struktury ludności Gminy Błonie pod względem wieku i płci [Wykres 3] wykazują szczegółową dysproporcję pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn w poszczególnych przedziałach wiekowych. Mężczyźni stanowili liczebną przewagę w przedziale od 0 do 29 lat włącznie oraz od 40 do 49 lat włącznie, natomiast kobiety w przedziale wiekowym od 30 do 39 lat włącznie oraz od 50 roku życia i więcej. Analizując korelację mężczyzn do kobiet, największa różnica widoczna była w przedziale 40-44 lat (o 64). Z kolei, największa dysproporcja w przypadku kobiet do mężczyzn wystąpiła w przedziale 85 lat i więcej.

Wykres 3. Piramida wieku mieszkańców Gminy Błonie w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Dane uzyskane od Zamawiającego prezentują liczbę ludności Gminy Błonie z podziałem na sołectwa i ulice w mieście Błonie. Zgodnie ze stanem z dnia 30 czerwca 2016 zdecydowanie najwięcej mieszkańców mieszkało w mieście Błonie. Odsetek ten wynosił 58,4%.

Sołectwem najbardziej zaludnionym w analizowanym czasie były Bieniewice. 1528 osób mieszkało w sołectwie, co stanowi 12,7% ogółu mieszkańców Gminy. Następnie były to: Bramki (1094), Radzików (872), Pass (596) i Stare Faszczycy (441).

Najmniejszy odsetek ludności Gminy mieszkało w miejscowościach: Kopytków-Majątek (0,08%), Łązniewek (0,2%) oraz Nową Wieś (0,2%).

Tabela 3 Liczba ludności na terenie Gminy Błonie

Stali mieszkańcy	20639
Błonie - miejscowość	12058
Białutki	82
Białuty	145
Bieniewice	1528
Bieniewo-Parcela	176
Bieniewo - wieś	73
Błonie - wieś	381
Bramki	1094
Cholewy	130
Dębówka	476
Górna Wieś	79
Konstantów	216
Kopytów	126
Kopytów-Majątek	16
Łązniew	70
Łązniewek	45
Łązniewiek - Majątek	65
Marysinek	60
Nowa Górna	59
Nowa Wieś	49
Nowe Faszczycze	123
Nowy Łuszczewek	96
Pass	596
Piorunów	91
Radonice	203
Radzików	872
Rochaliki	68
Rokitno	82
Rokitno-Majątek	85
Stare Faszczycze	441
Stary Łuszczewek	49
Wawrzyszew	102
Witki	102
Wola Łuszczewska	73
Żukówka	728

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

Zaprezentowane poniżej dane dla miasta Błonie [Tabela 4] wskazują, że najwięcej mieszkańców mieszkało przy ulicy Narutowicza (854). W dniu 30 czerwca 2016 odsetek ten

wynosił 7,1% ogółu mieszkańców miasta Błonie. Nieco mniej mieszkało przy: Piłsudskiego (751), Sochaczewskiej (687), Wyszyńskiego (667) i Traugutta (527).

Najmniej mieszkańców zamieszkuje ulice w większości znajdujące się na obrzeżach miasta. Są to ulice:

- Wiejska – 1;
- Niecała – 1;
- Składowa – 2;
- Asnyka – 4;
- Kwiatów Polnych – 5;
- Mikołaja z Błonia – 6;
- Poprzeczna – 6;
- Stefana Szparagi – 6.

Szczegółowe dane przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 4 Liczba mieszkańców miasta Błonie w roku 2016

Ulica	Liczba ludności
11 Listopada	32
3 Maja	409
Aksamitna	25
Armii Krajowej	94
Asnyka	4
Bajkowa	19
Batalionów Chłopskich	16
Bieniewicka	190
Brzozowa	23
Cicha	52
Dobrzyńskiego	17
Engelmana	238
Fabryczna	162
Faszczycka	103
Graniczna	10
Grażyny	18
Grodziska	274
Harcerska	426
Jagiellońska	13
Jana Pawła II	158
Jasna	18

Ulica	Liczba ludności
Jaśminowa	32
Kamosińskiego	40
Karczewskiego	65
Kilińskiego	347
Klonowa	38
Kolejowa	110
Konopnickiej	77
Kopernika	103
Kościuszki	19
Krasickiego	57
Krótka	10
Krzywa	22
Kulisiewiczów	32
Kwiatowa	42
Kwiatów Polnych	5
Legionów	131
Lesznowska	129
Łukasińskiego	22
Macieja Z Błonia	52
Mała	61
Mazowiecka	130
Mickiewicza	129
Mikołaja Z Błonia	6
Modlińska	25
Mokra	117
Moniuszki	65
Nadrzeczna	21
Narutowicza	854
Niecała	1
Niemstaka	80
Nowa	68
Nowakowskiego	417
Nowomiejska	28
Ogrodowa	38
Okrężna	53
Okrzei	165
Orzeszkowej	31
Parkowa	49
Passowska	90
Piaskowa	75
Piłsudskiego	751

Ulica	Liczba ludności
Plantowa	14
Plater	89
Pogodna	16
Polna	54
Poniatowskiego	466
Poprzeczna	6
Powstańców	273
Poznańska	432
Projektowana	8
Przejazd	7
Przeskok	10
Przybysza	97
Przytulna	37
Reymonta	40
Rynek	94
Sadowa	39
Sienkiewicza	218
Składowa	2
Słoneczna	132
Słowackiego	47
Sochaczewska	687
Solidarności	20
Sowińskiego	78
Spacerowa	74
Staszica	103
Stefana Szparagi	6
Szarych Szeregów	34
Szkolna	56
Szopena	10
Śląska	70
Targowa	39
Towarowa	38
Traugutta	527
Uśmiech	148
Warszawska	216
Wąska	20
Wiejska	1
Wierzbowa	49
Wspólna	10
Wyszyńskiego	667
Zacisze	182

Ulica	Liczba ludności
Zapomniana	25
Żeromskiego	29

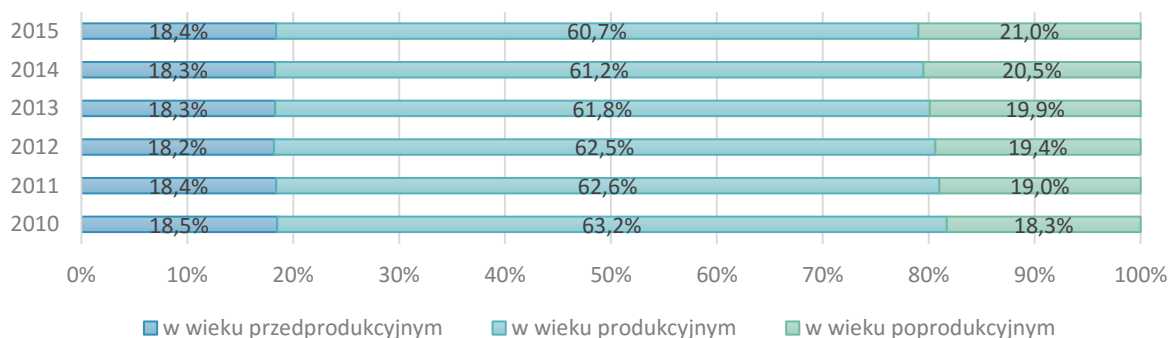
Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Struktura ludności Gminy Błonie pod względem ekonomicznych grup wieku [Wykres 4] w 2015 r. przedstawiała się następująco: wśród wszystkich mieszkańców najmniej stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym (18,4%), większość osób było w wieku produkcyjnym (60,7%), a pozostały odsetek przypadł na osoby w wieku poprodukcyjnym (21,0%). Od roku 2010 rósł udział ludności w wieku poprodukcyjnym, a malał odsetek osób w wieku produkcyjnym i nieznacznie w wieku przedprodukcyjnym. Dostrzegalne zmiany w strukturze demograficznej pod względem ekonomicznym będą odczuwalne przede wszystkim w przyszłości, gdy osoby będące obecnie w wieku produkcyjnym zaczną osiągać wiek poprodukcyjny, a w wiek produkcyjny zaczną wkraczać (najmniej liczne) roczniki osób będących obecnie w wieku przedprodukcyjnym.

Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 r. kształtowały się następująco:

- ✚ na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 64,8 osób w wieku nieprodukcyjnym;
- ✚ na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadło 114,2 osób w wieku poprodukcyjnym,
- ✚ na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 34,6 osób w wieku poprodukcyjnym.

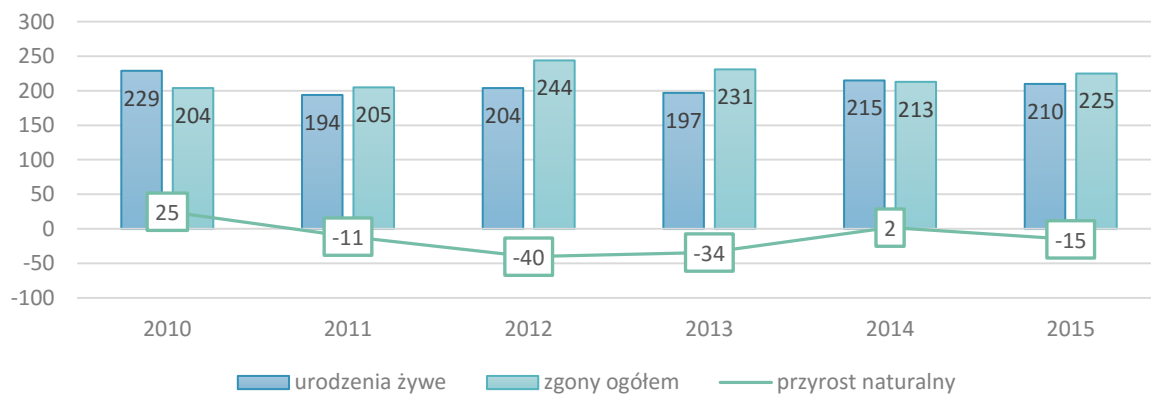
Wykres 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Błonie w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Przyrost naturalny na terenie Gminy miejsko-wiejskiej w ciągu pięciu lat [Wykres 5] kształtował się głównie na poziomie ujemnym, co oznacza, że liczba urodzeń żywych była niższa niż zgonów. Tylko w roku 2010 i 2014 nastąpiła odwrotna sytuacja – przewaga urodzeń żywych nad zgonami, dając dodatni przyrost naturalny. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w 2010 r. (25), a najniższą w 2012 r. (-40).

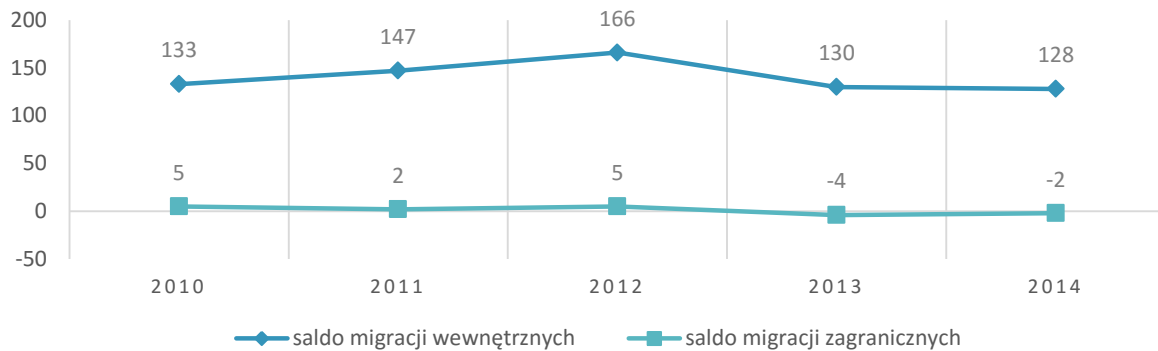
Wykres 5. Przyrost naturalny na terenie Gminy w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizując strukturę demograficzną omawianej jednostki warto nadmienić także o występujących w niej migracjach, zarówno zagranicznych, jak i wewnętrznych [Wykres 6]. Saldo migracji wewnętrznych w ciągu badanego okresu wahało się przyjmując dodatnie wartości między 128 (2015 r.) a 166 (2012 r.). W przypadku salda migracji zagranicznych jego wartość utrzymywała się mniej więcej na tym samym poziomie. Między 2010 a 2012 rokiem na teren Gminy Błonie przybyło razem 12 osób, natomiast w kolejnych dwóch latach wyjechało 6 osób.

Wykres 6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

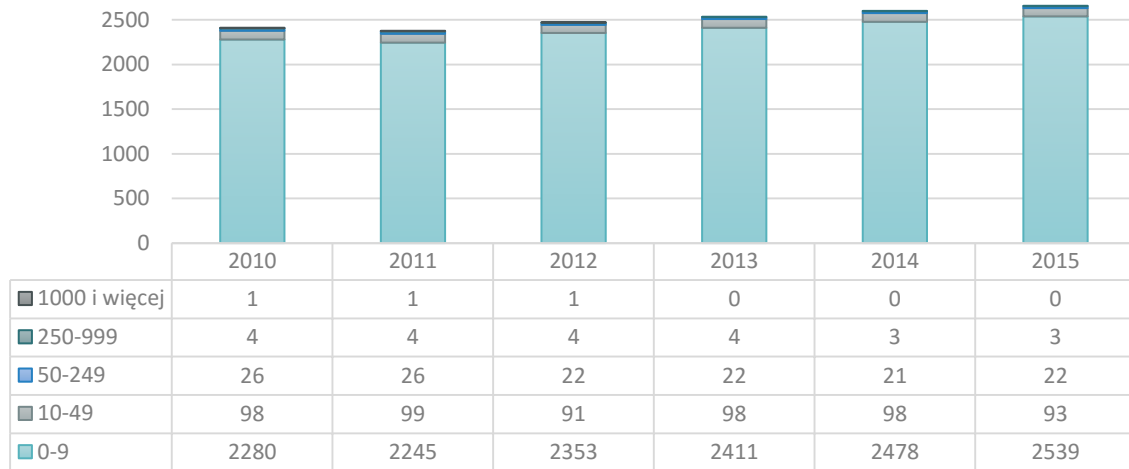
3.3. Sfera gospodarcza

LICZBA I STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

W latach 2010-2015 liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Błonie [Wykres 7] zwiększyła się. W roku 2015 w stosunku do roku 2010 było o 9,33% podmiotów więcej, co oznacza, że w 2015 r. występowało 2657 podmiotów zarejestrowanych w Rejestrze REGON.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej w 2015 r. najliczniejszą grupę stanowiły mikro przedsiębiorstwa (2539). Firm małych było 93, średnich 22, a dużych 3. Natomiast, tego samego roku w Gminie nie odnotowano żadnej firmy zatrudniającej więcej niż 1000 pracowników. Taka firma istniała w roku 2010, 2011 i 2012.

Wykres 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej na terenie Gminy Błonie w 2015 r. najliczniejszą grupę stanowiły te, w których dominowała działalność handlu hurtowego i detalicznego, w tym naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (828).

Pozostałe przedsiębiorstwa w Gminie działały w ramach następujących sekcji PKD:

- ✚ transport i gospodarka magazynowa (298),
- ✚ działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (248),
- ✚ budownictwo (247),
- ✚ przetwórstwo przemysłowe (226),
- ✚ pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (179),
- ✚ edukacja (101),
- ✚ działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (97),
- ✚ informacja i komunikacja (92),
- ✚ opieka zdrowotna i pomoc społeczna (89),
- ✚ działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (60),
- ✚ działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (55),
- ✚ działalność finansowa i ubezpieczeniowa (54),

- ✚ działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (36),
- ✚ rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (31),
- ✚ administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (7),
- ✚ wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (5),
- ✚ dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (4).

Poniżej przedstawiono szczegółową liczebność podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Mieście Błonie i na obszarze wiejskim.

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej wg. sekcji PKD 2007⁴ w Gminie Błonie w 2015 r.

Sekcja PKD 2007																				
obszar Gminy Błonie	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U
miejsko-wiejski	31	0	226	5	4	247	828	298	60	92	54	55	248	97	7	101	89	36	179	0

⁴ A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

B - górnictwo i wydobywanie

C - przetwórstwo przemysłowe

D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

F - budownictwo

G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

H - transport i gospodarka magazynowa

I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J - informacja i komunikacja

K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa

L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

P - edukacja

Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

S - pozostała działalność usługowa

T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Miasto Błonie	13	0	144	0	3	157	550	195	36	56	37	36	174	63	5	72	58	29	125	0
wiejski	18	0	82	5	1	90	278	103	24	36	17	19	74	34	2	29	31	7	54	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W 2015 roku zdecydowaną większość na terenie Gminy Błonie stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego. Spośród nich wiodącą rolę odgrywały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowiły 77,4% wszystkich firm. W sektorze prywatnym odnotowano również działalność spółek handlowych (w tym z udziałem kapitału zagranicznego), spółdzielni, fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych. Podmioty gospodarcze z sektora publicznego stanowiły natomiast ponad 1,5% ogółu przedsiębiorstw.

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w Gminie Błonie w 2015 roku

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny ogółem	48	46	43	41	41	39
Sektor prywatny ogółem, w tym:	2361	2329	2428	2494	2558	2591
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1894	1853	1905	1951	1979	2005
Spółki handlowe	186	195	229	241	258	267
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	43	39	46	45	50	53
Spółdzielnie	13	12	11	11	11	11
Fundacje	2	2	2	3	3	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	37	38	38	40	42	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

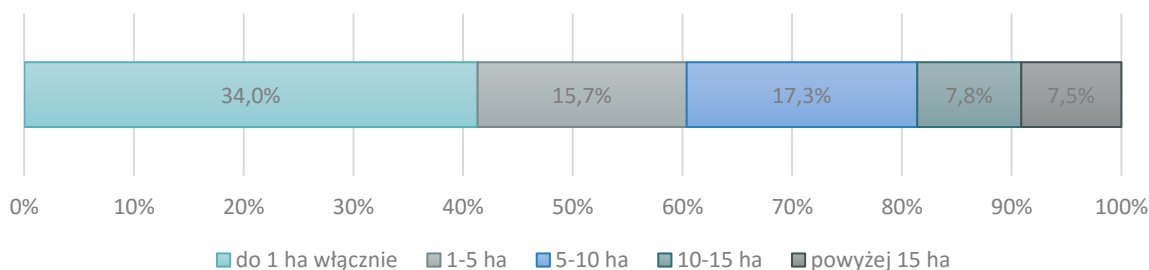
Na terenie Gminy Błonie zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. funkcjonowało 1011 gospodarstw rolnych [Tabela 7]. Ich strukturę można zanalizować m.in. pod względem udziału wielkości powierzchni [Wykres 8]. Gospodarstwa rolne wielkości 1-5 ha stanowiły największy odsetek wszystkich gospodarstw – 34,0 %. Gospodarstwa rolne duże o powierzchni 15 ha i więcej stanowiły 7,5%.

Tabela 7. Gospodarstwa rolne wg. grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Błonie w 2010 r.

do 1 ha włącznie	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15 ha i więcej
344	340	172	79	76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS PSP 2010.

Wykres 8. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Największa liczba gospodarstw na terenie Gminy Błonie hodowała drób (78), w tym przede wszystkim drób kurzy. W 2010 r. odnotowano ponad 2,5 tys. sztuk drobiu. Wśród zwierząt gospodarskich najrzadziej hodowane były konie, tj. 72 sztuk w 16 gospodarstwach. Na terenie niniejszej jednostki nie odnotowano żadnego gospodarstwa hodującej trzody chlewnej.

Tabela 8. Pogłowie zwierząt gospodarskich i liczba gospodarstw je hodujące na terenie Gminy Błonie w 2010 r.

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	Zwierzęta gospodarskie (szt.)
Bydło razem	57	890
– Bydło krowy	49	473
Trzoda chlewna razem	0	0
– Trzoda chlewna lochy	0	0
Konie	16	72
Drób ogółem	78	2650
– Drób kurzy	77	2012

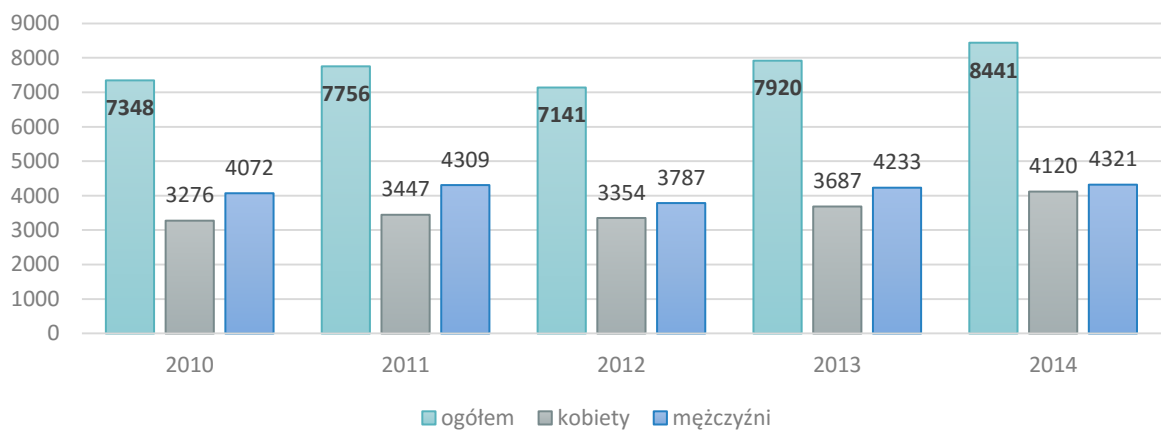
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (Powszechny Spis Rolny 2010).

ZATRUDNIENIE

Według źródeł na lata 2010-2014 [Wykres 9] zauważyć można, że liczba pracujących mieszkańców była niestabilna. Każdy kolejny rok przedstawiał inną sytuację zatrudnienia wśród osób zdolnych do pracy. W 2014 r. pracujących było najwięcej, a w stosunku do roku

2012 r., kiedy zatrudnionych było najmniej, różnica wynosiła o 1300 osób (tj. 15,4%). Zaznaczyć należy, że w każdym roku dużo wyższe zatrudnienie dotyczyło mężczyzn niż kobiet. W analizowanym okresie liczba pracujących mężczyzn zwiększyła się o 5,76%, natomiast w przypadku kobiet liczba zatrudnionych zwiększyła się aż o 20,49%.

Wykres 9. Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

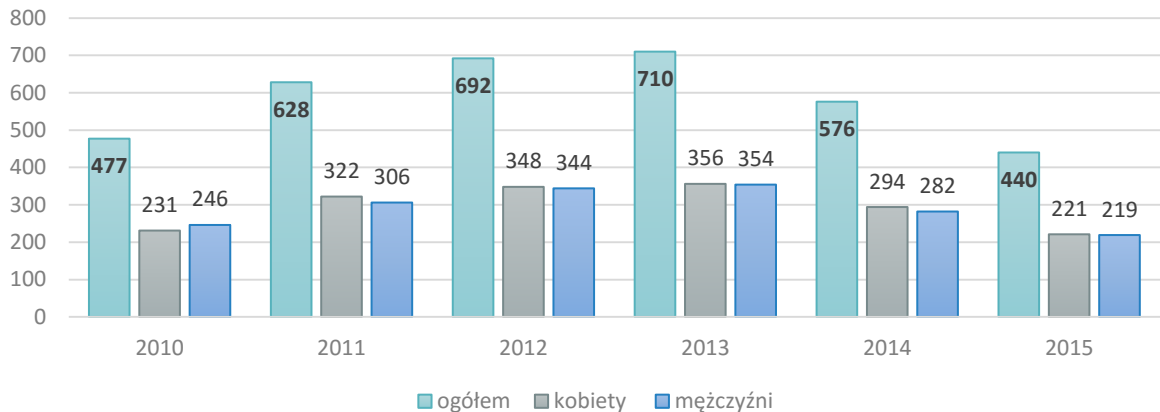

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Liczba osób pozostających bez pracy na terenie Gminy Błonie [Wykres 10] między 2010 a 2013 r. liczba bezrobotnych zwiększała się przyjmując wartości od 477 do 710 osób, a następnie do 2015 r. spadała. W 2015 roku liczba bezrobotnych kształtowała się na poziomie 440, co względem roku 2010 stanowiło spadek o 7,76%. Z kolei względem liczby bezrobotnych w 2013 r., kiedy było ich najwięcej, odnotowano spadek o 38,03%. Sytuacja pozostawania bez pracy wśród kobiet i mężczyzn, analizując każdy rok osobno, była dość wyrównana. Liczba bezrobotnych mężczyzn na przestrzeni pięciu lat zmniejszyła się o 11%, natomiast kobiet o 4,3%.

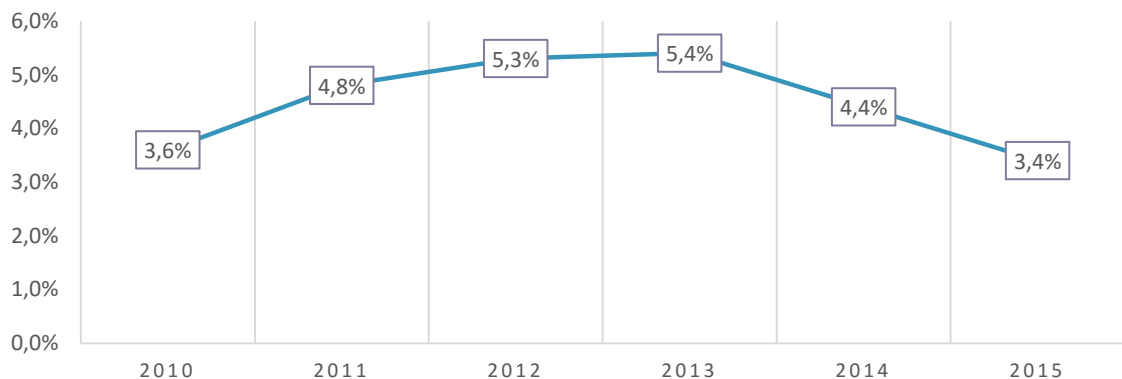
Wykres 10. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres umieszczony poniżej [Wykres 11] zawiera porównanie wskaźnika udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015. Przez pierwsze trzy lata wskaźnik łagodnie wrastał, natomiast później wyraźnie spadał. Najwyższy udział bezrobotnych odnotowano w 2013 r., wskaźnik osiągnął wartość 5,4%. Z kolei, najniższy wskaźnik udziału zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy był w 2015 roku i ukształtował się na poziomie 3,4%.

Wykres 11. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Błonie w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

3.4. Infrastruktura techniczna

DROGI I KOMUNIKACJA⁵

Gmina Błonie posiada gęstą sieć dróg komunikacyjnych. Głównymi osiami drogowymi, które rozprowadzają ruch samochodowy na zewnątrz są:

- ✚ droga krajowa nr 2 relacji Poznań – Warszawa, przecinająca jednostkę w kierunku wschód – zachód,
- ✚ droga wojewódzka nr 579 relacji Grodzisk Mazowiecki – Leszno - Kazuń, przecinająca jednostkę w kierunku północ – południe o długości 8,4 km (w obrębie granic Gminy);
- ✚ droga wojewódzka nr 720 relacji Błonie – Nadarzyn o długości 4,18 km,
- ✚ droga wojewódzka nr 587 relacji stacja kolejowa Błonie – droga nr 579 o długości 1,35 km,
- ✚ droga wojewódzka nr 700 relacji droga nr 2 – Józefów – Rokitno o długości 0,95 km.

Długość wszystkich odcinków dróg krajowych przecinających obszar Gminy Błonie, wynosi 10,38 km, a dróg wojewódzkich 7,0 km⁶.

Na drodze krajowej występuje silne natężeniem ruchu, które szczególnie wzmożone jest przez bardzo duży ruch samochodów ciężarowych. Wśród wszystkich skrzyżowań z udziałem, jednym z najbardziej obciążonych ruchem, jest skrzyżowanie na terenie miasta Błonie między drogą krajową nr 2 a drogą wojewódzką nr 579. Trasa wojewódzka również charakteryzuje się silnym natężeniem ruchu, m.in. wprowadza ona ruch ciężki na teren miasta.

⁵ Opracowano na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie”, 2011 r.

⁶ Opracowano na podstawie „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie” z 2011 r. oraz „Strategii rozwoju Gminy Błonie 2014-2020”, 2013 r.

Poza granice Gminy miejsko-wiejskiej ruch samochodowy wyprowadzany jest także przez drogi powiatowe [Tabela 9]. Ich łączna długość przechodząca przez obszar omawianej jednostki, wynosi 34,79 km.

Tabela 9. Wykaz dróg powiatowych przecinających obszar Gminy Błonie

Nr drogi	Relacja drogi
4101W	droga wojewódzka nr 579 - Konstantów
4102W	Bieniewice – Stare Faszczycze – Mielęcin
4103W	Stare Faszczycze – Nowe Faszczycze
4104W	Bieniewice – Boża Wola
4105W	droga krajowa nr 2 – Nowa Wieś – Boża Wola
4106W	Bieniewo Parcela – Bieniewo Wieś
4107W	Błonie - Bieniewice
4108W	Błonie – Magdalenów
4109W	Wąsy – Białutki – droga wojewódzka nr 579
4110W	Zaborówek – Wąsy – Kopytów
4113W	Wawrzyszew droga wojewódzka nr 579 – Gawartowa Wola
4115W	Bramki Ludne – Nowy Łuszczewek– Czarnów- Grądy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie SUiKZP Gminy Błonie, 2011.

Ponadto, na infrastrukturę komunikacyjną terenu omawianej jednostki składają się również drogi gminne. Długość sieci dróg gminnych wynosi 103,1 km, w tym wyróżnia się trasy o nawierzchni utwardzonej (34,8 km) i gruntowej (68,3 km). Do układu dróg występujących w obrębie Gminy, zalicza się także szereg dróg nieurządzonych, powstałych z podziału działek, które nie posiadają zakwalifikowania do wyżej wymienionych kategorii dróg.

Wszystkie wyżej wymienione drogi są ważnymi arteriami komunikacyjnymi Gminy Błonie. Charakteryzują się one dużym obciążeniem ruchem drogowym, co przyczynia się między innymi do szybkiego zużycia nawierzchni tych dróg. W związku z tym, większość odcinków tras kołowych wykazuje niezadowalający stan techniczny.

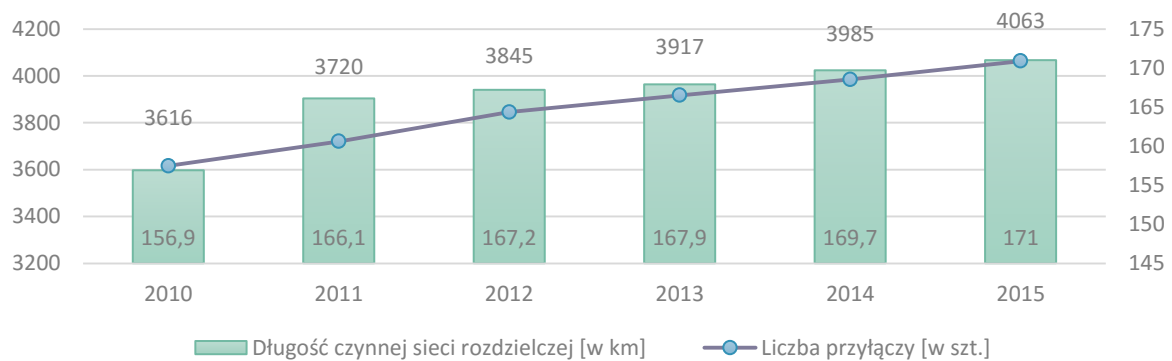
Oprócz sieci infrastruktury drogowej, przez Gminę poprowadzona jest również linia kolejowa E20 relacji Warszawa – Sochaczew, biegnąca ze wschodu na zachód. Na terenie omawianej jednostki zlokalizowana jest stacja kolejowa Witanów w miejscowości Bieniewice. Średnio w ciągu doby przez Gminę przejeżdża około 60 pociągów pasażerskich – osobowych.

SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Gmina Błonie zaopatrywana jest w wodę z wodociągu lokalnego, który zasilany jest z czterech komunalnych stacji wodociągowych. Zarówno stacje wodociągowe, jak i stacje uzdatniania wody, zlokalizowane są w Konstancyńowie, Bieniewicach, Górnej Wisi i Pass. Wszystkie stacje nadzorowane są przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Błoni. Wydajność poszczególnych stacji wynosi: 50 m³/h – Konstanców, 42 m³/h – Bieniewice, 37 m³/h – Górna Wieś i 23 m³/h – Pass. Wschodnia część gminy, w której położone są wsie Łązniew, Łązniewek, Witki i Kopytów Ihar, zaopatrywana jest z wodociągów gmin sąsiednich: Leszno i Ożarów Mazowiecki. Co więcej, dodatkowym źródłem zasilania w wodę stanowią indywidualne ujęcia w postaci studni zakładowych we wsi: Kopytów, Radzików, Radonice, Bramki i Pass.

W przeciągu pięciu lat [Wykres 12] długość sieci wodociągowej rozdzielczej na terenie Gminy Błonie zwiększyła się o 14,1 km. Na koniec analizowanego okresu sieć ta liczyła 171 km, z czego 49,4 km w Mieście Błonie i 121,6 km na obszarze wiejskim. Sieci wodociągowej towarzyszyło 4 063 przyłączy prowadzących wodę do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W stosunku do 2010 r. ich liczba wzrosła o 11%.

Wykres 12. Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015

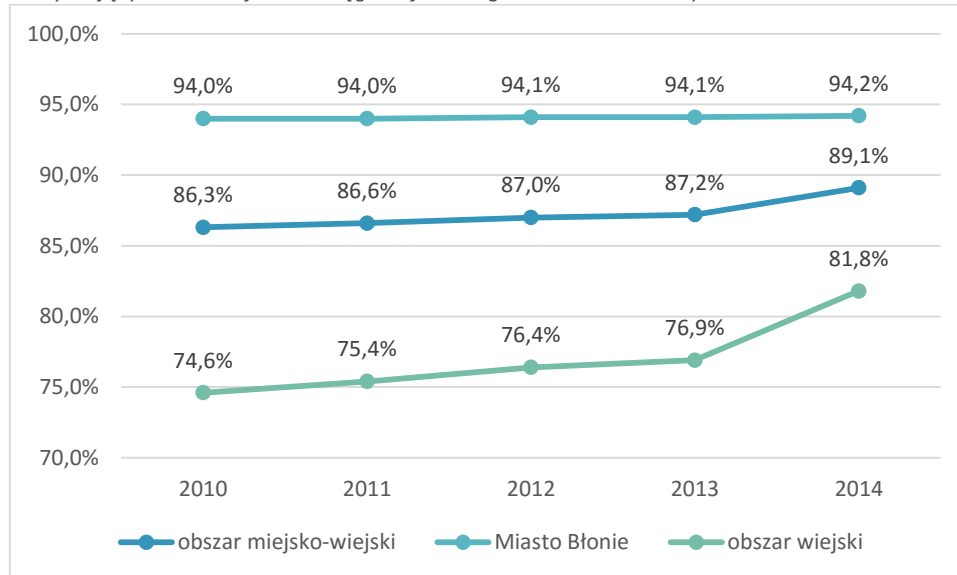

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Odsetek ludzi korzystający z instalacji wodociągowej na początku okresu badań wynosił ogółem 94,0% i zwiększył się tylko o 0,2 punkty procentowe (p. p.) w 2015 r. Jednak, analizując udział korzystających z niniejszej sieci technicznej ze względu na podział całego

obszaru jednostki na część miejską i wiejską, należy zwrócić uwagę, że większy wzrost tego wskaźnika wystąpił na terenie wiejskim (o 7,2 p. p).

Wykres 13. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014

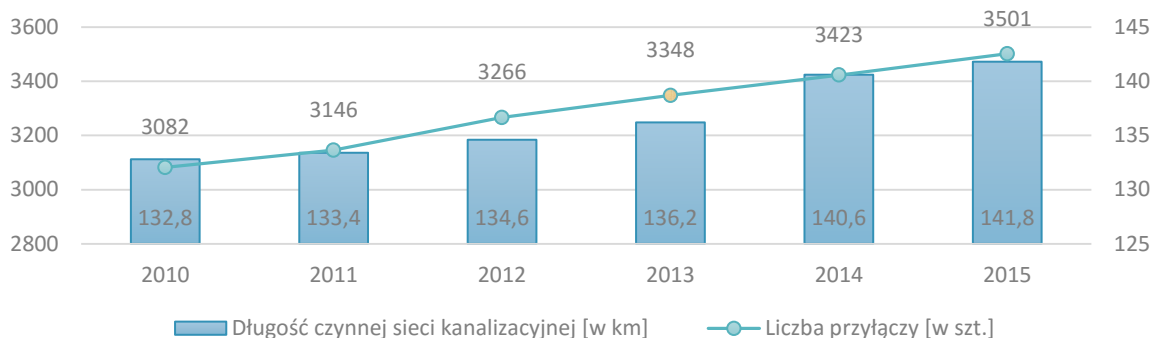
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Ścieki bytowo-komunalne z obszaru Gminy Błonie odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, która umiejscowiona jest na obszarze miejskim. Istniejąca kanalizacja obejmuje przede wszystkim tereny zagospodarowane po południowej stronie drogi krajowej nr 2 oraz przy drodze wojewódzkiej nr 579 w północnej i południowo-wschodniej części Gminy. Obszary gdzie brak jest sieci kanalizacyjnej to tereny jeszcze niezurbanizowane bądź tylko częściowo zurbanizowane, tj. północno-zachodnia część jednostki. Dotychczas, na tych terenach ścieki odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków⁷.

Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie [Wykres 14] w roku 2010 r liczyła 132,8 km, a przyłączonych do niej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania było 3 082. Wskaźniki te w przeciągu pięciu lat zwiększyły się, odpowiednio o 6,35% i 11,97%.

⁷ Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie, 2011.

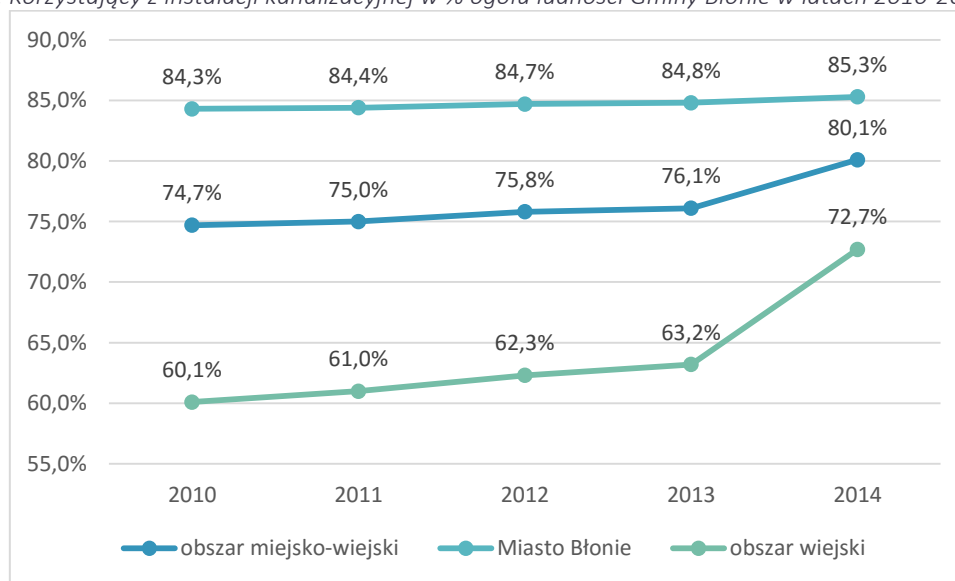
Wykres 14. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Udział osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej [Wykres 15] kształtowała się w 2015 r. na poziomie 85,3%, z czego więcej osób to mieszkańcy Miasta Błonie. Jednakże w czasie czterech lat, większy wzrost udziału korzystających wystąpił na terenie Gminy wiejskiej, tj. o prawie 13 p. p.

Wykres 15. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Warto nadmienić, że na terenie obszaru miejsko-wiejskim nie jest poprowadzona sieć kanalizacji deszczowej. W związku z tym, wody opadowe odprowadzane są bezpośrednio do rowów melioracyjnych, a następnie do rzek występujących na terenie Gminy. Wody te, które trafiają do układu hydrologicznego nie przechodzą wcześniejszego oczyszczenia. Grozi to

dużym zanieczyszczeniem wód cieków. Dlatego należy przewidzieć budowę systemu odwodnienia terenu z uprzednim podczyszczeniu ścieków opadowych.

SIEĆ GAZOWA, CIEPŁOWNICZA I ELEKTRYCZNA

Mieszkańcy omawianego obszaru zaopatrywani są w gaz dzięki istniejącemu w południowo-wschodniej części Gminy gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Mory – Błonie – Łódź. Gazociąg ten dochodzi do stacji redukcyjnej gazu Rokitno o przepustowości 25 000 Nm³/h). Gaz do odbiorców doprowadzany jest za pomocą sieci rozdzielczej, na którą składają się sieci gazociągów średniego i podwyższonego niskiego ciśnienia. Układ systemu średniego ciśnienia poprowadzony jest wzdłuż głównych dróg, za pomocą którego w gaz zasilana jest miejscowość: Błonie Wieś, Bieniewice, Bramki, Dębówka, Stare Faszczycy, Nowe Raszczyce oraz Konstantów, Nowa Wieś, Radonice, Żukówka, Pass, Wawrzyszew, Radzików, Witki, Łązniewek, Łązniew, Kopytów, Rokitno. Obszarami gdzie nie występuje sieć gazowa są tereny niezurbanizowane we wschodniej i północnej części gminy.

Długość sieci gazowej przesyłowej w obrębie Gminy wynosiła niezmiennie 10 000 km, podczas gdy długość sieci gazowej rozdzielczej zwiększyła się [Wykres 16]. Względem roku 2010, miernik ten wzrósł o 10% (2014 r.).

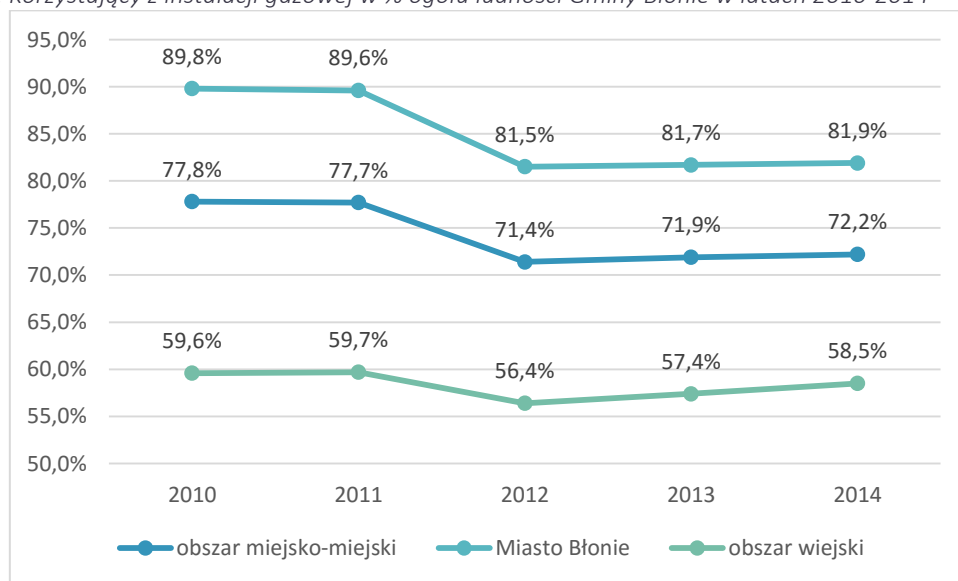
Wykres 16. Długość czynnej sieci gazowej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Udział osób korzystających z instalacji gazowej z 2010 r. na 2015 r. [Wykres 17] na obszarze miejsko-wiejskim zmalał. Jak widać na poniższym wykresie, przebieg linii wskaźników dla Miasta Błonie i obszaru wiejskiego były niemalże identyczne do linii miernika dla całego terenu jednostki. Jednak różnica zauważalna jest między wskaźnikiem udziału osób korzystających z sieci gazowniczej – w części miejskiej było zawsze więcej mieszkańców stosujących gaz ziemny.

Wykres 17. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gospodarstwa domowe w Gminie miejsko-wiejskiej w większości posiadają indywidualny system ciepłowniczy. Zbiorowe i lokalne kotłownie występują tylko na terenie wsi Pass i Radzików, gdzie dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Głównym źródłem ciepła jest gaz ziemny stosowany w systemie ogrzewania zabudowy wielorodzinnej. Z kolei, w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej dominują paliwa stałe, w mniejszym stopniu gaz ziemny i olej opałowy.

Przez Gminę Błonie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokich napięć:

- ✚ linia 400 kV relacji Mościska - Rogowiec,
- ✚ linia 400 kV relacji Miłosna – Płock,
- ✚ linia 220 kV relacji Mory – Janów,
- ✚ linia 220 kV relacji Mory – Sochaczew,

- ✚ linia 220 kV relacji Mory – Podolszyce,
- ✚ linia 110 kV z kierunku Ożarowa Mazowieckiego zasilająca sieć linii napowietrznych 15 kV,

oraz

- ✚ projektowana linia 400 kV relacji Olsztyn – Ołtarzew.

Do Gminy Błonie dociera energia z sieci wysokiego napięcia EE 110kV za pomocą stacji elektroenergetycznej 110/15 kV – Błonie, zlokalizowanej w południowej części. Na istniejącą sieć średniego napięcia 15kV składa się ze stacji transformatorowej 15/0,4 kV. Ilość stacji transformatorowych jest wystarczająca dla obsługi istniejącej zabudowy, tylko obszary niezurbanizowane, wymagają wyposażenia w nowe stacje transformatorowe.

ZASOBY MIESZKANIOWE

Układ przestrzenny Gminy Błonie tworzą cztery części z podziałem funkcjonalnym podziałem terenów. W obrębie obszaru jednostki miejsko-wiejskiej wykształciły się osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (Pass, Radzików) oraz jednorodzinnej (zabudowa wzdłuż ciągów komunikacyjnych). Integralną częścią istniejących osiedli są tereny usługowe. Zabudowa usługowa i usługowo-produkcyjna wykształciła się głównie przy drodze krajowej nr 2 (wieś Kopytów, Pass), a także przy drodze wojewódzkiej nr 579 (wieś Radonice, częściowo wieś Żukówka). Niezurbanizowane tereny stanowią grunty rolne w północnej, północno-wschodniej oraz wschodniej części (wieś Witki, Łązniew, Łązniew Ihar, Łązniewek, Radzików).

Na terytorium Gminy Błonie w czasie czterech lat przybyło mieszkań. Na koniec 2014 r. było ich ponad 8,5 tys. Równocześnie zwiększyła się liczba izb, tj. o 7,3% oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (z 588 862 m² w 2010 r. do 643 293 m² w 2014 r.).

Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba mieszkań	7 894	7 960	8 245	8 371	8 489
Liczba izb	29 779	30 154	31 004	31 576	32 119
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m²]	588 862	599 591	617 966	630 582	643 293

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W związku ze wzrostem liczby mieszkań, na przestrzeni lat 2010-2014 odnotowano także wzrost odsetka wyposażenia ich w instalacje techniczne [Tabela 11]. Zarówno na obszarze Miasta, jak i na obszarze wiejskim, udział wyposażenia w wodociągi, łazienki i centralne ogrzewanie w 2014 r. był w dużej mierze taki sam (niewielka różnica dotyczyła centralnego ogrzewania).

Tabela 11. Wyposażenie mieszkań w instalacje w % ogółu mieszkań na terenie Gminy Błonie w 2014 r.

Wyszczególnienie		Udział [w%]
Miasto Błonie		
Wodociągi		95,4
Łazienka		91,0
Centralne ogrzewanie		86,6
obszar wiejski		
Wodociągi		95,4
Łazienka		91,0
Centralne ogrzewanie		87,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

3.5. Infrastruktura społeczna

SZKOLNICTWO I EDUKACJA

Gmina Błonie zapewnia usługi oświatowe w szerokim zakresie – od żłobków po szkoły ponadgimnazjalne, zarówno publiczne, jak i niepubliczne [Tabela 12].

Tabela 12. Placówki oświatowe w Gminie Błonie

PLACÓWKA OŚWIATOWA	PUBLICZNA	NIEPUBLICZNA
żłobek przedszkole	Przedszkole Publiczne Nr 2 Promyczek	Krasnalowa Akademia (Bramki)
	Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 3 im. J. Brzechwy	Przedszkole Niepubliczne "TYGRYSEK"
	Przedszkole Publiczne Nr 4 "STOKROTKA"	Niepubliczne Przedszkole Językowe

PLACÓWKA OŚWIATOWA	PUBLICZNA	NIEPUBLICZNA
		"Akademia Małego Człowieka"
	Przedszkole Publiczne Nr 5 im. Kubusia Puchatka	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole "Pod Bocianem"
	Przedszkole Publiczne Nr 6 "ISKIERKA"	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole Zielona Akademia Niepubliczny Żłobek i Przedszkole Montessori "PATISON" (Stare Faszczyce)
szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. M. Kopernika	Prywatna Szkoła Podstawowa KOLUMBUS
	Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. J. Korczaka	Niepubliczna Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa HILARIS
gimnazjum	Gimnazjum Nr 1 im. Hugona Kołłątaja	
	Gimnazjum Nr 2 im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego	
zespół szkół	Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Bieniewicach (szkoła podstawowa i gimnazjum)	
szkoła ponadgimnazjalna	I Liceum Ogólnokształcące im. W. Broniewskiego	
	Zespół Szkół nr I im Melchiora Wańkowicza: <ul style="list-style-type: none"> • II Publiczne Liceum Ogólnokształcące, • Publiczne Technikum Nr 1, • Publiczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa 	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://blonie.pl/p,106,placowki-oswiatowe>

Na przestrzeni lat 2010-2014 infrastruktura oświatowa zmieniła się [Tabela 13]. A mianowicie powstały cztery nowe placówki przedszkolne oraz jedna szkoła podstawowa. Natomiast, liczba szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych nie uległa zmianie. W czasie analizowanego okresu, liczba dzieci w placówkach przedszkolnych wzrosła i w 2014 r. wynosiła 815 wobec 874 miejsc. Wskazuje to na wystarczającą liczbę miejsc w tego typu instytucjach w stosunku do potrzeb mieszkańców. Jednak w poprzednich latach sytuacja była odwrotna – więcej było dzieci niż miejsc w przedszkolu.

Liczba uczniów szkół podstawowych w przeciągu trzech lat wrosła o 11,3%, podczas gdy placówkach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych spadła – odpowiednio o 4,5% i 24%. W latach 2010-2014 liczba uczniów przypadających na jeden oddział zarówno w przypadku szkół gimnazjalnych, jak i podstawowych, wynosiła powyżej 20 osób.

Tabela 13. Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w Gminie Błonie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
Placówki wychowania przedszkolnego	9	10	13
Miejsca w przedszkolach	703	756	874
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	721	766	815
Szkoły podstawowe	3	3	4
Uczniowie szkół podstawowych	1187	1234	1338
Szkoły gimnazjalne	3	3	3
Uczniowie szkół gimnazjalnych	573	554	547
Szkoły ponadgimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	263	349	200
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach podstawowych	21	21	21
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach gimnazjalnych	22	23	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Baza istniejącego szkolnictwa na terenie jednostki miejsko-wiejskiej jest wystarczająca dla najmłodszych mieszkańców Gminy. Po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej, absolwenci decydując się na podjęcie dalszej nauki, muszą wówczas skorzystać z usług oświatowych w innych jednostkach administracyjnych. W przypadku szkolnictwa wyższego, zapewnione jest ono przez większe miasta, jak np. Warszawa, Łódź. Natomiast takie ośrodki miejskie, jak Żyrardów, Pruszków czy Łowicz, oferują naukę w filiach poszczególnych uczelni wyższych oraz w szkołach prywatnych.

KULTURA

Sferę kulturalną na terenie Gminy Błonie zapewnia w większości miasto, gdzie swoją działalność prowadzą takie instytucje, jak: Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna - filia w Błoniu.

Centrum Kultury oferuje mieszkańcom bogaty zakres działań w sferze kulturalno-edukacyjnej. Instytucja ta znajduje się w wielofunkcyjnym obiekcie. Budynek Centrum Kultury

został wyposażony w nowoczesne i funkcjonalne zaplecze techniczno-socjalne świadczące m.in. usługi gastronomiczne (mieści się tam również elegancka w wystroju kawiarnia „Sun Caffè”). Największymi walorami Centrum Kultury są jednak trzy profesjonalnie wyposażone sale: konferencyjna, widowiskowa i taneczna. Dzięki tak dobremu zapleczu, instytucja ta, może nie tylko prowadzić działania artystyczno-edukacyjne, ale także organizować różnego rodzaju szkolenia, konferencje, pokazy, sesje, seminaria oraz imprezy o charakterze okolicznościowym.

W budynku gminnego Centrum Kultury, swoje siedziby mają:

- ✚ Filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Komisji Edukacji Narodowej,
- ✚ Biblioteka Publiczna Gminy Błonie,
- ✚ Błóński Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- ✚ kino „Bajka” wyposażone w najnowocześniejszą aparaturę do projekcji filmów w systemie analogowym, 2D i 3D.

Na infrastrukturę kultury składa się także Muzeum Ziemi Błóńskiej oraz Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Błóńskiej będące regionalną organizacją społeczno-kulturalną. Celem niniejszych instytucji jest m.in.⁸:

- ✚ poznawanie przeszłości dziejowej Gminy Błonie,
- ✚ gromadzenie dokumentacji historycznej,
- ✚ pobudzanie zainteresowania mieszkańców dziejami oraz znajomością krajoznawczą ziemi błóńskiej,
- ✚ uaktywnianie inicjatyw społecznych w zakresie rozwoju życia kulturalnego i oświatowego całego regionu,
- ✚ propagowanie wiedzy z zakresu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia przed ujemnymi skutkami cywilizacyjnymi oraz inicjowanie działań mających na celu tę ochronę.

⁸ Opracowano na podstawie Statutu Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Błóńskiej
<http://www.tpzblon.org/sites/default/files/statut/Statut%20TPZBlon.pdf>

OCHRONA ZDROWIA

Opiekę zdrowotną w zakresie leczenia stacjonarnego dla społeczeństwa z terenów miejsko-wiejskich Gminy świadczy:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Błoniu,
- Zakład Opieki Medycznej „Vita-Med” filia w Bramkach,
- Powiatowa Stacja Ratownictwa Medycznego zlokalizowana w Błoniu,
- LLMED Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- NZOZ Credomed Sp. z o.o,
- NZOZ Gabinety Stomatologiczne Androsz.

Najbliższą placówką medyczną o większym zakresie świadczonych usług szpitalnych dla mieszkańców omawianej jednostki, jest Szpital w Grodzisku Mazowieckim.

W dodatku, mieszkańcy Gminy mogą korzystać z działalności placówek aptecznych, którymi są: Apteka Prywatna Sp.J., Apteka 2000, Apteka MAXFARM Sp. z o.o., Apteka Zofia Chrzanowska i Romualda Chrzanowska Sp.J., Apteka BioAPTEKA,. Wszystkie te placówki zlokalizowane są w obrębie Miasta Błonie.

Opiekę zdrowotną pełni także instytucje specjalizująca się leczeniem i wsparciem osób z zaburzeniami psychicznymi i chorobami fizycznymi. Tą instytucją jest Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Błoniu. Działa ona jako placówka diagnostyczno-terapeutyczno-edukacyjna, zapewniająca wysoki poziom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, poprzez stałe poszerzanie swojej oferty, doskonalenie specjalistów oraz współpracę z innymi placówkami i środowiskiem lokalnym.

POMOC SPOŁECZNA

Organizacją, która udziela pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu. Pełni on świadczenia rodzinne i alimentacyjne. Do tych pierwszych zalicza się:

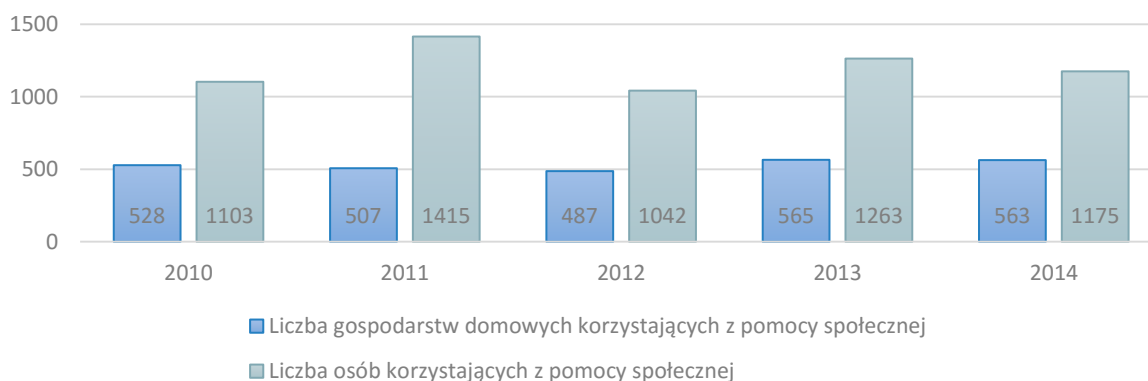
- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,

- ✚ świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- ✚ zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt TK akt K 27/130),
- ✚ świadczenie rodzicielskie.

Natomiast, w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego, OPS w Błoniu udziela pomocy finansowej szczególnie osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

W przeciągu czterech lat [Wykres 18] liczba gospodarstw oraz liczba osób korzystających z gminnej pomocy społecznej na terenie miejsko-wiejskim wahała się. Najwięcej udzielonych świadczeń dla gospodarstw domowych odnotowano w 2012, a najmniej rok później. Z kolei, miernik osób korzystających z pomocy OPS w Błoniu najwyższy był w 2013r. i w stosunku do roku poprzedniego, wzrósł o prawie 14%.

Wykres 18. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Pomoc społeczna udzielana jest także przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Błoniu. Do zadań niniejszej Komisji należy przede wszystkim: prowadzenie działań ograniczających spożycie alkoholu, zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i/lub rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, a także zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi.

Spółeczność Gminy miejsko-wiejskiej pomocy i/lub wsparcia mogą także uzyskać od:

- ✚ Krajowego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw na rzecz Ludzi Niepełnosprawnych i Niezaradnych Życiowo „Przyłącz się do Nas”,
- ✚ Stowarzyszenia „Dobra Wola”,
- ✚ Błońskiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego Klubu Wzajemnej Pomocy „Kres”,
- ✚ Świetlicy Socjoterapeutycznej „O Uśmiech Dziecka”,
- ✚ Grupy „Nadzieja” ruchu samopomocowego AA,
- ✚ Fundacji Uczniowie Marka Kotańskiego „Nikt nie jest sam” w Rokitnie,
- ✚ Związku Emerytów i Rencistów Koło nr 7 w Błoniu,
- ✚ Polskiego Związku Niewidomych Okręg Mazowiecki,
- ✚ CARITAS Archidiecezji Warszawskiej Stacji Opieki w Błoniu,
- ✚ Stowarzyszenia „Błoński Uniwersytet Trzeciego Wieku”.

Partnerskie współdziałanie wszystkich powyższych instytucji, oraz potencjał lokalnych organizacji społecznych działających na terenie Gminy Błonie, mogą przyczynić się do kompleksowego rozwiązywania problemów.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Czynny udział społeczeństwa omawianej Gminy koncentruje się głównie wokół działalności stowarzyszeń, fundacji, kół oraz innych związków. Ich celem jest przede wszystkim ochrona dorobku kultury, dbanie o rozwój Gminy oraz organizacja życia społecznego.

Ponadto, dużą rolę w podnoszeniu aktywności społecznej mieszkańców są kluby sportowe. Głównym ich celem jest „propagowanie wśród dzieci i młodzieży szkolnej aktywności ruchowej dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego oraz ukształtowania nawyku uprawiania sportu i rekreacji, aktywizacja środowisk w sportowych zajęciach pozaszkolnych i umożliwienie wszystkim chętnym udziału w zajęciach, zwiększenie ilości zajęć sportowo-rekreacyjnych w oparciu o szkolną i klubową bazę sportową, wyłonienie młodzieży utalentowanej i zachęcanie jej do uprawiania sportu w klubach, wdrażanie dzieci do dorosłego

życia poprzez „zdrową” rywalizację sportową, poszerzanie ogólnej wiedzy o sporcie w tym szczególnie o tzw. olimpizmie, osiągnięcie mistrzostwa sportowego”⁹.

W strefie kultury fizycznej i sportu działają:

- + Kluby Sportowe uczestniczące w rozgrywkach mistrzowskich prowadzonych przez związki sportowe:
 - o KS „Błonianka” Błonie – prowadzące szkolenia sportowe w sekcji piłki nożnej drużyny seniorów, juniorów, młodzików, trampkarzy i orlików.
 - o LKS „Olymp” Błonie – prowadzące szkolenia sportowe w sekcji lekkoatletycznej, warcabowej;
- + Uczniowskie Kluby Sportowy:
 - o UKS „Beta” Błonie – prowadzące szkolenia sportowe w sekcjach: piłki siatkowej, piłki koszykowej, tenisa stołowego i tańca towarzyskiego,
- + Stowarzyszenia:
 - o Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Lokalnego „Wspólny Cel”,
 - o Polski Związek Wędkarski Koło nr 9 w Błoni, u,
 - o Radzikowskie Towarzystwo Sportowe „Nadzieja”,
 - o Miejskie Koło Ligi Obrony Kraju w Błoni, u,
 - o Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Witanowa i Bieniewic, u,
 - o Passowskie Stowarzyszenie Sportowe.

Co więcej, na obszarze jednostki miejsko-wiejskiej, co roku odbywa się ponad 100 imprez sportowo rekreacyjnych organizowanych przez Wydział Oświaty Kultury i Sportu Urzędu Miasta i Gminy. Imprezami tymi są: turnieje piłkarskie, turnieje tenisa stołowego, turnieje piłki siatkowej, koszykowej, halowej piłki nożnej, biegi przełajowe, zawody lekkoatletyczne, turnieje piłki nożnej dla dzieci i młodzieży, turniej tenisa ziemnego, piłki siatkowej, zawody strzeleckie, biegi przełajowe, siłowanie na rękę podczas Dni Błonia oraz turnieje halowej piłki nożnej w ramach Stowarzyszenia Gmin Zachodniego Mazowsza „Mazovia”¹⁰.

⁹ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Błoni u na lata 2009-2016 – załącznik do uchwały nr XXXIII/232/09 Rady Miejskiej w Błoni u z dnia 23 marca 2009 r.

¹⁰ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Błoni u na lata 2009-2016 – załącznik do uchwały nr XXXIII/232/09 Rady Miejskiej w Błoni u z dnia 23 marca 2009 r.

4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych na podstawie badań własnych

4.1. Wyniki badań ankietowych

PAPI

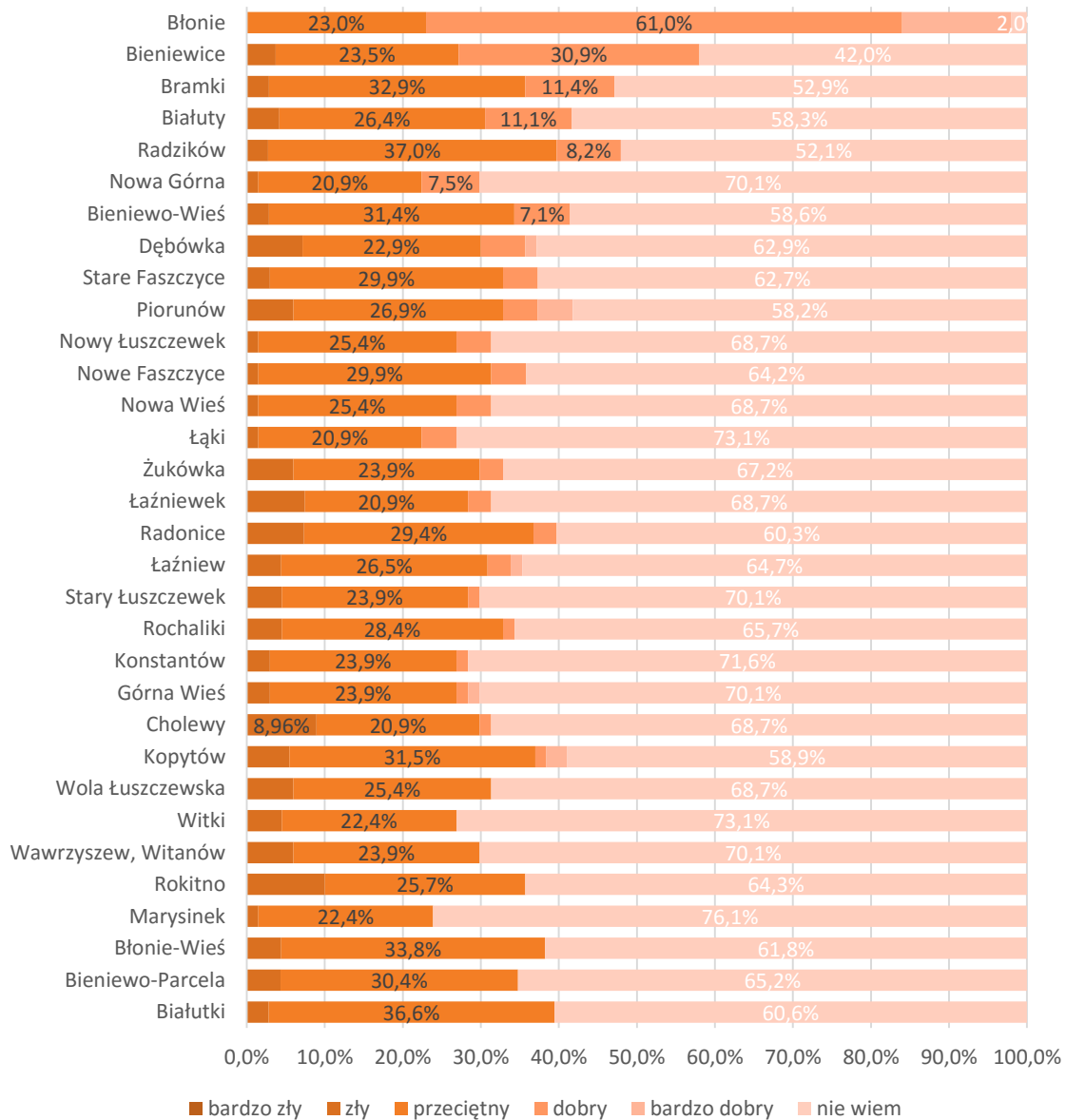
W celu zebrania danych potrzebnych przy analizie, przeprowadzono wywiady techniką PAPI (Paper & Pen Personal Interview), tj. metodą bezpośredniego indywidualnego wywiadu kwestionariuszowego.

Respondentów poproszono o ocenę ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów gminy. W przypadku większości miejscowości największa część respondentów unikała odpowiedzi na to pytanie, wybierając opcję „nie wiem”.

Zdecydowanie najlepiej ocenione zostały Błonie (61,0% respondentów określiło ich stan jako dobry) oraz Bieniewice (30,9% wskazań „dobry”). 11,4% badanych jako dobry określiło stan Bramek, a 11,1% Białut.

Najwięcej odpowiedzi negatywnych uzyskało Rokitno (10,0% odpowiedzi „zły”), Cholewy (8,9%), Łązniewiek (7,5%), Radonice (7,4%) i Dębówka (7,1%). Stan społeczno-gospodarczy pozostałych obszarów uznany został za przeciętny.

Wykres 19 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanych poproszono o ocenę skali występowania poszczególnych problemów. Za dużą respondenci uznali skalę występowania:

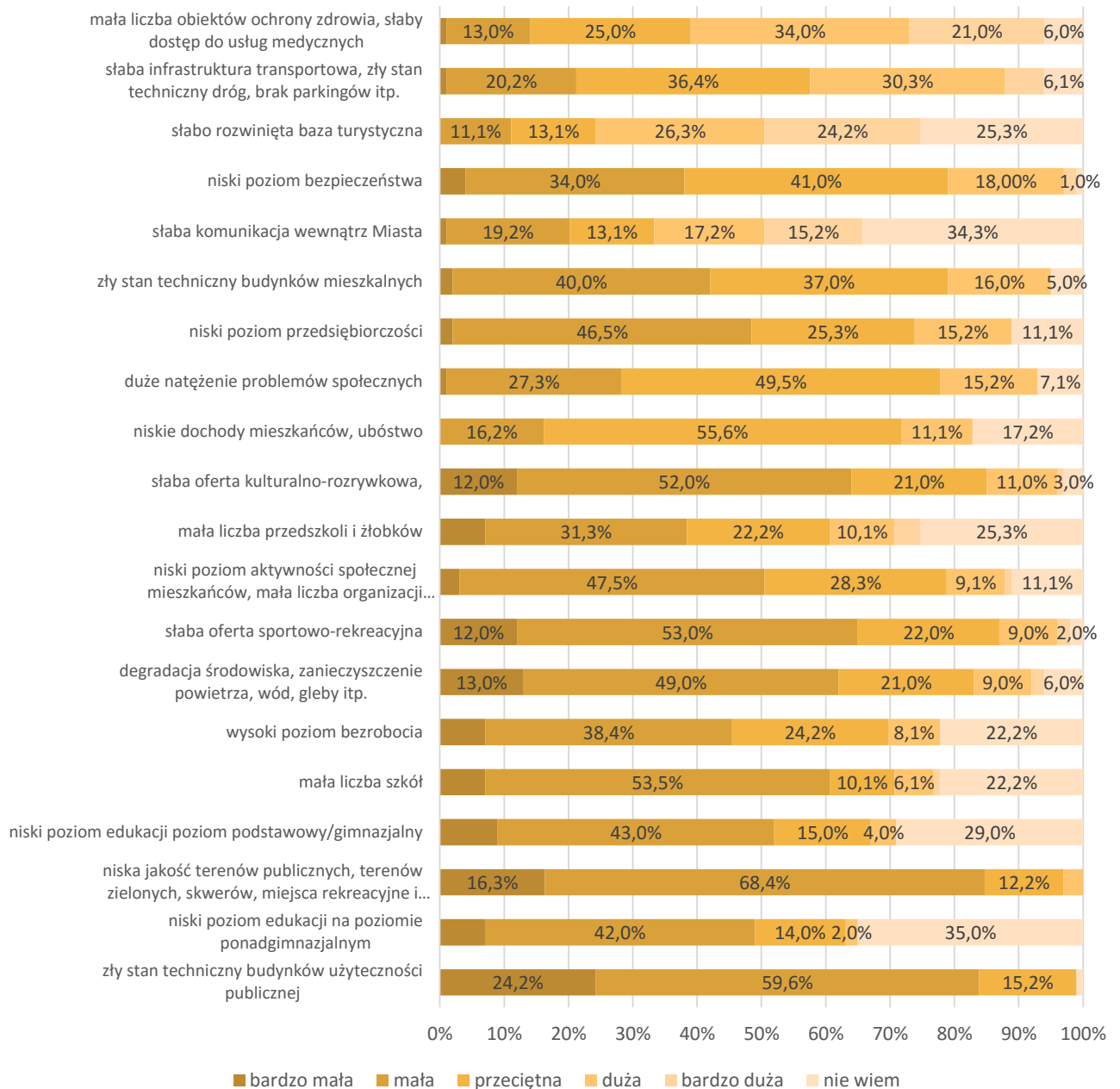
- małej liczby obiektów ochrony zdrowia oraz słabego dostępu do usług medycznych (34,0% wskazań „duża” i 21,0% „bardzo duża”);
- słabej infrastruktury transportowej, złego stanu technicznego dróg, zbyt małej ilości parkingów (30,3% wskazań „duża” i 6,1% „bardzo duża”);

- słabo rozwiniętej bazy turystycznej (26,3% wskazań „duża” i 24,2% „bardzo duża”);

Za małą respondenci natomiast uznali skalę występowania:

- złego stanu technicznego budynków użyteczności publicznej (59,6% wskazań „mała”, 24,2% „bardzo mała”);
- niskiej jakości terenów publicznych, terenów zielonych, skwerów i miejsc rekreacji (68,4% wskazań „mała”, 16,3% „bardzo mała”);
- słabej oferty kulturalno-rozrywkowej (52,0% wskazań „mała”, 12,0% „bardzo mała”);
- słabej oferty sportowo-rekreacyjnej (53,0% wskazań „mała”, 12,0% „bardzo mała”).

Wykres 20 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości

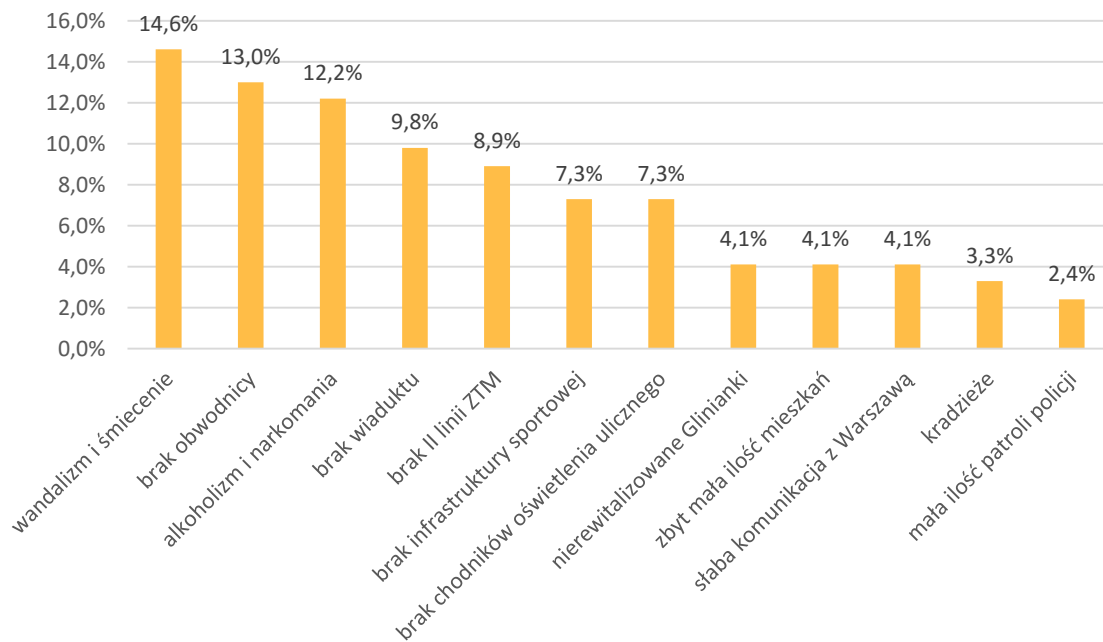
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondentów poproszono także o wskazanie zjawisk, jakie występują na terenie ich miejsca zamieszkania. 14,6% za największy problem uważa wandalizm i śmiecenie, 13,0% brak obwodnicy i związane z tym utrudnienia, a 12,2% obecność na ulicach narkomanii i alkoholizmu. Dla 9,8% negatywnym zjawiskiem jest brak wiaduktu, a dla 8,9% brak drugiej linii ZTM. Po 7,3% wskazało na brak infrastruktury sportowej (przede wszystkim basenu), a po 4,1% na brak

chodników i oświetlenia ulicznego oraz zły stan Glinianek. 3,3% zauważa dużą liczbę kradzieży, a 2,4% małą liczbę patroli policji. Po jednej osobie wskazało na inne zjawiska, w tym:

- zaniedbany park;
- małą liczbę miejsc pracy;
- małą liczbę sklepów;
- małą liczbę parkingów.

Wykres 21 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania?

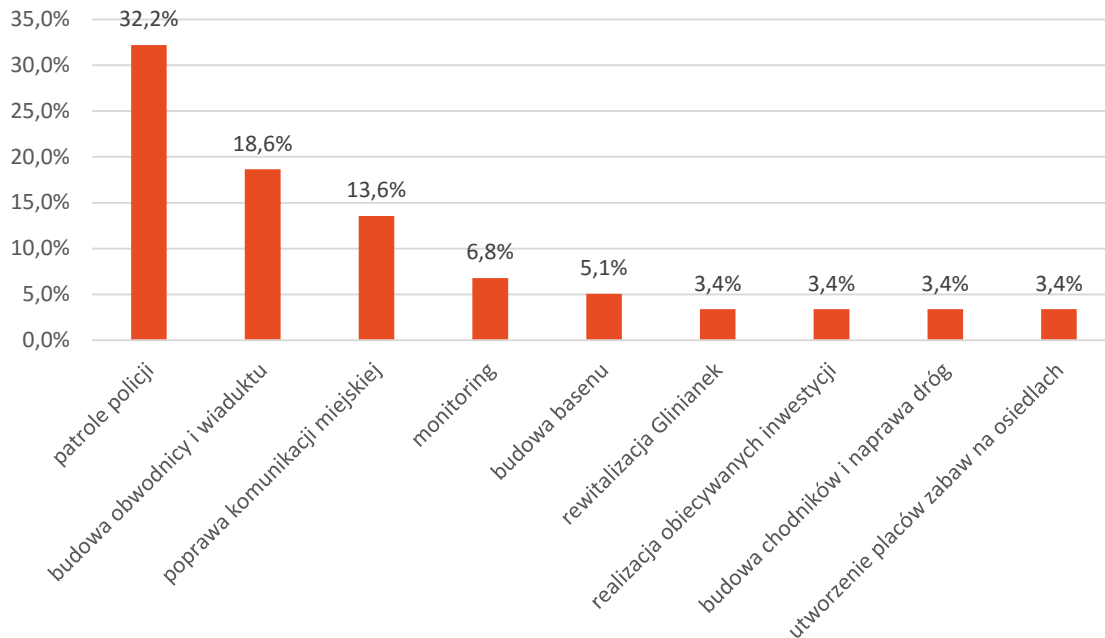
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci wskazali działania jakie powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu ograniczenia lub całkowitej eliminacji negatywnych zjawisk. 32,2% uważa, że powinno zostać wprowadzone więcej patroli policji, 18,6% jest zdania, że konieczna jest budowa obwodnicy i wiaduktu, a 13,6% za istotną uznaje poprawę komunikacji miejskiej. 6,8% opowiada się za wprowadzeniem miejskiego monitoringu, a 5,1% za budową basenu. Po 3,4% wskazało na:

- rewitalizację Glinianek;
- realizację wcześniej obiecanych inwestycji;
- budowę chodników i naprawę dróg;

- utworzenie placów zabaw na osiedlach.

Wykres 22 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

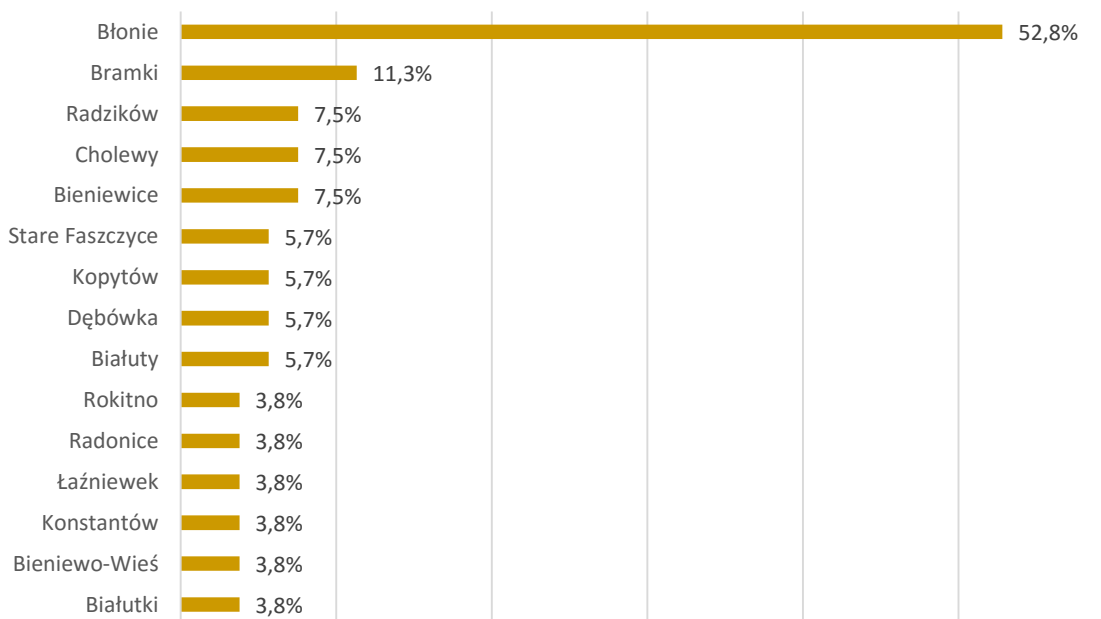
Respondenci zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego. Ponad połowa badanych (52,8%) za taki obszar uznała Błonie. 11,3% zapytanych wskazało na Bramki, a po 7,5% Radzików, Cholewy i Bieniewice. Po 5,7% uważa, że wsparcie w rozwoju społecznym najbardziej potrzebne jest w Starych Faszczycach, Kopytowie, Dębówce i Białutach, a po 3,8% wskazało na:

- Rokitno;
- Radonice;
- Łązniewek;
- Konstantów;
- Bieniewo-Wieś;
- Białutki.

Po jednej osobie wskazało na:

- Bieniewo-Parcela;
- Błonie-Wieś;
- Łązniew;
- Piorunów;
- Rochaliki.

Wykres 23 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Następnie badani zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego. 33,3% dostrzega taką potrzebę w Bieniewicach, 22,2% w Bramkach, a 14,8% w Błoniu. Po 11,1% respondentów wskazało na Radzików i Radonice, a po 7,4% na:

- Białuty;
- Bieniewo-Wieś;
- Błonie-Wieś;
- Cholewy;
- Dębówka;

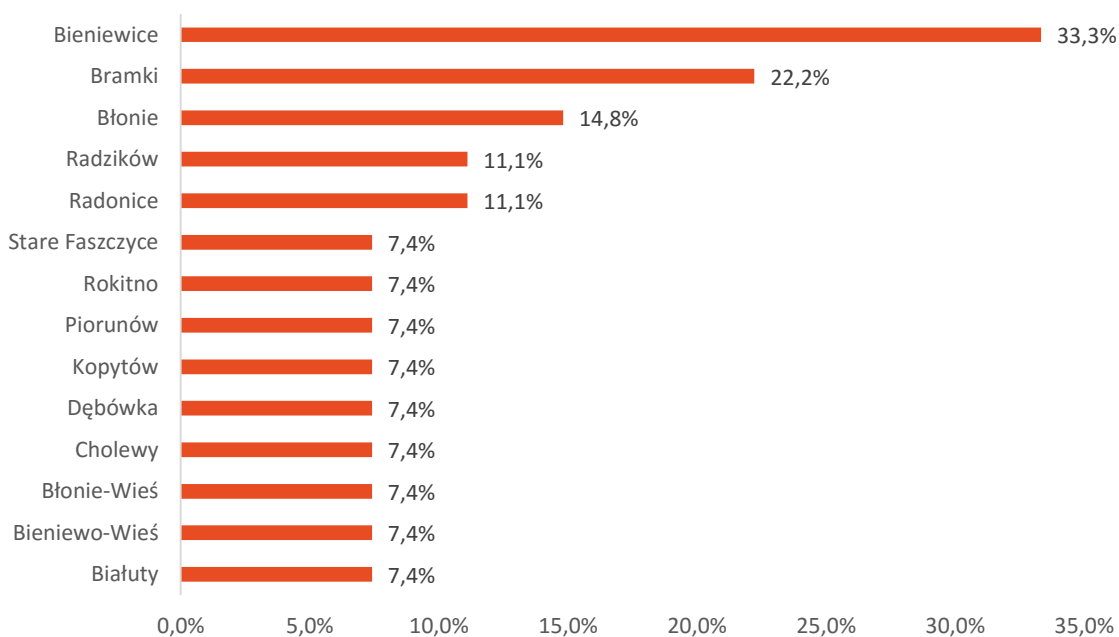

- Kopytów;
- Piorunów;
- Rokitno;
- Stare Faszczyce.

Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Bieniewo-Parcela;
- Konstantów;
- Łązniewek;
- Rochaliki;
- Wolę Łuszczewską.

Wykres 24 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

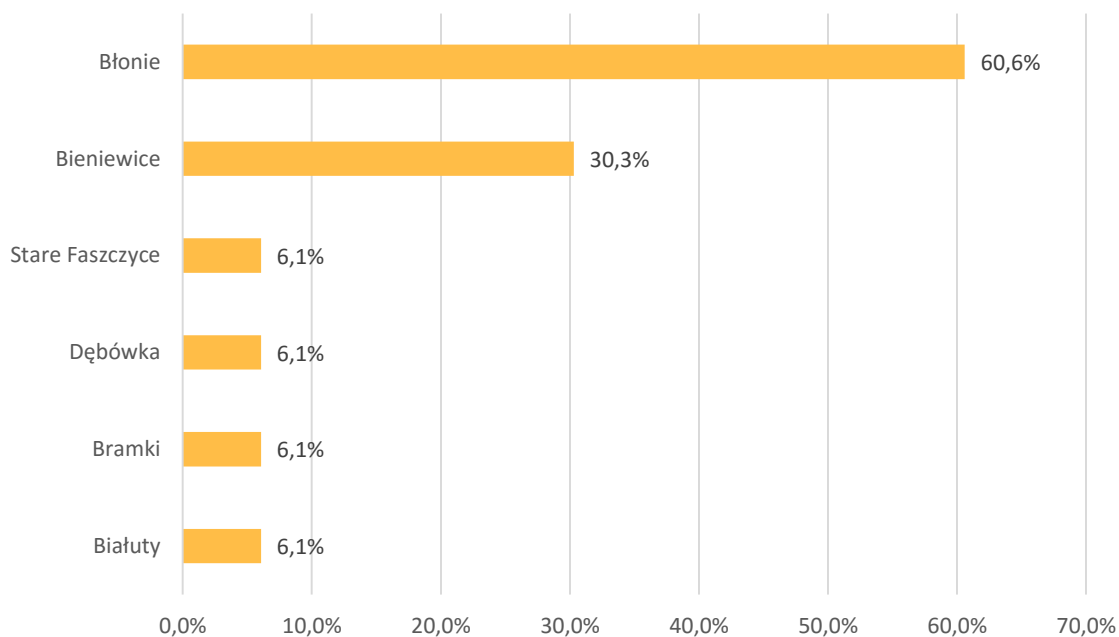
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci odpowiedzieli również na pytanie o obszary gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury.

Niewiele ponad 60% (60,6%) za taki teren uznało Błonie. 30,3% wskazało na Bieniewice, a po 6,1% na Białuty, Bramki, Dębówkę i Stare Faszczycy. Po jednym badanym wskazało na:

- Białutki;
- Bieniewo-Parcela;
- Cholewy;
- Konstantów;
- Kopytów;
- Nowe Faszczycy;
- Radzików;
- Rokitno;
- Wolę Łuszczewską;
- Żukówkę.

Wykres 25 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

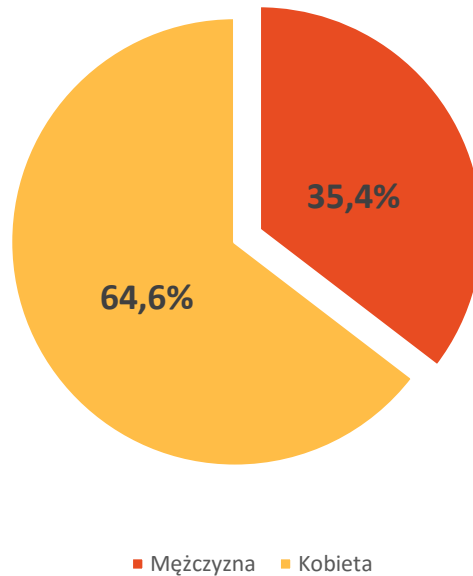

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badani zostali również poproszeni o podanie swych cech społeczno-demograficznych, tj. płci, wieku i miejsca zamieszkania.

W badaniu udział wzięło więcej kobiet (64,6%). 35,4% respondentów to mężczyźni.

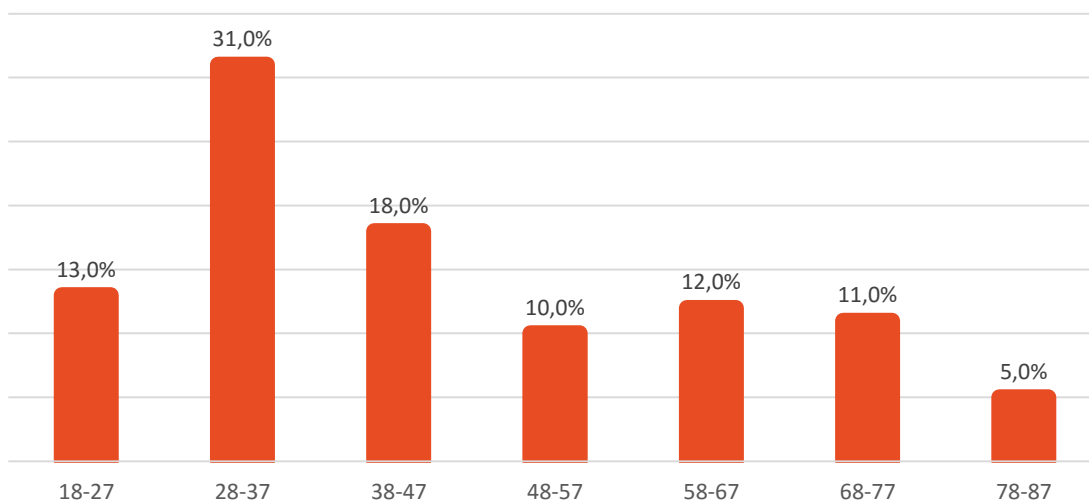
Wykres 26 Płeć

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Najwięcej respondentów (31,0%) mieści się w przedziale wiekowym 28 – 37 lat. Młodzi dorośli (18 – 27 lat) stanowią 13,0% ogółu respondentów. 28,0% stanowią osoby w średnim wieku (38 - 57 lat), a badani w wieku 58+ 27%.

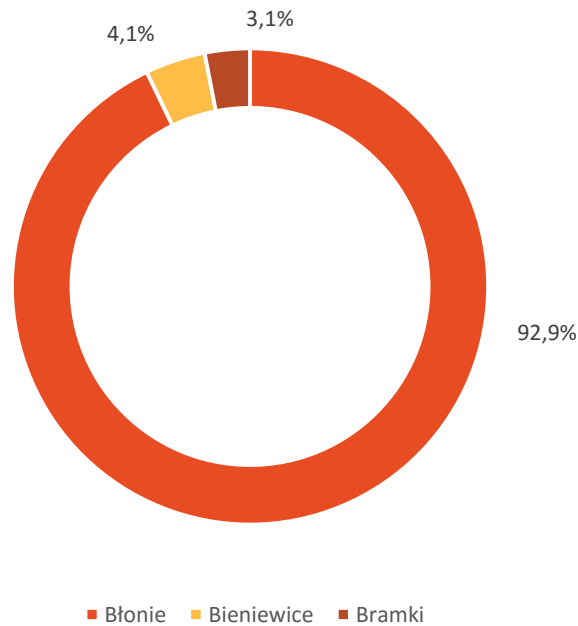
Wykres 27 Wiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdecydowana większość (92,9%) respondentów to mieszkańcy Błoni. 4,1% zamieszkuje Bieniewice, a 3,1% Bramki.

Wykres 28 Miejsce zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

CATI

W celu zebrania danych potrzebnych przy analizie, przeprowadzono wywiady techniką CATI (Computer Assisted Telephone Interview), tj. metodą wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

Respondentów poproszono o ocenę ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów gminy. W przypadku wszystkich miejscowości zdecydowanie największa część respondentów stan ten określała jako przeciętny.

Za dobry najwięcej osób uznano stan:

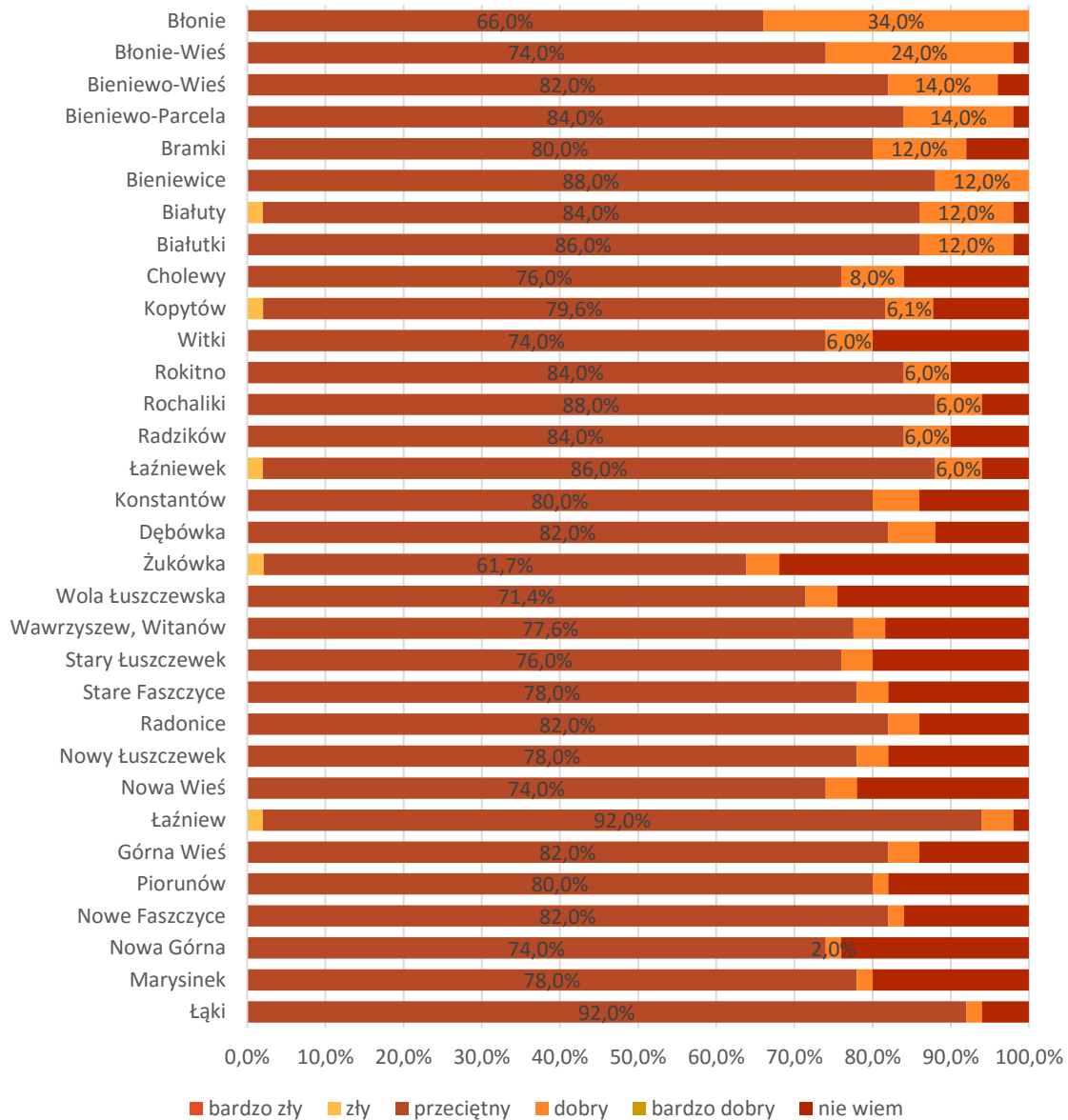
- Błonia (34% wskazań);
- Błoni-Wieś (24%);
- Bieniewa-Wieś (14%);
- Bieniewa-Parcela (14%);

- Bramek (12%);
- Bieniewic (12%);
- Białut (12%);
- Białutek (12%).

Niewielu respondentów negatywnie oceniło którykolwiek z obszarów. Odpowiedź „bardzo zły” nie padła ani razu, a jako zły, po jednym respondencie oceniło stan:

- Łązniewa;
- Żukówki;
- Łązniewka;
- Kopytowa;
- Białut.

Wykres 29 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanych poproszono o ocenę skali występowania poszczególnych problemów. Za dużą respondenci uznali skalę występowania:

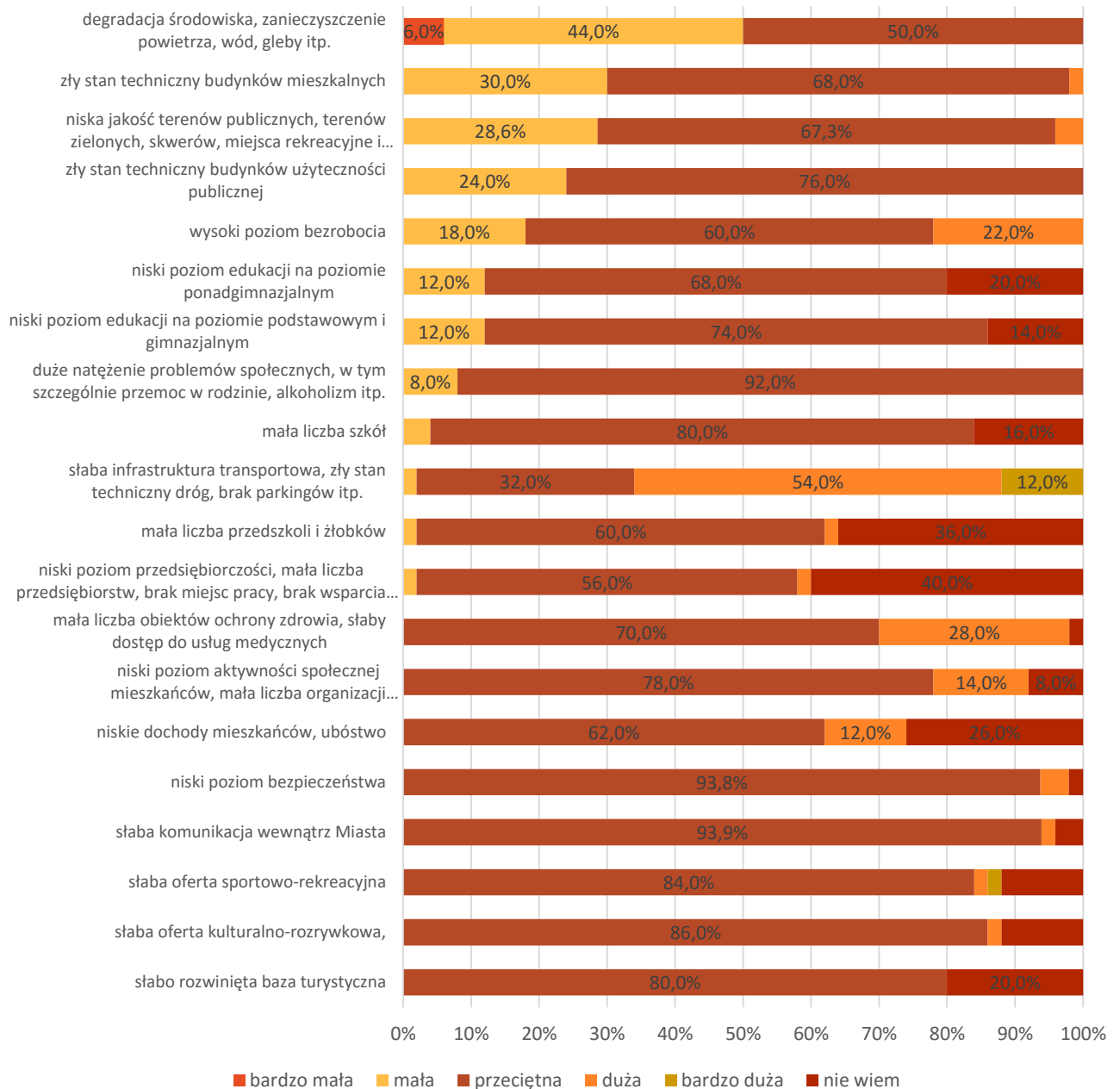
- słabej infrastruktury transportowej, złego stanu technicznego dróg, zbyt małej ilości parkingów (54,0% wskazań „duża” i 12,0% „bardzo duża”);
- małej liczby obiektów ochrony zdrowia oraz słabego dostępu do usług medycznych (28,0% wskazań „duża”);

- wysokiego poziomu bezrobocia (22,0% wskazań „duża”);

Za małą respondenci natomiast uznali skalę występowania:

- złego stanu technicznego budynków użyteczności publicznej (24,0% wskazań „mała”);
- niskiej jakości terenów publicznych, terenów zielonych, skwerów, miejsc rekreacyjnych (28,6% wskazań „mała”);
- złego stanu technicznego budynków mieszkalnych (30,0% wskazań „mała”);
- degradacji środowiska, zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby (44,0% wskazań „mała”, 6,0% „bardzo mała”).

Wykres 30 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

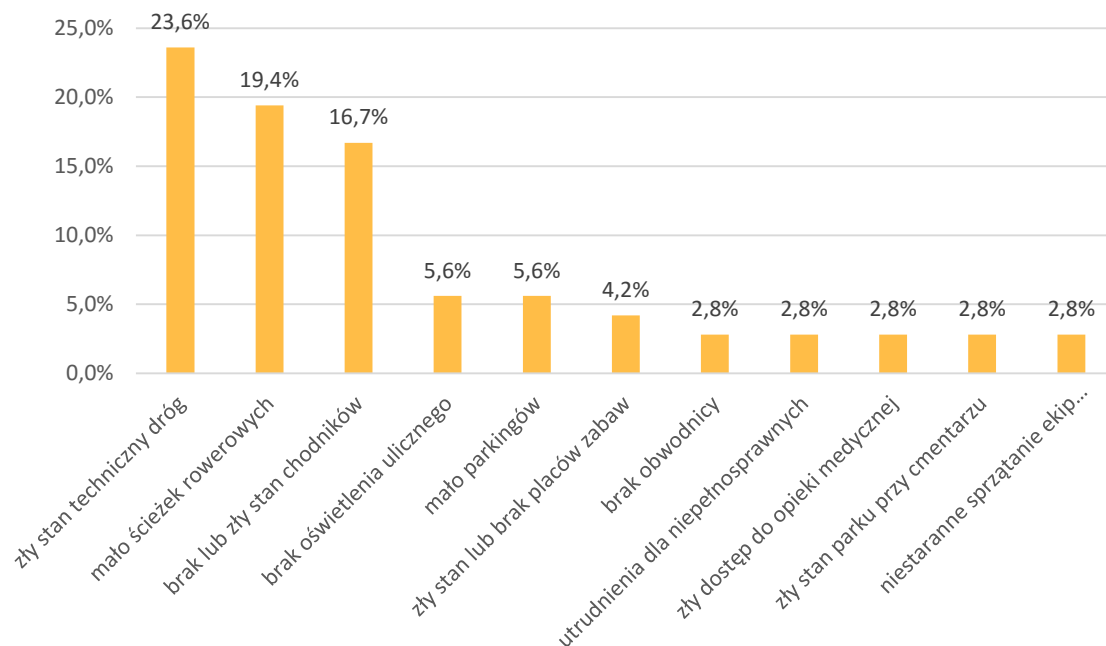
Respondentów poproszono także o wskazanie zjawisk, jakie występują na terenie ich miejsca zamieszkania. Dla 23,6% badanych największy problem stanowi zły stan techniczny dróg, dla 19,4% mała liczba ścieżek rowerowych, a dla 16,7% brak lub zły stan chodników. Po 5,6% wskazało na brak oświetlenia ulicznego i małą liczbę parkingów, 4,2% na zły stan lub brak placów zabaw, a po 2,8% na:

- brak obwodnicy;
- utrudnienia dla niepełnosprawnych;
- zły dostęp do opieki medycznej;
- zły stan parku przy cmentarzu;
- niestaranne sprzątanie ekip porządkowych.

Po jednej osobie wskazało na inne zjawiska, w tym:

- brzydkie kamienice;
- wysokie drzewa pod słupami z prądem;
- słabe połączenia do z dworca centrum miasta;
- brak basenu.

Wykres 31 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci wskazali działania jakie powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu ograniczenia lub całkowitej eliminacji negatywnych zjawisk. 25,0% uważa, że konieczny jest remont i budowa dróg, 20,6% wskazało na budowę ścieżek rowerowych, a 14,7% na naprawę chodników. 7,4% uważa, że należy podjąć działania w celu budowy nowych parkingów, 4,4% wskazało kontrolę ekip sprzątających i remontowych, a po 2,9%:

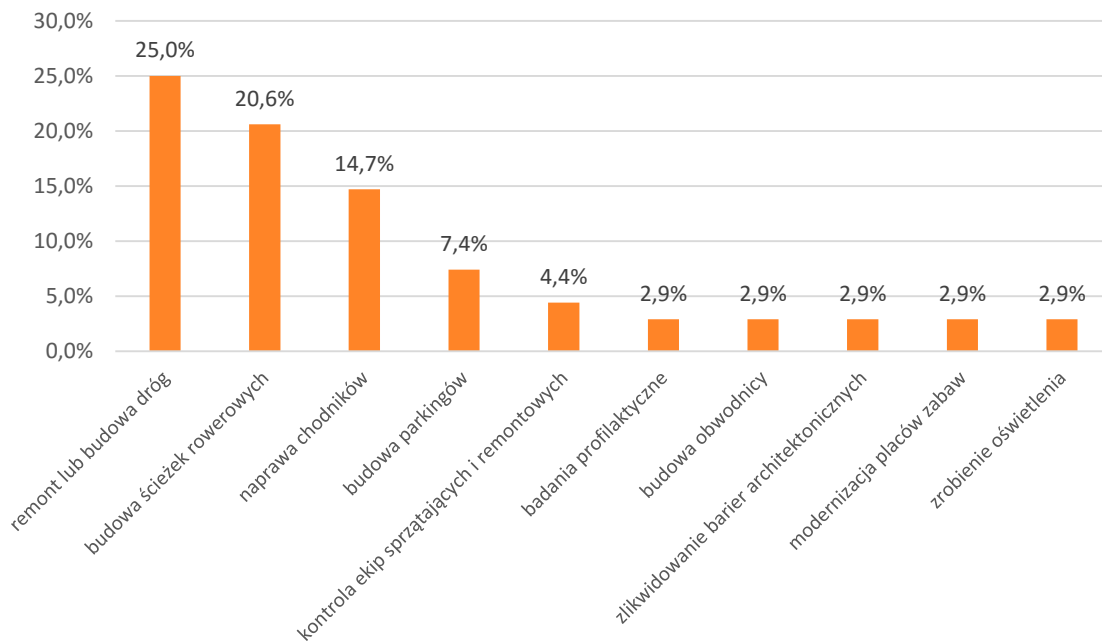

- badania profilaktyczne;
- budowę obwodnicy;
- zlikwidowanie barier architektonicznych;
- modernizację placów zabaw;
- zrobienie oświetlenia.

Po jednym respondencie wskazało inne możliwe działania, w tym:

- likwidację lokali typu Las Vegas;
- przycięcie drzew pod słupami;
- dodatkowe kursy;
- budowę basenu.

Wykres 32 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego. Zdecydowana większość badanych (92,0%) za taki obszar uznała Błonie. 16,0% zapytanych wskazało na Białuty, 8,0%

Błonie-Wieś, a po 6,0% Rokitno, Radonice i Łąki. Po 4,0% uważa, że wsparcie w rozwoju społecznym najbardziej potrzebne jest w:

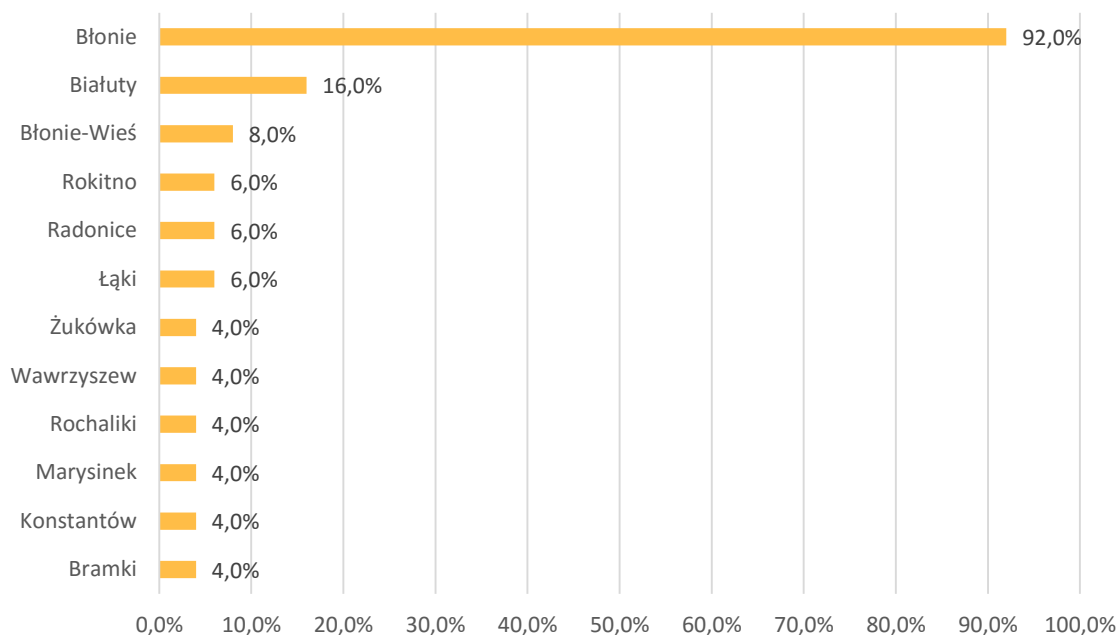
- Bramkach;
- Konstantynowie;
- Marysinku;
- Rochalikach;
- Wawrzyszewie;
- Żukówce.

Po jednej osobie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łązniew;
- Łązniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską;

Wykres 33 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Następnie badani zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego. Aż 92,0% dostrzega taką potrzebę w Błoniu, 14,0% w Białutach, a 8,0% w Błoniu-Wieś. Po 6,0% wskazało Rokitno, Radonice i Łąki, a po 4,0%:

- Bramki;
- Konstantów;
- Marysinek;
- Rochaliki;
- Wawrzyszew;
- Żukówkę.

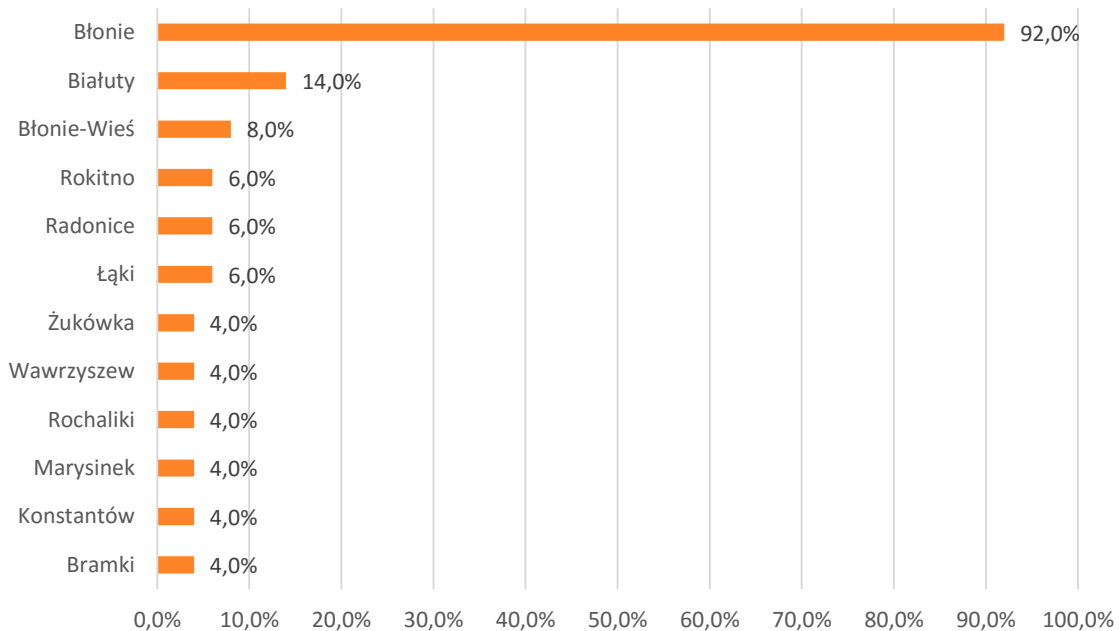
Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łązniew;

- Łązniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską.

Wykres 34 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci odpowiedzieli również na pytanie o obszary gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury. 92,0% dostrzega taką potrzebę w Błoniu, 14,0% w Białutach, a 8,0% w Błoniu-Wieś. Po 6,0% wskazało Rokitno, Radonice i Łąki, a po 4,0%:

- Bramki;
- Konstantów;
- Marysinek;

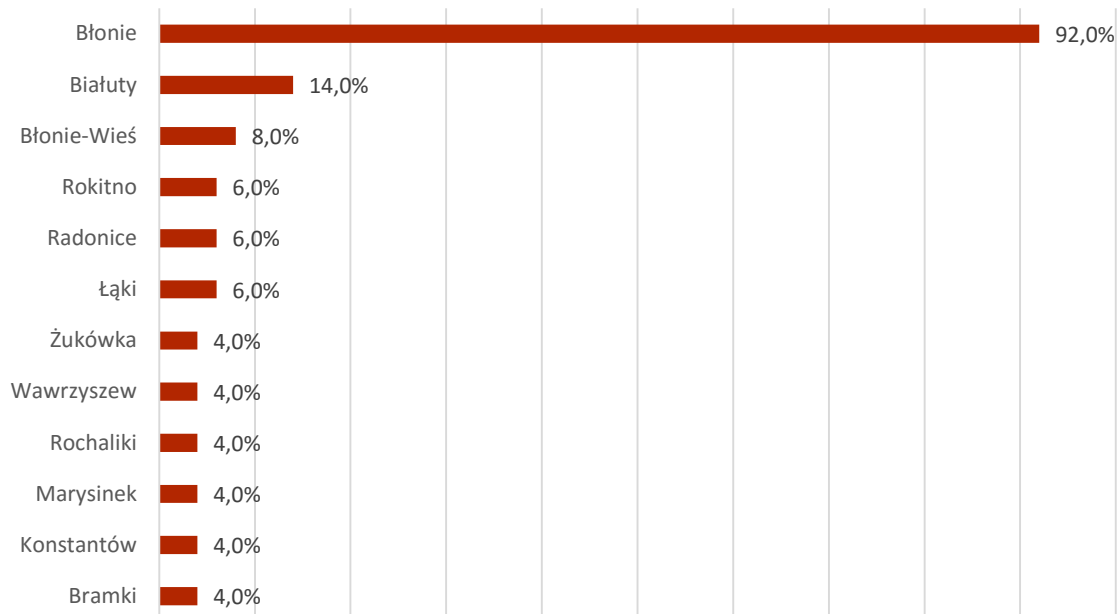

- Rochaliki;
- Wawrzyszew;
- Żukówkę.

Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łązniew;
- Łązniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską.

Wykres 35 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

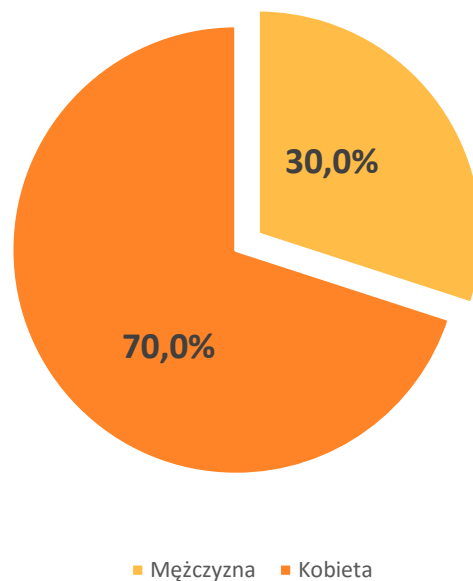

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanych poproszono również o podanie swych cech społeczno-demograficznych, tj. płci, wieku i miejsca zamieszkania.

W badaniu udział wzięło więcej kobiet (70,0%). 30,0% respondentów to mężczyźni.

Wykres 36 Płeć

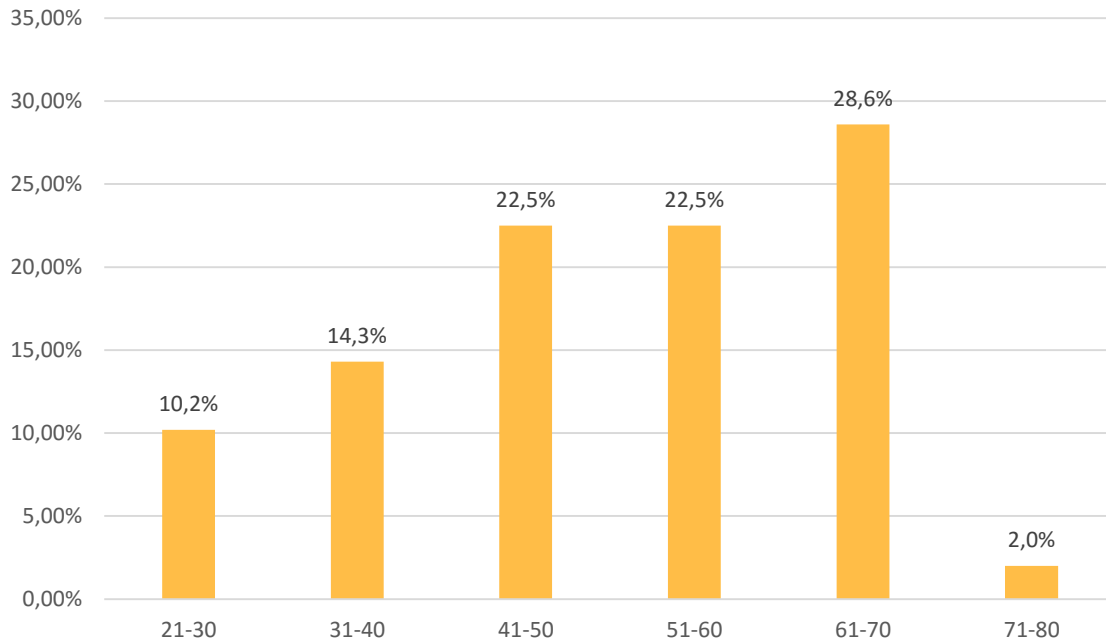

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Najwięcej respondentów (28,6%) mieści się w przedziale wiekowym 61 – 70 lat. Młodzi dorośli (21 – 30 lat) stanowią 10,2% ogółu respondentów. 14,3% to osoby w wieku 31 – 40, a po 22,5% stanowią grupy wiekowe 41 – 50 i 51 – 60. 2% to osoby w wieku 71 – 80.

Wykres 37 Wiek

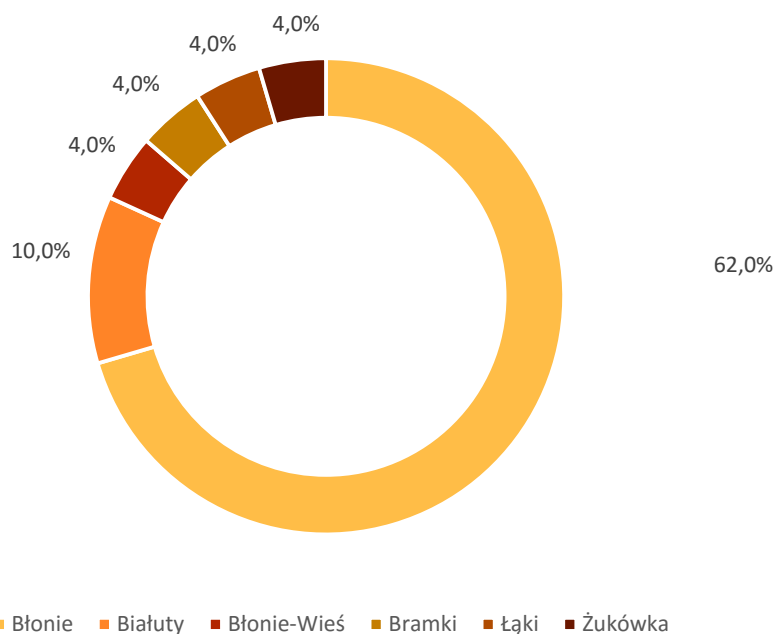

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdecydowana większość (62,0%) respondentów to mieszkańcy Błoni. 10,0% zamieszkuje Białuty, a po 4% Bramki, Łąki, Żukówkę i Błonie-Wieś. Po jednym respondencie mieszka w:

- Białutkach;
- Bieniewie-Wieś;
- Kopytowię;
- Łązniewku;
- Rochalikach;
- Rokitnie.

Wykres 38 Miejsce zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

4.2. Wyniki konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne odbyły się 11 sierpnia 2016 roku. Uczestniczyło w nich 17 mieszkańców Gminy Błonie.

Spotkanie składało się z dwóch części. Pierwsza dotyczyła zagadnień teoretycznych, tj. przedstawienia definicji rewitalizacji, obszaru zdegradowanego czy roli interesariuszy. Druga część polegała na włączeniu uczestników spotkania do dyskusji za pomocą trzech zadań warsztatowych. Mieszkańcy poproszeni zostali o wymienienie potencjału i mocnych stron Gminy, przedstawienie negatywnych zjawisk występujących w najbliższym otoczeniu oraz proponowanie działań, które miałyby na celu ograniczenie lub eliminację wymienionych problemów.

Mocne strony i potencjał

Mieszkańcy za mocną stroną uznali położenie geograficzne, które sytuuje Gminę blisko aglomeracji warszawskiej. Tego rodzaju odpowiedzi były najczęściej wymieniane na kartach. Następnie, stosunkowo często, uczestnicy spotkania wskazywali na dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową i kolejową. Bliska odległość do węzła komunikacyjnego (szczególnie

autostrady) oraz dogodne połączenia kolejowe z Warszawą zaliczone zostały do mocnych stron. Teren Gminy jest także dobrze rozwinięty pod względem infrastruktury technicznej. Jakość podłączeń instalacji wodno-kanalizacyjnych i ich funkcjonowanie wymienione zostały na kartach.

Uczestnicy spotkania uznali również, że Gmina charakteryzuje się niskim poziomem bezrobocia, co niewątpliwie wpływa na rozwój gospodarczy (szczególnie strefy produkcyjnej w Pass oraz przetwórstwa rolno-spożywczego). Mieszkańcy wymienili także zagospodarowanie terenów Gminy pod względem kulturalno-rozrywkowym. Przede wszystkim wskazali na Park Bajki jako miejsca rekreacji, Dom Kultury oraz Rynek. Jeden z uczestników spotkania na karcie odpowiedzi napisał „ładne miasto. A jest to opinia mieszkańców i przyjezdnych”.

Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły takich kwestii jak:

- Stowarzyszenia,
- Kameralna atmosfera miasta,
- Kampinos w bliskiej odległości,
- Zaplecze edukacyjne,
- Dobrej klasy grunty rolne,
- Bliskość giełdy owocowo-warzywnej,
- Zabytki,
- Kadra kierownicza i budżet Gminy.

Mieszkańcy na kartach odpowiedzi mieli zapisać również potencjał Gminy. Najwięcej wskazań dotyczyło aktywności społecznej. Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia organizują wydarzenia na rzecz aktywizacji i integracji lokalnej społeczności. Następnie, po dwie odpowiedzi dotyczyły, nowoczesnej infrastruktury sportowej oraz prężenie działającego samorządu gminy. Lokalne władze nie tylko zachęcają inwestorów do zakładania firm w regionie, ale także tworzą atrakcyjne tereny dla rozwoju przemysłu, wykorzystując przy atut jakim jest bliskość do aglomeracji warszawskiej. Za ostatni z potencjałów Gminy mieszkańców uznali rozwiniętą i dalej rozwijającą się sieć dróg komunikacyjnych, która tworzy dogodne warunki życia dla mieszkańców, przedsiębiorców, turystów, itp.

Negatywne zjawiska na obszarze Gminy

Za negatywne zjawiska na obszarze Gminy mieszkańcy uznali trzy problemy. Pierwszy z nich dotyczył infrastruktury mieszkaniowej. Na terenie Gminy brakuje nowych mieszkań i domów wielorodzinnych. Następnie za problem uznano wysokie natężenie w ruchu drogowym. Mieszkańcy wskazywali na liczne przejazdy samochodów ciężarowych przez centrum miast. Jako ostatnie wymienione zostały problemy gospodarcze, związane z niskimi wynagrodzeniami za pracę oraz monopolem w handlu dużych, zagranicznych firm. Mieszkańcy za problem uznali również brak handlu rodzinnego oraz firm produkcyjnych.

Uczestnicy spotkania do negatywnych zjawisk zaliczyli starzenie się społeczeństwa. Młodzi ludzie wyjeżdżają w celu skorzystania z usług edukacyjnych poza obszarem Gminy lub znalezienia lepszej pracy. Ponadto, za problem uznali również zaniedbane gospodarstwa porośnięte są chwastami, a także „pseudograffiti”, które często powstają na nowo wyremontowanych obiektach. To wpływa na negatywny wizerunek Gminy.

Na kartach wymienione zostały również odpowiedzi dotyczące:

- Braku drobnego przetwórstwa spożywczego,
- Małych zasobów wód gruntowych,
- Wyraźnego podziału miasta na strefy.

Uczestników spotkania poproszono o zaproponowanie sposobów na rozwiązanie wskazanych przez nich problemów. Przede wszystkim mieszkańcy chcieliby, aby poza terenem miasta powstała obwodnica. Wybudowanie nowej drogi pozwoliłoby na zmniejszenie natężenia w ruchu drogowym, szczególnie w centrum miasta. Uczestnicy spotkania chcieliby również, aby mieszkańcy byli włączani w proces rozwiązywania wszystkich problemów występujących na terenie Gminy.

Obszar zdegradowany i proponowane działania

Na kartach wypisanych zostało łącznie 8 obszarów, które powinny zostać objęte działaniami w zakresie rewitalizacji. Zaproponowane działania obejmowały przede wszystkim teren miasta Błonie.

Pierwszy z nich dotyczył Drogi S79. Za przyczynę wskazania obszaru uznano uciążliwy ruch. W tym zakresie postulowano wybudowanie nowego wiaduktu, który pozwoliłoby na zmniejszenie natężenia w ruchu samochodów osobowych i ciężarowych.

Następnie uczestnicy spotkania wskazali na ulicę Grodziska (szczególnie róg przy ul. Grodziska i ul. Bieniewickiej). Jest to miejsce znajdujące się blisko Parku Bajka oraz parku przy cmentarzu. W tym miejscu zaplanowana jest również budowa basenu z halą sportową. Uwzględnienie obszaru w procesie rewitalizacji pozwoli wspólnocie mieszkaniowej przy ul. Grodziska 8 na starania się o środki unijne, które umożliwiłyby przeprowadzenie termomodernizacji.

Na ulicy Grodziska powinna nastąpić zmiana w organizacji ruchu drogowym. Mieszkańcy zgłaszają występowanie wielu problemów wynikających z znacznej liczby samochodów osobowych i ciężarowych, które utrudniają codzienne funkcjonowanie. Proponowane działania w zakresie rewitalizacji powinny obejmować zmniejszenie ruchu samochodowego na ulicy.

Uczestnicy spotkania wskazali również na Ratusz Miejski. Obiekt nie jest przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych. W tym zakresie mieszkańcy nie zaproponowali żadnych działań („Na chwilę obecną chyba niemożliwe”).

W procesie rewitalizacji powinien zostać uwzględniony teren Glinianek. Za przyczynę wskazania tego obszaru wymieniono postępującą degradację terenów z dużym potencjałem. Uczestnicy spotkania postulowali, aby w tym miejscu powstał ośrodek rekreacyjny.

Następnie działania powinny obejmować tereny zieleni (łąki) przy ul. Legionów, Poniatowskiego i Harcerskiej. Są to tereny obecnie zaniedbane i opuszczone. W tym miejscu proponuje się utworzenie gospodarstw, w celu ożywienia społeczno-gospodarczego wskazanych obszarów.

Uczestnicy spotkania wymienili również ulicę Warszawska 3. Została ona uwzględniona w projekcie budowlanym, który zakładał rozbudowę istniejącego budynku usługowego podzielonego na etap I i II. Obecnie zrealizowany został tylko I etap, natomiast nie dobudowano kondygnacji przewidzianej na etapie II. W zakresie proponowanych działań postulowano uwzględnienie istniejącego projektu budowlanego.

Ostatnim z wymienionych obszarów w obrębie miasta Błonie była ulica Polna, przy której znajduje się kościół oraz w niedawno wybudowane osiedle. Za przyczynę wskazania obszaru uznano drogę, która nie jest utwardzona (jest to droga polna). Mieszkańcy chcieliby, aby droga zamieniła się w ulicę miejską.

Działania na terenie Gminy Błonie powinny objąć wybudowanie ścieżki rowerowej do Leszna. Jej brak przyczynia się do utrudnień w dojeździe do Puszczy Kampinoskiej. W tym zakresie nie zostało zaproponowane działanie.

5. Analiza SWOT

Celem analizy SWOT (strengths-weaknesses-opportunities-threats) jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Przystępując do analizy SWOT należy wskazać czynniki, które mogą wpływać na funkcjonowanie analizowanego podmiotu. Następnie należy posegregować je w cztery grupy:

- ✚ grupa 1: mocne strony (strengths, „S”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu,
- ✚ grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady,
- ✚ grupa 3: szanse (opportunities, „O”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu,
- ✚ grupa 4: zagrożenia (threats, „T”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu.

Analiza SWOT bazuje na identyfikacji poszczególnych czynników za pomocą kryterium czasu ich występowania (obecne/przyszłe) i charakteru oddziaływania danego czynnika (pozytywne/negatywne). Ze względu na zakres przedmiotowy i cel opracowania dokumentu zdecydowano się przyjąć założenia:

- ✚ mocne strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i pozytywny;
- ✚ słabe strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i negatywny;
- ✚ szanse uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i pozytywny;
- ✚ zagrożenia uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i negatywny.

Tabela 14. Analiza SWOT Gminy Błonie

ROZWÓJ PRZESTRZENNY	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • duża powierzchnia Gminy w stosunku do innych gmin powiatu warszawskiego zachodniego, • ścisłe powiązania z dużymi ośrodkami z rejonu, • bliska odległość do aglomeracji warszawskiej, • występowanie żyznych gleb, • gęsta sieć rowów melioracyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • duży udział dróg nieurządzonych (gruntowych), • niezadawalający stan techniczny nawierzchni dróg, • zły stan budynków zabytkowych, • bardzo mała powierzchnia kompleksów leśnych, • mało urozmaicona struktura użytkowania gruntów,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja strategii rozwoju powiatu i Gminy, • możliwość pozyskania środków (m.in. z funduszy UE) na poprawę stanu technicznego budynków i dróg na obszarze zdegradowanym, • Zwiększenie estetyki, użyteczności i zagospodarowania przestrzennego obszaru zdegradowanego, co przyciągnęłyby turystów, 	<ul style="list-style-type: none"> • intensywny proces urbanizacyjny, • pomniejszanie terenów rolniczych na rzecz terenów zabudowanych, • mało powierzchni objętych formami ochrony, • duże zagrożenie zanieczyszczenia sieci hydrograficznej ściekami komunalnymi. • Zabudowania skupione głównie wzdłuż bardzo ruchliwych ciągów komunikacyjnych,
ROZWÓJ SPOŁECZNY	
Mocne strony	Słabe strony

<ul style="list-style-type: none"> • działalność organizacji pozarządowych, • dostęp do infrastruktury sportowej, • wystarczająca baza infrastruktury oświatowej, • dodatnie saldo migracji wewnętrznych, • wzrost liczby osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • spadek liczby mieszkańców na obszarze miejskim, przy równoczesnym ich wzroście w obrębie terenów wiejskich, • ujemny przyrost naturalny,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość realizacji projektów europejskich, • aktywna działalność samorządu lokalnego, • spadek liczby bezrobocia, • dofinansowanie programów instytucji kultury w celu wzrostu aktywizacji społeczności, 	<ul style="list-style-type: none"> • duże dysproporcje między liczbą kobiet i mężczyzn pod względem wieku i płci, • niestabilna sytuacja zatrudnienia,
ROZWÓJ GOSPODARCZY	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost liczby podmiotów gospodarczych, • znaczna przewaga podmiotów gospodarstw sektora prywatnego, • dość dobrze rozbudowana infrastruktura systemów technicznych, • zapewniona podstawowa opieka zdrowotna, 	<ul style="list-style-type: none"> • dominacja małych gospodarstw rolnych (1-5 ha), • hodowla zwierząt gospodarskich bazująca przede wszystkim na drobiu, • wzmożony ruch samochodów ciężarowych, • duże obciążenie ruchem samochodowym skrzyżowań dróg na obszarze miejskim, • brak sieci kanalizacji deszczowej,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość uzyskania środków z funduszy zewnętrznych na rozwój i odnowę miejsc potrzebnych rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak szybkiej poprawy istniejącej infrastruktury,

- realizacja planowanych strategii, które mają na celu odnowę gospodarczą,
- wykorzystanie warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji, co wiązałoby się z utworzeniem nowych miejsc pracy,
- pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (w tym funduszy UE) na rozwój przedsiębiorczości,

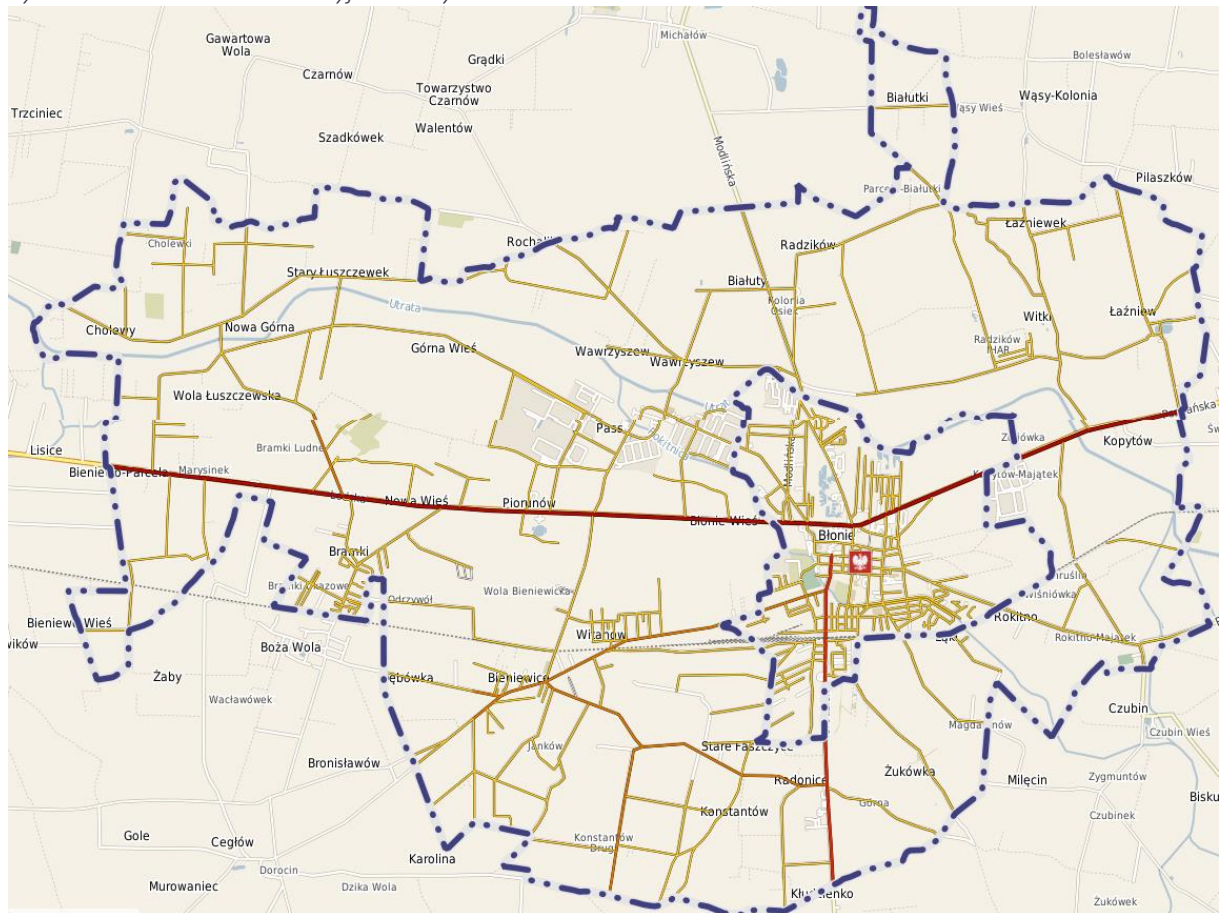
Źródło: opracowanie własne

6. Identyfikacja obszarów kryzysowych

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wyznaczenie obszaru zdegradowanego następuje na podstawie koncentracji na nim negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz jednoczesnym występowaniu na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. Gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
2. Środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
3. Przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszary, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Rysunek 4 Granice administracyjne Gminy Błonie

Źródło: <http://blonie.e-mapa.net/>

6.1. Problemy społeczne

Wśród mieszkańców Gminy Błonie wyodrębnić można następujące problemy społeczne:

Bezrobocie

Na przestrzeni analizowanych lat zmianie uległa liczba osób bezrobotnych. W roku 2010 2732 osoby pozostawały bez pracy, natomiast w 2015 liczba ta spadła o 13,5% i wyniosła 2363. W przypadku osób długotrwale pozostających bez pracy tendencja ta jest odwrotna - o 18,7% rosła ich liczba.

W strukturze wieku osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia było zdecydowanie więcej w porównaniu do osób poniżej 25 r.ż. W roku 2010 - 838 osób powyżej 50 r.ż. pozostawało bez stałego zatrudnienia, a w 2015 - 965. W przypadku drugiej kategorii

wiekowej, na przestrzeni analizowanych lat liczba osób spadła z 389 w roku 2010 na 213 w roku 2015.

Widoczne zmiany zaobserwować można w strukturze osób bez wykształcenia średniego. Ich liczba w latach 2010-2015 zmalała o 32,0%. W przypadku osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych ich liczba nieznacznie wzrosła – z 760 na 790.

Tabela 15 Struktura osób bezrobotnych w Gminie Błonie w latach 2010-2015

	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba długotrwale bezrobotnych	Liczba bezrobotnych poniżej 25 roku życia	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych
2010	2732	1277	1040	389	838	brak danych	760
2011	3113	1493	1308	398	998	1707	1108
2012	3247	1511	1423	380	1097	1652	1126
2013	3540	1660	1624	431	1198	1820	1426
2014	3001	1439	1555	318	1164	1557	1090
2015	2363	1123	1279	213	965	1160	790

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

Ubóstwo, niepełnosprawność, alkoholizm

Poniższej przedstawiona tabela przedstawia dane dotyczące liczby osób dotkniętych problemem ubóstwa, niepełnosprawności i alkoholizmu na terenie sołectw Gminy Błonie. Wynika z niej, że najwięcej osób borykało się z ubóstwem – 97. Dotyczyło to przede wszystkim sołectw: Bramki (24), Rokitno (13) oraz Bieniewice (8). Również, drugi co do wielkości, problem jakim jest niepełnosprawności występował na terenach wymienionych wyżej sołectw (Bramki – 23, Rokitno i Bieniewice – 8).

W przypadku osób uzależnionych od alkoholu, najwięcej ponownie zamieszkiwało sołectwa Bramki (21), Bieniewice (13) oraz Rokitno (5).

Warto zaznaczyć, że na terenie Nowej Wsi, Wawrzyszewa, Rochalików, Nowych Łuszczewek, Marysinek i Witanów wymienione problemy nie występowały.

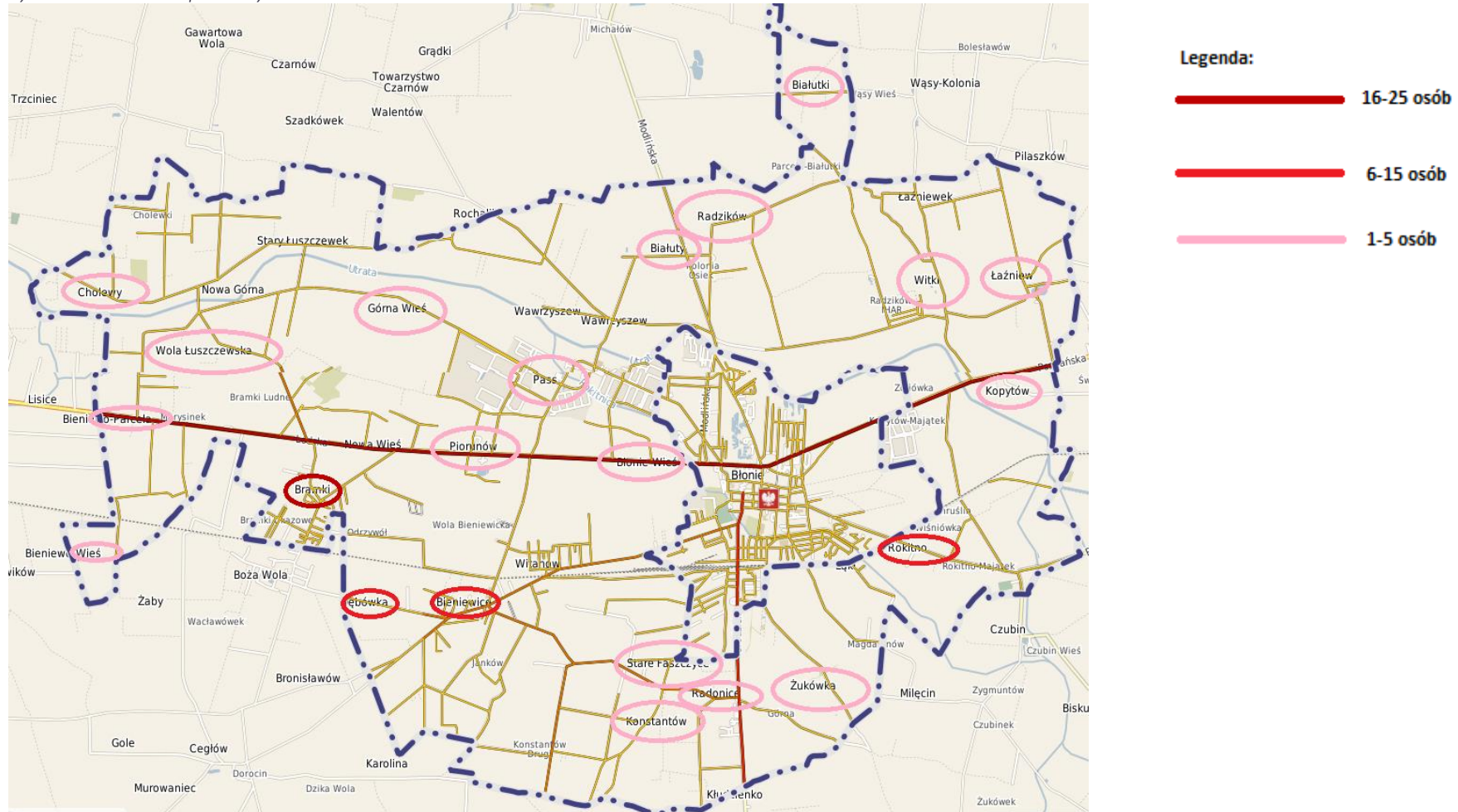
Tabela 16 Liczba osób dotknięta problemem ubóstwa, niepełnosprawności i alkoholizmu z podziałem na sołectwa

Lp.	Nazwa sołectwa	Ubóstwo	Niepełnosprawność	Alkoholizm
1	Białuty	1	0	0
2	Białutki	1	1	0
3	Bieniewice	8	8	13
4	Bieniewo Parcela	3	2	1
5	Bieniewo Wieś	1	0	0
6	Bramki	24	23	21
7	Dębówka	7	2	1
8	Łązniew	4	1	1
9	Łązniewek	0	0	0
10	Kopytów	1	1	0
11	Konstantów	5	5	1
12	Nowa Wieś	0	0	0
13	Nowe Faszczycy	4	2	1
14	Stare Faszczycy	5	2	1
15	Górna Wieś	2	2	1
16	Nowa Górna	0	1	0
17	Cholewy	2	2	0
18	Błonie Wieś	3	1	0
19	Wawrzyszew	0	0	0
20	Radzików	2	1	0
21	Rochaliki	0	0	0
22	Radonice	1	2	0
23	Rokitno	13	8	5
24	Nowy Łuszczewek	0	0	0
25	Stary Łuszczewek	0	1	0
26	Wola Łuszczewska	1	2	0
27	Łąki	2	1	0
28	Witki	1	0	0
29	Marysinek	0	0	0
30	Witanów	0	0	0
31	Żukówka	3	4	0
32	Piorunów	1	0	2
33	Pass	2	2	1
SUMA		97	74	49

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

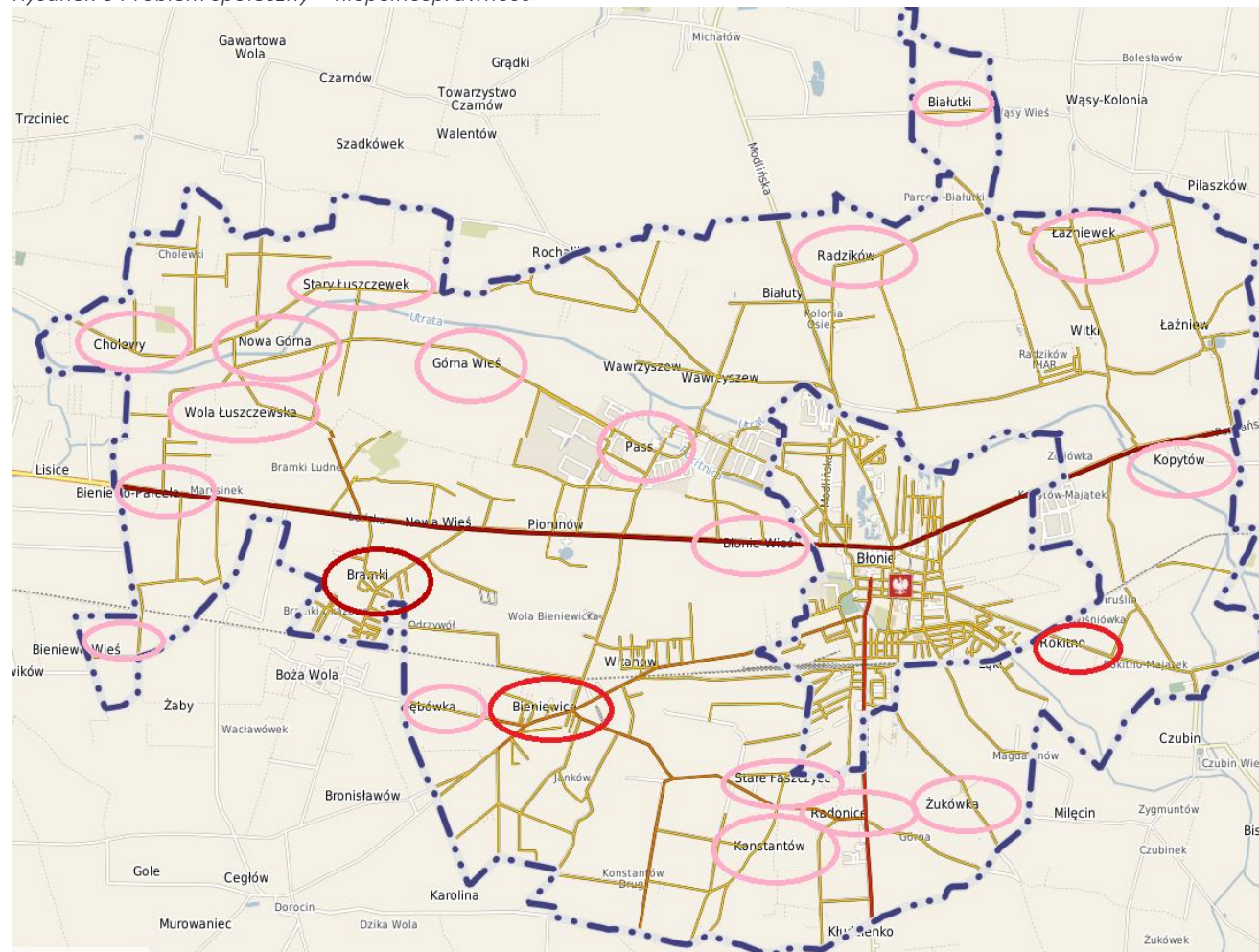
Rysunek 5 Problem społeczny – ubóstwo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 6 Problem społeczny – niepełnosprawność

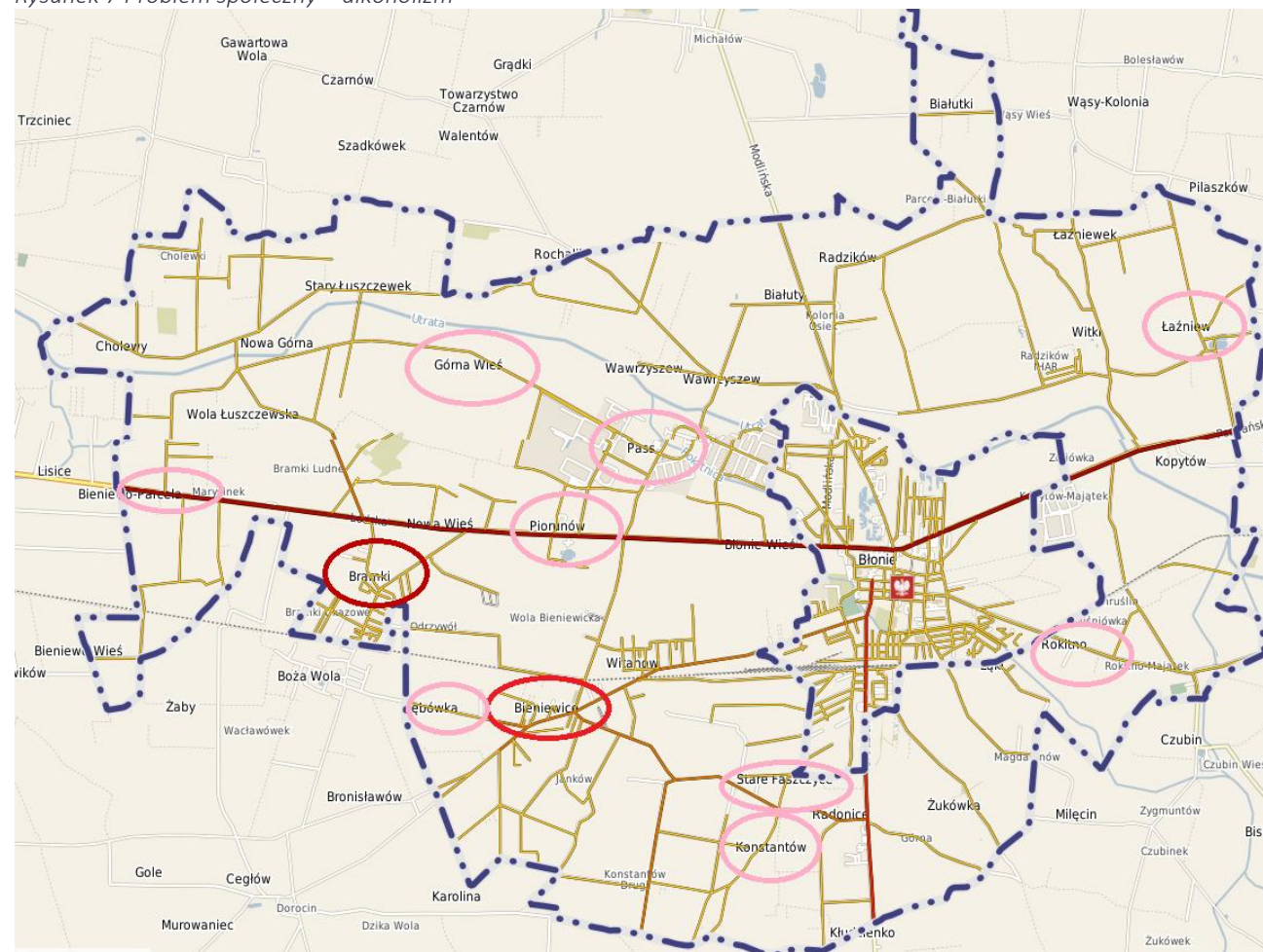
Legenda:

- 16-25 osób
- 6-15 osób
- 1-5 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 7 Problem społeczny – alkoholizm

Legenda:

16-25 osób

6-15 osób

1-5 osób

Źródło:

Opracowanie

własne

na

podstawie

uzyskanych

danych.

Podobnie jak w przypadku sołectw, na terenie miasta Błonie najwięcej mieszkańców dotknięta jest ubóstwem – 172. Wysoki odsetek osób z tym problemem mieszkało przy ulicach:

- Harcerskiej – 49;
- Traugutta – 14;
- Narutowicza – 13;
- Sochaczewskiej – 9;
- Wyszyńskiego – 7;
- Poniatowskiego – 6.

Do kolejnych problemów występujących wśród mieszkańców miasta Błonie zaliczyć należy niepełnosprawność. Najwięcej osób mieszkało przy ulicach:

- Harcerskiej – 36;
- Sochaczewskiej – 9;
- Traugutta – 7;
- Powstańców – 6;
- Wyszyńskiego – 5.

68 osób uzależnionych od alkoholu zamieszkiwało miasto Błonie. Szczególnie problem ten dotyczył ulic:

- Harcerskiej – 30;
- Sochaczewskiej – 6;
- Narutowicza – 4;
- Nowakowskiego – 4.

Tabela 17 Liczba osób dotknięta problemem ubóstwa, niepełnosprawności i alkoholizmu z podziałem na ulice miasta Błonie

Lp.	Nazwa ulicy	Ubóstwo	Niepełnosprawność	Alkoholizm
1	3-go Maja	3	3	0
2	11-go Listopada	2	2	1
3	Armii Krajowej	2	3	0
4	Bieniewicka	1	1	2
5	Cicha	1	2	0

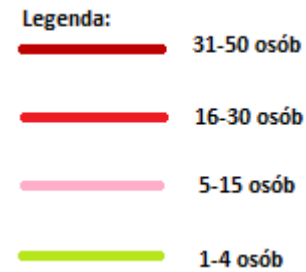
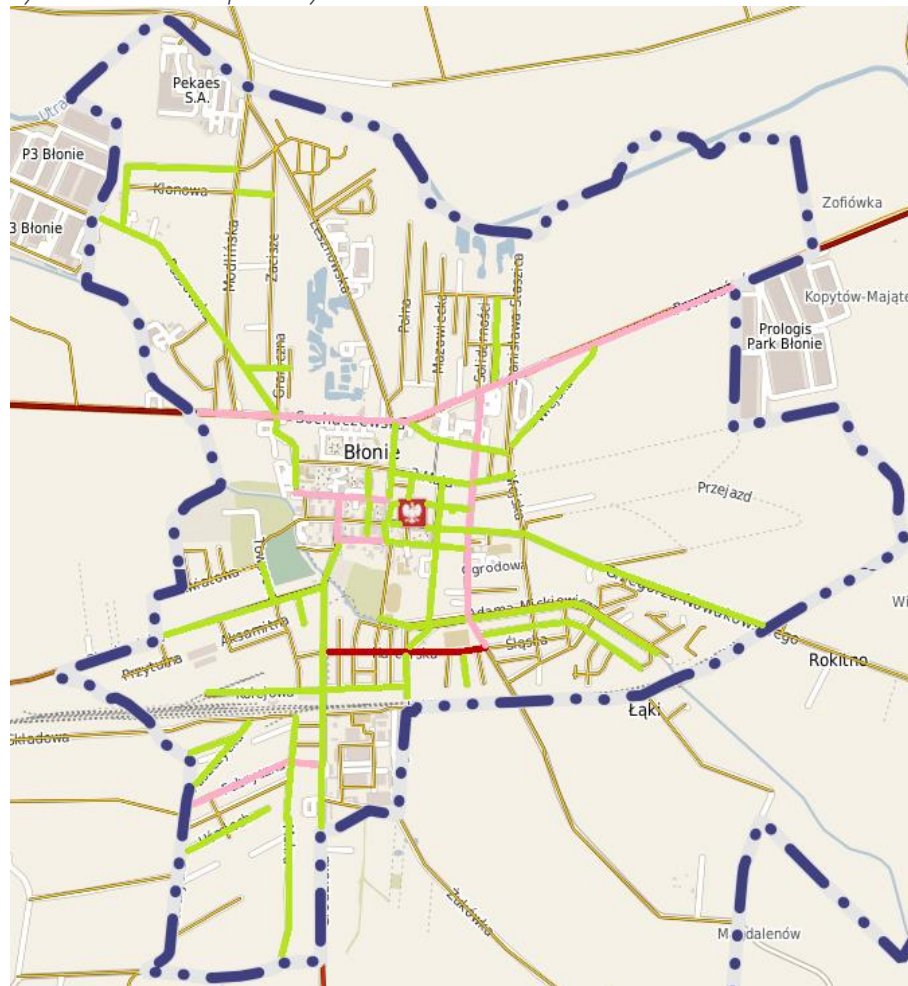
Lp.	Nazwa ulicy	Ubóstwo	Niepełnosprawność	Alkoholizm
6	Engelmana	3	2	0
7	Fabryczna	5	4	2
8	Faszczycka	1	0	0
9	Grodziska	4	2	1
10	Harcerska	49	36	30
11	Jana Pawła II	5	3	2
12	Kilińskiego	3	2	0
13	Kolejowa	1	1	0
14	Kopernika	1	0	0
15	Kościuszki	2	1	0
16	Legionów	0	1	1
17	Mazowiecka	0	2	0
18	Mickiewicza	2	0	2
19	Mokra	1	0	1
20	Moniuszki	1	0	0
21	Narutowicza	13	4	4
22	Nowomiejska	1	1	0
23	Nowa	0	1	0
24	Nowakowskiego	3	2	4
25	Ogródowa	1	0	0
26	Okrzei	2	2	0
27	Passowska	1	0	0
28	Piłsudskiego	3	2	0
29	Poniatowskiego	6	1	0
30	Powstańców	5	6	2
31	Poznańska	0	2	0
32	Piaskowa	1	0	0
33	Rynek	2	0	1

Lp.	Nazwa ulicy	Ubóstwo	Niepełnosprawność	Alkoholizm
34	Sienkiewicza	5	3	2
35	Sowińskiego	2	2	0
36	Słowackiego	2	2	1
37	Sochaczewska	9	9	6
38	Targowa	1	2	0
39	Towarowa	1	2	0
40	Traugutta	14	7	3
41	Wyszyńskiego	7	5	2
42	Warszawska	2	2	0
43	Uśmiech	1	1	0
44	Wąska	1	1	0
45	Zapomniana	2	1	1
46	Zacisze	0	1	0
SUMA:		172	124	68

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

Rysunek 8 Problem społeczny – ubóstwo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 9 Problem społeczny – niepełnosprawność

Legenda:

- 16 i więcej osób
- 5-15 osób
- 1-4 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 10 Problem społeczny – alkoholizm

Legenda:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Przestępczość

Na przestrzeni analizowanych lat na terenie Gminy Błonie spadła liczba popełnianych przestępstw – w roku 2010 było ich 478, natomiast w 2015 – 374. Warto zaznaczyć, że w roku 2011 o 21,9% wzrosła liczba stwierdzonych przestępstw w porównaniu do roku poprzedniego. W latach 2012-2013 ich liczba zmalała, jednak nadal wskaźnik pozostał wysoki.

Na terenie Gminy Błonie najczęściej dochodziło do kradzieży. Najwięcej przestępstw tego rodzaju odnotowano w roku 2012 (162). Również stosunkowo wysoki odsetek to kradzieże z włamaniem. W roku 2011 odnotowano 143 tego rodzaju przestępstw, jednak w latach późniejszych ich liczba uległa wahaniom i w roku 2015 wyniosła 61.

W Gminie Błonie najrzadziej dochodziło do bójek i pobić. W roku 2015 odnotowano jeden tego rodzaju incydent.

Tabela 18 Liczba popełnionych przestępstw na terenie Gminy Błonie

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba stwierdzonych przestępstw	478	612	588	496	405	374
Rozboje, wymuszenia, rozbójnicze, kradzieże	9	9	7	4	3	3
Bójka i pobicie	6	6	3	4	2	1
Kradzieże z włamaniem	81	143	99	70	92	61
Kradzieże ogółem:	99	138	162	137	123	86
– w tym samochodów	2	8	2	8	5	1
Przestępstwa narkotykowe	57	55	51	46	25	40
Liczba przestępstw dot. przemocy w rodzinie	7	7	13	13	21	20

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

Aktywność społeczna

Przy tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji istotne jest określenie aktywności organizacji pozarządowych. Jak wynika z poniżej przedstawionej tabeli ponad połowa

zarejestrowanych organizacji pozarządowych prowadziło działalność na terenie miasta Błonie. Następnie po dwie funkcjonowały na terenie sołectw Bramki oraz Bieniewice. Również w Górnej Wsi oraz Bieniewie - Parcela działalność prowadziło po jednej organizacji pozarządowej.

Tabela 19 Wykaz organizacji pozarządowych na terenie Gminy Błonie

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia	Adres
1	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Błońskiej	ul. Norwida 1, 05-870 Błonie
2	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Na Rzecz Ludzi Niepełnosprawnych Niezaradnych Życiowo „Przyłącz się do Nas”	ul. Północna 8 05-870 Błonie Bramki
3	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Pruszkowie Koło nr 7 w Błoni	ul. Piłsudskiego 2/4 05-870 Błonie
4	Polski związek Wędkarski Okręg Stołeczny Warszawski Koło Miejsko-Gminne nr 9 w Błoni	ul. Nowa 1 05-870 Błonie
5	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Lokalnego „Wspólny Cel”	ul. Zacisza 77 Bramki 05-870 Błonie
6	Błoński Uniwersytet Trzeciego Wieku	ul. C.K. Norwida 05-870 Błonie
7	DOBRA WOLA Stowarzyszenie na Rzecz Osób Upośledzonych umysłowo lub fizycznie	ul. Gimnazjalna 29A m.24 Bieniewice 05-870 Błonie
8	Stowarzyszenie „O Uśmiech Ucznia” przy Szkole Podstawowej nr 2 w Błoni	ul. Narutowicza 21 05-870 Błonie
9	Ochotnicza Straż Pożarna w Błoni	ul. Jana Pawła II 3 05-870 Błonie
10	Ochotnicza Straż Pożarna w Górnej Wsi	Górna Wieś 27 05-870 Błonie
11	Stowarzyszenie „Drogi Błona”	ul. Grodziska 8/5 05-870 Błonie
12	Ochotnicza Straż Pożarna w Bieniewicach	ul. Błońska 92 Bieniewice 05-870 Błonie
13	Ochotnicza Straż Pożarna w Bieniewie	Bieniewo-Parcela 26 05-870 Błonie

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

6.2. Problemy gospodarcze

Dane dotyczące liczby rejestrowanych podmiotów gospodarczych są również istotne. Jak wynika z poniżej przedstawionej tabeli najwięcej firm swoją działalność zakładało na terenie miasta Błonie. W roku 2010 było ich 84, natomiast w 2013 r. już 131, co oznacza wzrost o 35,9%. W ostatnim analizowanym roku na terenie miasta Błonie zarejestrowanych zostało 106 nowych podmiotów gospodarczych.

W przypadku sołectw najwięcej firm zakładano w Bieniewicach (2010r. – 14, 2015 r. – 19) oraz w Bramkach (2010 r.- 12, 2015 r. – 7). Natomiast najniższy wskaźnik przedsiębiorczości odnotowano w sołectwach: Łązniewek, Błonie – Wieś, Górna Wieś, Kopytów, Nowej Górze i Woli Łuszczewskiej.

Warto zaznaczyć, że w Łązniew-Majątek, Marysinek, Nowej Wsi, Piorunowie i Rokitno-Majątek na przestrzeni analizowanych lat nie zarejestrowano żadnego podmiotu gospodarczego.

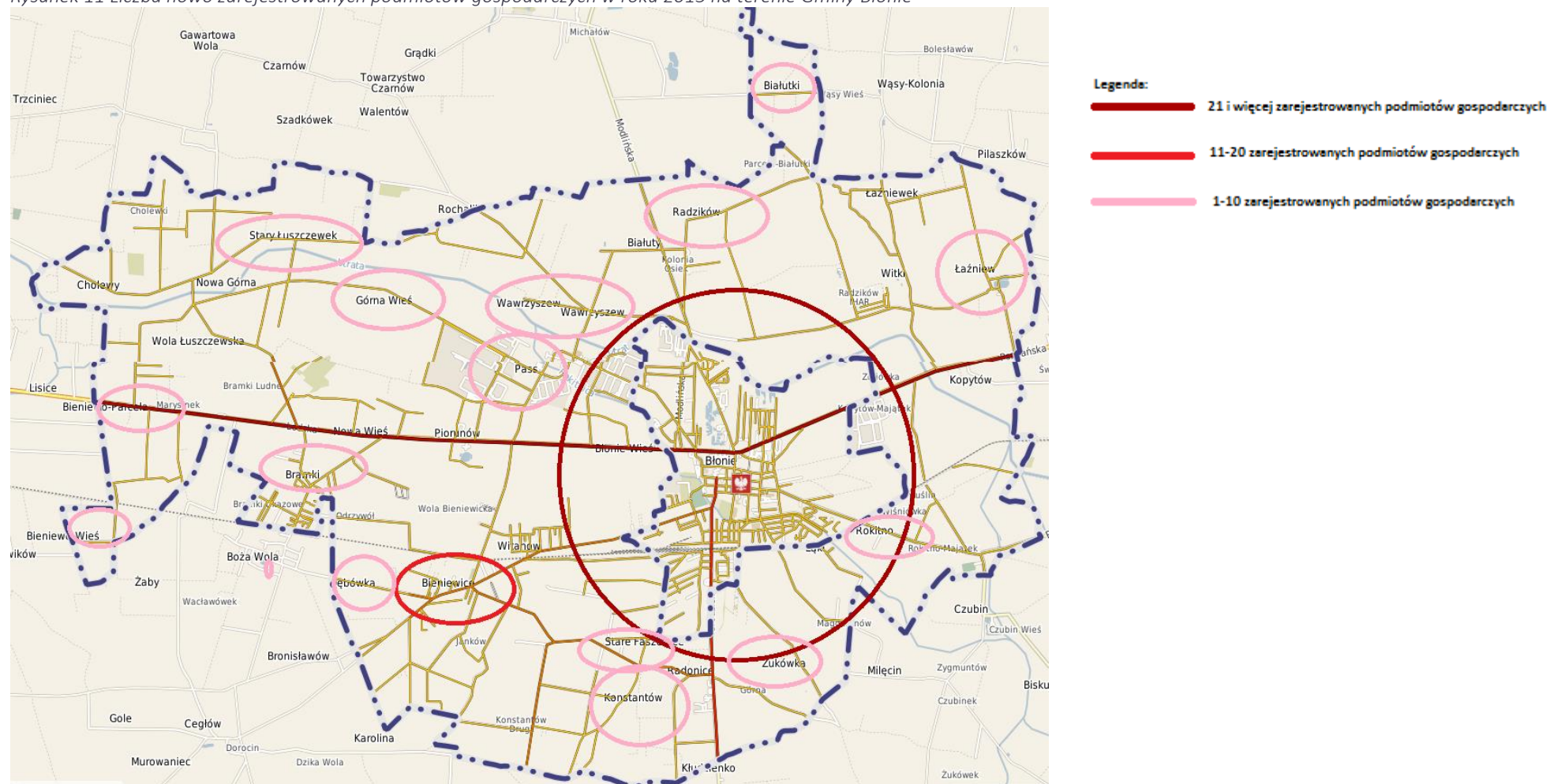
Tabela 20 Liczba przedsiębiorstw na terenie Gminy Błonie

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Błonie	84	101	106	131	105	106
Białutki	1				1	2
Białuty	2		1	3		
Bieniewice	14	11	15	8	14	19
Bieniewo-Parcela	1			1	1	1
Bieniewo-Wieś	1		3	1	4	3
Błonie-Wieś	1					
Bramki	12	7	8	10	9	7
Cholewy	3		1			
Dębówka	2		7	9	3	6
Górna Wieś					1	1
Konstantów			2	2	1	1
Kopytów		1		2		
Kopytów-Majątek						
Łązniew	2	1		1		1
Łązniewek					1	
Łązniew-Majątek						
Marysinek						
Nowa Góra	2					
Nowa Wieś						

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nowe Faszczyce	1	1		2		1
Nowy Łuszczewek					1	2
Pass			2	2	2	5
Piorunów						
Radonice			1	1	3	
Radzików	5	2	3	5	10	1
Rochaliki						
Rokitno		1			4	1
Rokitno-Majątek						
Stare Faszczyce	4		2	7	2	4
Stary Łuszczewek						1
Wawrzyszew	1				1	2
Witki	2		3	1	1	
Wola Łuszczewska					3	
Żukówka	7	2	7	3	8	5

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

Rysunek 11 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w roku 2015 na terenie Gminy Blonie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Poniżej przedstawiona tabela przedstawia dane dotyczące liczby aktywnych podmiotów gospodarczych na terenie miasta Błonie. Wynika z nich, że najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest przy ulicy Sochaczewskiej (72). Następnie, stosunkowo wysoki odsetek, funkcjonuje przy ulicach: Piłsudzkiego (64), Powstańców (60) i Traugutta (52).

Warto zaznaczyć, że znaczna liczba podmiotów gospodarczych funkcjonuje również w centrum miasta Błonie. Najwięcej firm zarejestrowanych jest przy ulicy Okrzei – 24.

Tabela 21 Liczba aktywnych przedsiębiorstw na wybranych ulicach

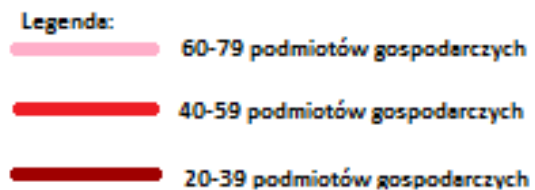
Wykaz ulic	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych
Sochaczewska	72
Piłsudzkiego	64
Powstańców	60
Traugutta	52
3 Maja	45
Grodziska	39
Poniatowskiego	37
Poznańska	35
Bieniewicka	31
Nowakowskiego	25
Okrzei	24
Kilińskiego	23
Mokra	19
Fabryczna	17
Harcerska	15
Lesznowska	15
Mazowiecka	14
Armii Krajowej	13
Kolejowa	12
Mikołaja Kopernika	12
Bieniewicka	11
Modlińska	11
Jana Pawła II	11
Karczewskiego	11
Łąki	11
Polna	11
Mickiewicza	10
Konstantów	9
Legionów	9
Dębówka	8
Mała	7
Niemstaka	7

Wykaz ulic	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych
Plater	7
Kilińskiego	6
Słoneczna	6
Sowińskiego	6
Faszczycka	6
Górna	6
Konopnickiej	6
Okrężna	6
Engelmana	5
Stanisława Staszica	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CEIDG.

Rysunek 12 Liczba podmiotów gospodarczych na terenie miasta Błonie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Dane otrzymane od Zamawiającego dotyczyły również struktury wieku osób prowadzących działalność gospodarczą. Najwięcej, bo 17,0% ogółu przedsiębiorców, stanowiły osoby między 36 a 40 rokiem życia (263). Nieco mniej przedsiębiorców było w wieku od 41 do 45 (253) oraz od 31 do 35 lat (241).

Zdecydowanie najmniej przedsiębiorców było w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. 65 osób do 25 roku życia prowadziło własną działalność gospodarczą. Natomiast przedsiębiorców powyżej 66 roku życia było łącznie 64.

Tabela 22 Wiek przedsiębiorcy na terenie Gminy Błonie

WIEK PRZEDSIĘBIORCY	LICZBA PRZEDSIĘBIORCÓW
do 25 lat	65
26 do 30 lat	160
31 do 35 lat	241
36 do 40 lat	263
41 do 45 lat	253
46 do 50 lat	140
51 do 55 lat	140
56 do 60 lat	141
61 do 65 lat	83
66 do 70 lat	46
Powyżej 71 lat	18

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

6.3. Problemy środowiskowe

Do problemów środowiskowych zaliczyć należy emisję CO₂. Największa emisja dwutlenku węgla z obiektów użyteczności publicznej, nastąpiła z Centrum Kultury w Błoniu (88,51 mg). Nieco mniej, jednak nadal odsetek pozostaje wysoki, CO₂ wydzielonych zostało z placówek edukacyjnych (Gimnazjum nr 1, Szkoły Podstawowe nr 1 i 2) oraz ośrodka zdrowia (Samodzielny Gminny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Błoniu).

Natomiast najmniejszą emisja dwutlenku węgla odnotowano z obiektu Urzędu Miejskiego w Błoniu (0,70 mg), Ośrodka Pomocy Społecznej w Błoni (2,87 mg) oraz z Domu Kultury nr 1 w Radzikowie (5,60 mg).

Tabela 23 Emisja CO₂ ze zużycia energii na potrz. Ciepłej [Mg CO₂] z obiektów użyteczności publicznej

Lp.	Podmiot	Emisja CO ₂ ze zużycia energii na potrz. Ciepłej [Mg CO ₂]
1	Urząd Miejski w Błoniu, ul. Nowakowskiego 10, Błonie	0,70
2	Urząd Miejski w Błoniu, ul. Nowakowskiego 10, Błonie (Ratusz)	27,72
3	Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Bieniewicach, ul. Błońska 62, Błonie	31,39
4	Przedszkole Publiczne nr 6 „Iskierka” ul. Błońska 62, Bieniewice, Błonie	
5	Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 13, Błonie	2,87
6	Przedszkole Publiczne nr 1, im. Misia Uszatka, ul. 3-go Maja 10, Błonie	11,50
7	Przedszkole publiczne nr 2 "Promyczek" ul. Piłsudskiego 25a, Błonie	50,78
8	Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 im. Jana Brzechwy, ul. Poniatowskiego 12b, Błonie	23,94
9	Przedszkole Publiczne nr 4 "Strokrotka" ul. Grodziska 15, Błonie	13,38
10	Przedszkole Publiczne nr 5 im. Kubusia Puchatka, Radzików, Błonie	6,97
11	Szkoła Podstawowa nr 1, im. Mikołaja Kopernika, ul. Poniatowskiego 19, Błonie	31,12

12	Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Błoniu, ul. Narutowicza 21, Błonie	52,67
13	Centrum Kultury w Błoniu, ul. Jana Pawła II 1b, Błonie	88,51
14	Straż Pożarna w Błoniu, ul. Lesznowska 20a, Błonie	25,43
15	Gimnazjum nr 1 im. Hugona Kołłątaja w Błoniu, ul. Okrzei 3, Błonie	74,76
16	I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego, ul. Okrzei 3, Błonie	
17	Gimnazjum nr 2 im. Św. Maksymiliana Kolbego w Błoniu, ul. Narutowicza 4, Błonie	48,24
18	Dom Kultury nr 1 w Radzikowie	7,33
19	Dom Kultury nr 2 w Radzikowie	5,60
20	Ludowy Klub Sportowy OLYMP, ul. Lesznowska 15a, Błonie	51,16
21	Samodzielny Gminny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Błoniu, ul. Piłsudskiego 2, Błonie	61,36
22	Klub Sportowy Błonianka, ul. Legionów 3a, Błonie (obecnie w przebudowie)	27,23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Obiekty należące do przedsiębiorstw emitują zdecydowanie więcej CO₂, niż budynki użyteczności publicznej.

Z dostępnych danych wynika, że najwięcej dwutlenku węgla wyemitowała Suszarnia warzyw JAWORSKI. Było to 60,7% ogółu wydzielonych gazów z obiektów przedsiębiorstw. Następnie wysoki odsetek CO₂ pochodziło z budynków: Białyty Sp. z o.o., (3465,28 mg), P3 Błonie (1265,04 mg) oraz Fanex Sp. z o.o. (1039,09 mg).

Spośród wymienionych obiektów przedsiębiorstw, najmniej dwutlenku węgla wyemitowały: Preskpol Sp. z o.o. (4,19 mg), a następnie Stacja doświadczalna Witki (7,18 mg).

Tabela 24 Emisja CO₂ ze zużycia energii na potrz. Ciepłej [Mg CO₂] z obiektów przedsiębiorstw

Lp.	Podmiot	Emisja CO ₂ ze zużycia energii na potrz. Ciepłej [Mg CO ₂]
1	Rol-Brat S.i.W. Załęscy Sp. j o/w Bramkach, ul. Łódzka 45, Błonie	45,32
2	Art. Instalacyjno-sanitarne i przemysłowe HURT-DETAL BOLESTA Sp. j., ul. Sochaczewska 2, Błonie	14,35
3	Chłodnia składowa i dystrybucyjna Bieniewo, Parcelowa 37, Błonie	13,58
4	McDonald's, Powstańców 24, Błonie	34,07
5	"FERTICO" Sp. z o.o., Bieniewicka 43, Błonie	42,05
6	Fanex Sp. z o.o., Radonice 5A, Błonie	1039,09
7	Preskpol Sp. z o.o., Łódzka 34A, Błonie	4,19
8	Suszarnia warzyw JAWORSKI Sp. j., Łódzka 41, Błonie	11318,14
9	Stacja doświadczalna Witki, Witki 15B, Błonie	7,18
10	KAZGOD Sp. z o.o., Wierzbowa 7, Błonie	40,70

Lp.	Podmiot	Emisja CO ₂ ze zużycia energii na potrz. Ciepłej [Mg CO ₂]
11	ThyssenKrupp Energostal S.A., Kolejowa 44, Błonie	38,03
12	"GAZ" Sp. z o.o., Emilii Plater 12C, Błonie	31,29
13	ANIMI Sp. z o.o., Powstańców 2	46,16
14	P3 Błonie, Pass 20	1265,04
15	Spółdzielnia Mleczarska w Błoni "Sudowia", Passowska 4	207,95
16	Bottcher Polska Sp. z o.o., Lesznowska 20C, Błonie	27,66
17	P.P.H.U. "KONRAD" Sp. j., Powstańców 73A, Błonie	-
18	Pekaes S.A., Modlińska 10, Błonie	542,64
19	Delphi Poland S.A., Stefana Batorego 8	399,85
20	EMAR - Samoraj i spółka s.j., Kopytów 26	31,99
21	Białuty Sp. z o.o., Białuty 34, Błonie	3465,28
22	Centralny Magazyn Dystrybucyjny Bayer Sp. z o.o., Pass 20h	22,13
23	Royal Food Production Sp. z o.o., Kopytów 37	-

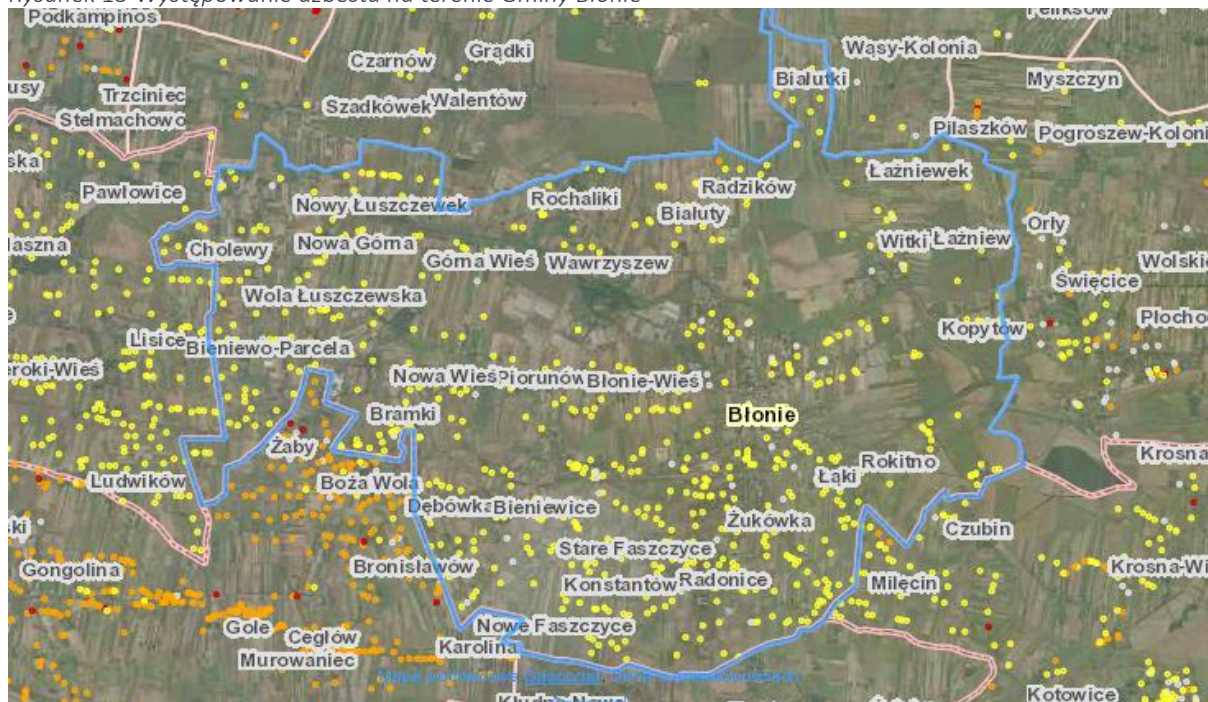
Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Do istotnych problemów środowiskowych zaliczyć należy azbest. W ramach Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” na mapie można znaleźć obszary, które nie zostały w pełni oczyszczone z azbestu.

Poniżej zaprezentowana mapa przedstawia obszar Gminy Błonie. Wynika z niej, że teren Gminy nie został w pełni oczyszczony z azbestu. Jednak wszystkie obszary zaliczone zostały do III stopnia pilności usunięcia (kolor żółty na mapie).

Jak wynika z raportu, 1308 obiektów na terenie Gminy Błonie wpisanych zostało do Bazy Azbestowej. Obecnie 2 769,067 [mg] zostało zinwentaryzowanych, a 187,722 [mg] już usunięto.

Rysunek 13 Występowanie azbestu na terenie Gminy Błonie

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

6.4. Problemy przestrzenno-funkcjonalne

Pod względem powierzchni Gminy, najwięcej zajmuje miasto Błonie – 909 ha. Największym sołectwem, jednak w porównaniu do miasta blisko dwukrotnie mniejszym, były Bramki. W roku 2006 zajmowały obszar 428,07 ha. Następnie były to: Bieniewice (388,31 ha), Białuty (350,73 ha) i Rokitno (345,74 ha). Natomiast do najmniejszych sołectw zaliczyć należy:

Radzików (wieś) (59,3 ha), Bieniewo-Wieś (75,23 ha), Łązniewek (76,32 ha) i Wola Łuszczeńska (79,14 ha).

Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 25 Wykaz powierzchni sołectw Gminy Błonie w roku 2006

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia według statusu z 2006 r. [ha]
1	Białutki	198,81
2	Białuty	350,73
3	Bieniewice	388,31
4	Bieniewo-Parcela	309,11
5	Bieniewo-Wieś	75,23
6	Błonie-Wieś	342,72
7	Bramki	428,07
8	Cholewy	256,13
9	Dębówka	273,11
10	Górna Wieś	286,67
11	Konstantów	167,38
12	Kopytów	336,6
13	Łązniew	113,56
14	Łązniewek	76,32
15	Łąki	
16	Marysunek	66,26
17	Nowa Górna	286,67
18	Nowa Wieś	91,24
19	Nowe Faszczycy	152,72
20	Nowy Łuszczełek	250,68
21	Piorunów	175,64
22	Radonice	279,43
23	Radzików (wieś)	59,3
24	Rochaliki	168,27
25	Rokitno	345,74
26	Stare Faszczycy	261,6
27	Stary Łuszczełek	124,27
28	Wawrzyszew	213,77
29	Witanów	92,74
30	Witki	205,23
31	Wola Łuszczeńska	79,14
32	Żukówka	

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

Z danych uzyskanych od Zamawiającego wynika, że budynków wybudowanych do roku 1970 na terenie gminy jest 10. Najwięcej z nich, bo 4, zlokalizowanych jest w mieście Błonie. Jednak najstarszy budynek, liczący obecnie 80 lat, znajduje się w miejscowości Bieniewice.

Na terenie Gminy dominują obiekty wybudowane po roku 1970. Jednak zaledwie 32,6% budynków wybudowanych zostało po roku 2005. Oznacza to, że w zdecydowanej większości mieszkańcy Gminy Błonie mieszkają w budynkach zakwalifikowanych do modernizacji.

W aspekcie przestrzenno-funkcjonalnym istotna jest również atrakcyjność turystyczna Gminy, na którą składa się liczba i dostępność zabytków.

Najwięcej zabytków znajduje się w na terenie miasta Błonie. Jest to:

1. **Ratusz** - przy ulicy Rynek 6. Wpisany do rejestru zabytków obiekt pochodzący z XIX wieku. Wybudowany został w stylu klasycystycznym przez architekta Henryka Marconiego.
2. **Dzwonnica** – przy ul. Jana Pawła II 7, zabytkowa dzwonnica pochodząca z XVIII wieku.
3. **Kościół Par. P.W. św. Trójcy** – zlokalizowany przy ul. Jana Pawła II 7. Został wybudowany na przełomie XIII- XVIII wieku. Przy wejściu głównym znajduje się tablica pamiątkowa poświęcona Janowi Pawłowi II z okazji jego pielgrzymki do Polski.
4. **Dom, Dworek Poniatówka** – przy ul. Stefana Okrzei 1. Budynek mieszkalny wybudowany na przełomie XVIII i XIX wieku, którego tradycja łączy się z księciem Józefem Poniatowskim. W drugiej połowie XX wieku odbudowany z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Błońskiej. Obecnie mieści się Dom Kultury¹¹.
5. **Cmentarz Żydowski** – przy ul. Polnej, powstał w XIX wieku. Największe zniszczenia dokonywały się nie tylko w trakcie II wojny światowej, ale również

¹¹ <http://www.polskaniezwykla.pl/web/place/3510,blonie-dworek-poniatowka.html>, [data dostępu: 17.08.2016 r.].

w latach późniejszych. Obecnie na terenie cmentarza znajdują się zabytkowe słupy zniszczonej bramy¹².

6. **Remiza straży pożarnej z 1905 roku**, która na przestrzeni lat pełniła funkcje m.in. szpitala polowego, kwatery dla polskich ułanów oraz szkoły.

Na terenie Gminy turyści mogą zwiedzić następujące obiekty:

1. **Pałac i park w Pass** – powstały między 1800 – 1830 rokiem, wybudowany w stylu klasycystycznym. Niedawno został odrestaurowany i obecnie pełni funkcje usługowe¹³.
2. **Kościół Par. PW. Św. Jakuba i Wniebowzięcia NMP** – przy ul. Rokitno 23, powstały między 1693 -1797 rokiem¹⁴.

¹² <http://www.sztetl.org.pl/pl/article/blonie/12,cmentarze/1938,cmentarz-zydowski-w-bloniu-ul-polna-/>, [data dostępu: 17.08.2016 r.].

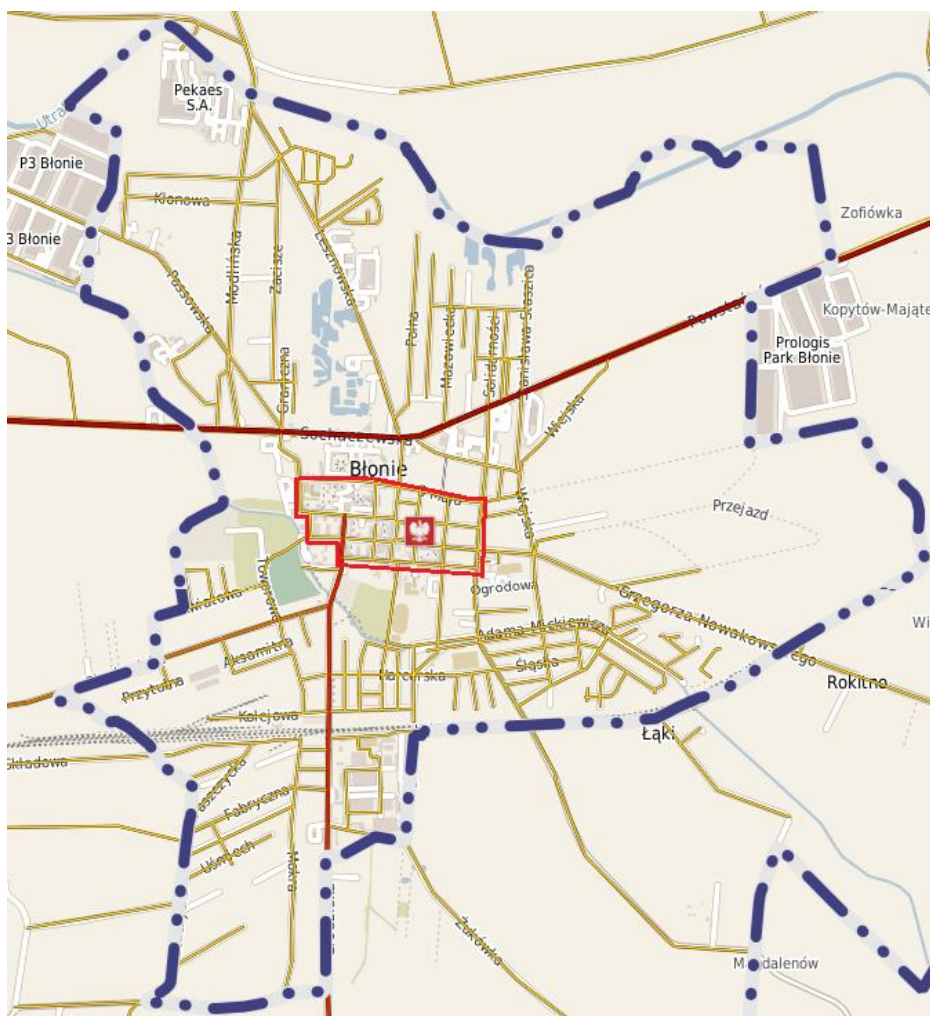
¹³ http://www.palacpass.pl/o_palacu/, [data dostępu: 17.08.2016 r.].

¹⁴ <https://zabytek.pl/pl/obiekty/?typ=zabytki-nieruchome&timeMin=-500000&timeMax=1960&sort=ostatnio-dodane&fromsearch=B%C5%82onie>, [data dostępu: 17.08.2016 r.].

6.5. Podsumowanie: obszary kryzysowe

Wszystkie z zaproponowanych czynników problemowych: społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne i kulturowe znalazły potwierdzenie w wynikach badań z interesariuszami Gminy Błonie zarówno z grupą roboczą podczas warsztatów diagnostycznych i przeprowadzenia analizy SWOT, jak i badaniami ankietowymi oraz spotkaniami konsultacyjnymi ze wszystkimi interesariuszami Gminy.

Rysunek 14 Mapa obszaru zdegradowanego

Źródło: opracowanie własne

Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości, które stanowią odchylenie od pozostałych obliczeń. Następnie dodano sumowania kategorii, dzięki czemu wyodrębniono

obszary, w których największa liczba badanych czynników przekracza przeciętne wartości w gminie. Na podstawie wszystkich wskaźników wyznaczono obszary, na których nastąpiła kumulacja zjawisk negatywnych.

Tabela 26 Delimitacja obszarów zdegradowanych¹⁵

Lp.	Nazwa	Wskaźniki						Zidentyfikowane obszary problemowe
		1	2	3	4	5	6	
1	Białutki	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	2
2	Białuty	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
3	Bieniewice	0,04%	0,04%	0,06%	0,09%	0,00%	0,01%	3
4	Bieniewo-Parcela	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1
5	Bieniewo-Wieś	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	2
6	Błonie	0,83%	0,60%	0,33%	0,51%	0,08%	0,03%	4
7	Błonie-Wieś	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
8	Bramki	0,12%	0,11%	0,10%	0,03%	0,00%	0,01%	3
9	Cholewy	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	3
10	Dębówka	0,03%	0,01%	0,00%	0,03%	0,00%	0,00%	1
11	Górna Wieś	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
12	Konstantów	0,02%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
13	Kopytów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
14	Kopytów-Majątek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
15	Łążniew	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	3
16	Łążniewek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
17	Łążniew-Majątek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
18	Łąki	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
19	Marysinek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
20	Nowa Górna	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
21	Nowa Wieś	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
22	Nowe Faszczyce	0,02%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
23	Nowy Łuszczewek	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	2
24	Pass	0,01%	0,01%	0,00%	0,02%	0,02%	0,00%	2
25	Piorunów	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	3
26	Radonice	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
27	Radzików	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	3
28	Rochaliki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	3
29	Rokitno	0,06%	0,04%	0,02%	0,00%	0,02%	0,00%	3
30	Rokitno-Majątek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2

¹⁵ Wskaźniki: 1 liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa / liczba mieszkańców gminy; 2 liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności / liczba mieszkańców gminy; 3 liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu / liczba mieszkańców gminy; 4 liczba podmiotów gospodarczych w roku 2015 / liczba mieszkańców gminy; 5 liczba zabytków / liczba mieszkańców gminy; 6 liczba organizacji pozarządowych / liczba mieszkańców gminy

31	Stare Faszczyce	0,02%	0,01%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	2
32	Stary Łuszczewek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
33	Wawrzyszew	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	2
34	Witanów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
35	Witki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
36	Wola Łuszczewska	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2
37	Żukówka	0,01%	0,02%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27 Delimitacja obszarów zdegradowanych – wybrane ulice¹⁶

Nazwa	Wskaźniki						Liczba obszarów problemowych	liczba mieszkańców
	1	2	3	4	5	6		
Jana Pawła II	3,20%	1,90%	1,30%	7,00%	2,50%	0,60%	6	158
11 listopada	6,30%	6,30%	3,10%	0,00%	0,00%	0,00%	4	32
Harcerska	11,50%	8,50%	7,00%	3,50%	0,00%	0,00%	4	426
Sienkiewicza	2,30%	1,40%	0,90%	9,60%	0,50%	0,00%	4	218
Słowackiego	4,30%	4,30%	2,10%	6,40%	0,00%	0,00%	4	47
Towarowa	2,60%	5,30%	0,00%	5,30%	2,60%	0,00%	4	38
Zapomniana	8,00%	4,00%	4,00%	4,00%	0,00%	0,00%	4	25
Fabryczna	3,10%	2,50%	1,20%	10,50%	0,00%	0,00%	3	162
Kościuszki	10,50%	5,30%	0,00%	10,50%	5,30%	0,00%	3	19
Nowomiejska	3,60%	3,60%	0,00%	7,10%	0,00%	0,00%	3	28
Sowińskiego	2,60%	2,60%	0,00%	7,70%	0,00%	0,00%	3	78
Cicha	1,90%	3,80%	0,00%	5,80%	0,00%	0,00%	2	52
Grodziska	1,50%	0,70%	0,40%	14,20%	0,70%	0,40%	2	274
Legionów	0,00%	0,80%	0,80%	6,90%	0,00%	0,00%	2	131
Mickiewicza	1,60%	0,00%	1,60%	7,80%	0,00%	0,00%	2	129
Narutowicza	1,50%	0,50%	0,50%	6,10%	0,10%	0,10%	2	854
Nowa	0,00%	1,50%	0,00%	2,90%	0,00%	1,50%	2	68
Nowakowskiego	0,70%	0,50%	1,00%	6,00%	0,00%	0,00%	2	417
Ogrodowa	2,60%	0,00%	0,00%	2,60%	0,00%	0,00%	2	38
Piłsudskiego	0,40%	0,30%	0,00%	8,50%	0,00%	0,10%	2	751
Powstańców	1,80%	2,20%	0,70%	22,00%	0,00%	0,00%	2	273
Rynek	2,10%	0,00%	1,10%	46,80%	3,20%	0,00%	2	94
Targowa	2,60%	5,10%	0,00%	23,10%	0,00%	0,00%	2	39
Wąska	5,00%	5,00%	0,00%	10,00%	0,00%	0,00%	2	20
Armii krajowej	2,10%	3,20%	0,00%	13,80%	0,00%	0,00%	1	94

¹⁶ Wskaźniki: 1 liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa / liczba mieszkańców ulicy; 2 liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności / liczba mieszkańców ulicy; 3 liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu / liczba mieszkańców ulicy; 4 liczba podmiotów gospodarczych w roku 2015 / liczba mieszkańców ulicy; 5 liczba zabytków / liczba mieszkańców ulicy; 6 liczba organizacji pozarządowych / liczba mieszkańców ulicy

Bieniewicka	0,50%	0,50%	1,10%	22,10%	0,00%	0,00%	1	190
Engelmana	1,30%	0,80%	0,00%	2,10%	0,00%	0,00%	1	238
Faszczycka	1,00%	0,00%	0,00%	5,80%	0,00%	0,00%	1	103
Kilińskiego	0,90%	0,60%	0,00%	6,60%	0,00%	0,00%	1	347
Mokra	0,90%	0,00%	0,90%	16,20%	0,00%	0,00%	1	117
Moniuszki	1,50%	0,00%	0,00%	1,50%	0,00%	0,00%	1	65
Passowska	1,10%	0,00%	0,00%	5,60%	0,00%	0,00%	1	90
Piaskowa	1,30%	0,00%	0,00%	2,70%	0,00%	0,00%	1	75
Poniatowskiego	1,30%	0,20%	0,00%	7,90%	0,20%	0,00%	1	466
Poznańska	0,00%	0,50%	0,00%	8,10%	0,00%	0,00%	1	432
Sochaczewska	1,30%	1,30%	0,90%	10,50%	0,00%	0,00%	1	687
Traugutta	2,70%	1,30%	0,60%	9,90%	0,00%	0,00%	1	527
Uśmiech	0,70%	0,70%	0,00%	4,70%	0,00%	0,00%	1	148
Warszawska	0,90%	0,90%	0,00%	21,30%	0,50%	0,00%	1	216
Wyszyńskiego	1,00%	0,70%	0,30%	4,30%	0,00%	0,00%	1	667
Zacisze	0,00%	0,50%	0,00%	8,20%	0,00%	0,00%	1	182
3 maja	0,70%	0,70%	0,00%	11,00%	0,00%	0,00%	0	409
Kolejowa	0,90%	0,90%	0,00%	10,90%	0,00%	0,00%	0	110
Kopernika	1,00%	0,00%	0,00%	11,70%	0,00%	0,00%	0	103
Mazowiecka	0,00%	1,50%	0,00%	10,80%	0,00%	0,00%	0	130
Okrzei	1,20%	1,20%	0,00%	14,50%	0,00%	0,00%	0	165

Źródło: opracowanie własne

Do ulic o najwyższym największej liczbie zjawisk problemowych należą: Jana Pawła II, 11 listopada, Harcerska, Sienkiewicza, Słowackiego, Towarowa, Zapomniana, Fabryczna, Kościuszki, Nowomiejska, Sowińskiego, Cicha, Grodziska, Legionów, Mickiewicza, Narutowicza, Nowa, Nowakowskiego, Ogrodowa, Piłsudskiego, Powstańców, Rynek, Targowa, Wąska.

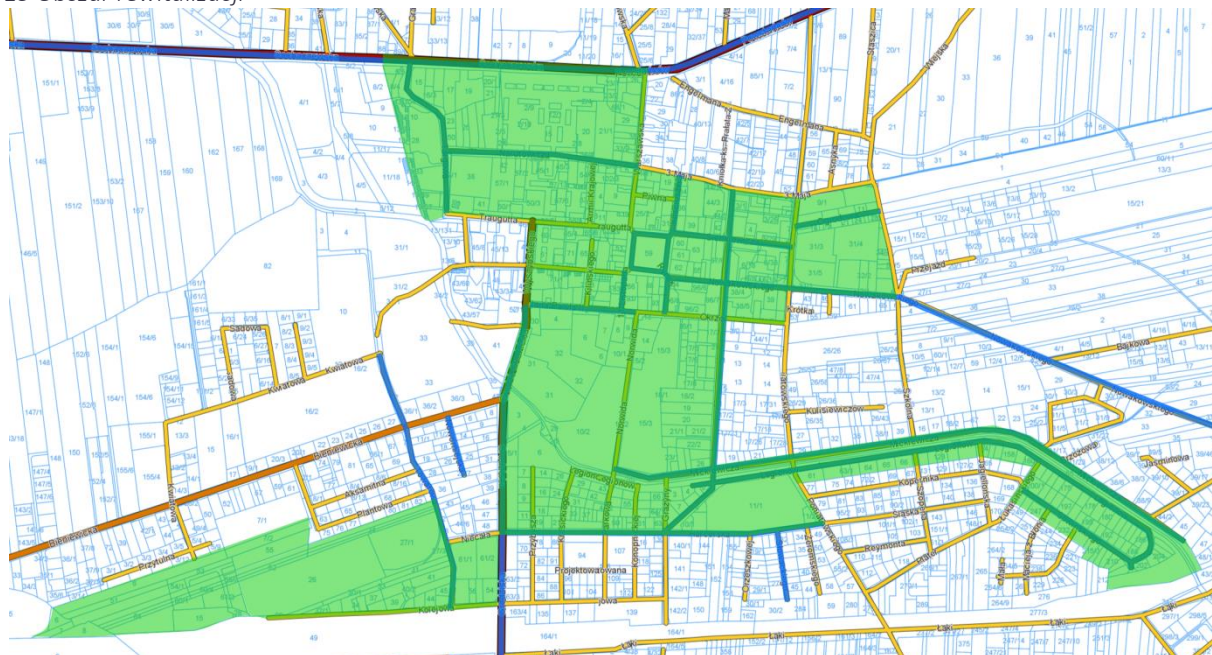
7. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji określony w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji został wybrany na podstawie wskaźników, diagnozy społeczno-gospodarczej, przeprowadzonych ankiet oraz konsultacji społecznych. W wyniku wszystkich działań, jako obszar rewitalizacji wybrano obszary znajdujące się w mieście Błonie.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji zostało dokonane zarówno na podstawie analizy wskaźnikowej zidentyfikowanych obszarów kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej oraz technicznej, jak również na podstawie badania ankietowego, a także konsultacji społecznych. Wyodrębniony obszar charakteryzuje się zdegradowaniem funkcji społecznych, gospodarczych i infrastruktury mieszkaniowej, przestrzeni publicznej oraz zmniejszonym potencjałem w sferze działalności i aktywności społeczności lokalnej.

Wyznaczony obszar do rewitalizacji zgodny jest z wytycznymi w zakresie rewitalizacji i zajmuje mniej niż 20% powierzchni Gminy oraz nie zamieszkuje na nim więcej niż 30% ludności. Ulice wybrane zostały na podstawie wskaźników oraz konsultacji społecznych. Celem rewitalizacji jest partycypacja społeczna, dlatego podczas przeprowadzanych konsultacji szczególny nacisk został położony na zaangażowanie mieszkańców w proces powstawania dokumentu. W konsekwencji, do obszaru rewitalizacji (oznaczonym na mapie kolorem zielonym) rewitalizacji została włączona większość ulic, na których zidentyfikowano wysoką liczbę obszarów problemowych (ulice o wysokiej liczbie obszarów problemowych oznaczono na mapie kolorem niebieskim). Wyznaczony obszar rewitalizacji uwzględnia również układ funkcjonalny miasta oraz znaczenie wskazanych terenów dla wszystkich mieszkańców miasta i gminy. Obszar rewitalizacji położony jest w centrum miasta i powinien stanowić ośrodek usługowy, komunikacyjny oraz kulturalno-rozrywkowy regionu. Ponadto do obszaru rewitalizacji włączono tereny dworca PKP, ze względu na jego istotną funkcję komunikacyjną dla mieszkańców gminy Błonie.

Rysunek 15 Obszar rewitalizacji

Źródło: System Informacji Przestrzennej Miasta i Gminy Błonie

8. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji obejmuje centrum miasta wraz z rynkiem. Od strony północnej granice strefy rewitalizacji wyznacza ulica Powstańców, zaś od południowej ulice Harcerska, Legionów i Sowińskiego. Na wyznaczonym obszarze analiza wskaźnikowa wykazała najwyższe natężenie problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Tereny planowane do objęcia rewitalizacją pełnią szereg funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców miasta oraz gminy:

Centrum miasta

Obecny stan strukturalno-przestrzenny centrum miasta nie spełnia funkcji, które są istotne dla funkcjonowania gminy i miasta. Obecnie w obszarze tym brakuje atrakcyjnej oferty usługowo-handlowej. Zanikanie funkcji centrum miasta jest wynikiem zjawiska suburbanizacji. Postępująca dezintegracja społeczna oraz zanikająca świadomość poczucia tożsamości lokalnej powoduje wzrost natężenia problemów społecznych. Proces rewitalizacji będzie miał za zadanie przywrócić centrum miasta Błonie znaczenie istotnego ośrodka gospodarczego oraz kulturalno-rozrywkowego gminy. Dodatkowo na terenie centrum znajdują się obiekty

zabytkowe stanowiące dziedzictwo historyczno-kulturowe regionu, których zachowanie i renowacja podniesie atrakcyjność turystyczną miasta i gminy.

Tereny osiedli mieszkaniowych oraz tereny zielone

W wyznaczonym obszarze zidentyfikowano braki w infrastrukturze mieszkaniowej, w zakresie złego stanu infrastruktury budynków oraz niskiej jakości przestrzeni publicznych. W związku z niezagospodarowaniem części terenów znajdujących się w pobliżu osiedli mieszkaniowych brakuje miejsc integracji społecznej oraz przestrzeni dla organizacji wydarzeń kulturalno-rozrywkowych. Przywrócenie przestrzeniom publicznym funkcji miejsca spotkań, integracji kulturalnej sportu i rozrywki wpłynie znacząco na poprawę jakości życia mieszkańców i zwiększy atrakcyjność turystyczną regionu.

Tereny o znaczeniu gospodarczym i inwestycyjnym

Teren byłego dworca PKP oraz po byłych zakładach Mechaniczno-Precyzyjnych „Mera – Błonie” jest przestrzenią obecnie niezagospodarowaną i zdegradowaną. Ze względu na położenie blisko obszaru centrum oraz wysoki potencjał rozwoju gospodarczego stanowi istotne zaplecze inwestycyjne dla strefy śródmieścia. Ponieważ znaczącym problemem miasta i gminy Błonie jest brak wystarczającej liczby inwestycji gospodarczych i powstawania nowych miejsc pracy, co powoduje, emigrację ludności w celach zarobkowych, w wyniku konsultacji społecznych zdecydowano się na włączenie do rewitalizacji terenów o potencjale inwestycyjnym, w celu przywrócenia im funkcji gospodarczych, co pozytywnie wpłynie na sytuację społeczno-gospodarczą miasta i gminy.